
مرگ ۽ ڪيسه

(The Tale of Death)

(افريٽي گيدي ڪيسه)

علي گوهر

بلوچي اڪيڊمي ڪوئٽه

عدالت روڊ، ڪوئٽه

(c) All rights are reserved.

اے کتاب ۽ درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ۽ انت۔
بید۽ اکیڈمی ۽ رضاء کس ایشی ۽ مواداں چاپ کت نہ کنت۔

مرگ ۽ کسہ	♦♦	کتاب ۽ نام
حین بھاراؤو	♦♦	سر ۽ اچکار
علی گوہر	♦♦	رجا کار
شوکت برادرز پرپریس، کراچی	♦♦	پرنٹر
2015ء	♦♦	اولی چاپ

ISBN # 978-969-9768-91-0

نہاد : =/200 کلدار

نامدات

”افریقہ“ ء سرڈگار ء نام ء کہ آاے زمانگ ء
بازیں حساب ء دژوشم ء منی سرڈگار ”بلوچستان“ ء
چہر ء جنت۔

لڑ

افریقہ کی گیدی کسہ کہ ماں اسرائیل ۽ چنگ ۽ نژ آرگ بوتان۔
(African Folktales collected in Isreal)

9	••	افریقہ کی کسہانی رجانک کنگ ۽ منی نیون
19	••	بنداتی دانک
21	••	پجاری احوال
23	••	پیش گال

(25) اوّلی بہر (جناور ۽ آہانی دنیا)

Part One: Animals and Their world

26	••	1. جبر کنوکیں گنگد ام
30	••	2. پشی چہ پیم لوگی جناور جوڑ بوت
32	••	3. ٹیٹلیں مُرگ ۽ نکینک

- 34 .. 4. کُچک ۽ کپیس
- 36 .. 5. لالچی نیں موکو
- 38 .. 6. پشیاں کنوری نندگ چیا دوست بیت
- 40 .. 7. گدراشوکیں بلده ۽ کپوت ۽ کسہ
- 42 .. 8. پلنگ چہ پیم ۽ چہ وتی میری ۽ زبہر بوت
- 45 .. 9. کروس ۽ نلینک پر چہ لوگی دپی مُرگ بوت انت
- 47 .. 10. پس چہ پیل ۽ چہ پیم شیوار تر بوت
- 50 .. 11. کرگشک چہ پیم حداء را پمجگ ۽ مایاک ۽ پُرس ات
- 53 .. 12. نلینک ۽ کروس چیا چواے دگہ مُرگانی پیم ۽ بال کت نہ کنناں
- 56 .. 13. نلکیں چکھے ۽ بیگواہی
- 59 .. 14. بانز پر چہ چپڑکاں کشیت
- 63 .. 15. عم ۽ پر چہ لٹک پر نہ بیت
- 65 .. 16. کوراں گوٹگ پر چہ بے لٹک انت
- 67 .. 17. اُشتر مُرگ ۽ گردن پر چہ دراج انت
- 69 .. 18. یک نلینک ۽ یک نالگین یے
- 72 .. 19. سے مادگیں گوک
- 74 .. 20. ہتار ۽ وتی پاد ۽ راچہ پیم پر وشائینت
- 76 .. 21. کروس ۽ نلینک چہ پیم رام ۽ بوتنت

(79) دومی بہر (مردم و بادشاہی)

Part Two: The realm of man

- 80 .. 22. شادانیں موچی و سوت
- 83 .. 23. مٹ و گچین
- 84 .. 24. شاہ زادی و سورگوں کئے و بوت کنت؟
- 87 .. 25. بادشاہ و پنڈوک
- 90 .. 26. گاریں چک کہ لوگ و اتر بوت
- 92 .. 27. پرمجلیں فیصلہ
- 95 .. 28. یک مردے کہ پٹ و لعنت کنگ بوتگ ات
- 98 .. 29. چیا انسان وتی زندگ بوتگ و واستہ جان کشی کنت
- 100 .. 30. دارتل کنوک و پیتار
- 103 .. 31. کمب و توک و ننگے مان ات
- 105 .. 32. بندات و مئے مردماں وتی ورگ چہ پیم و گراستاں
- 107 .. 33. جنک گوں کچی سر و
- 110 .. 34. مہ و چکاسگ
- 112 .. 35. پشی کئے و کشت
- 114 .. 36. گنگلیں جنک و چہ پیم جبرکت
- 116 .. 37. چار شہمیں مردم

- 117 .. 38. بے چُکیں مات ء پت
- 122 .. 39. پیر زال ء پیتار
- 124 .. 40. حسدِی نیں جن
- 126 .. 41. جنک ء گو ماکے سُور بہ کنت؟
- 128 .. 42. گل مت کہ آئی ء مردم پلک تگ اتنت
- 131 .. 42. ہما مرد کہ چہ وتی کہول ء ز بہر بوت
- 134 .. 43. مرگ ء کسہ
- 137 .. 44. اگل ء مایاک کُجا بنت
- 140 .. 45. چہ پیم یک پیرینے ء میر ء ساہ رکینت
- 143 .. 46. کپانگ Kapangba ء آئی ء رار ستگیں مڈی
- 147 .. 47. پُرشتگیں کو سچ ء درپ
- 150 .. 48. کلنڈی
- 153 .. 49. دل تبیں جود
- 156 .. 50. اہمنیں زال ء رادادے
- 160 .. 51. میرے ء کُنت ء حسد
- 163 .. 52. اولی اسپیتیں مردم ماں کینیا ء
- 166 .. 53. یک مُلکے ء باندا ت

(169) سیمی بہر (ہندی بامردء دور)

Part three: Local Legends and Traditions

- 170 .. 54. باکوبنگ ہپوپاٹومسء مردمء عالم
- 172 .. 55. سیا کہ مین Syakiman ء گوندو
- 174 .. 56. موٹی چہ پیمء مارنگو ء میرء مستر بوتاتاں
- 176 .. 57. چیا کیبو ء ماونزی
- 178 .. 58. باسوٹاساں وتی مردگان ء چہ پیم کل کت
- 180 .. 59. اسپیتاں جہان ء سراجہ پیم ء بادشاہی کنگ دزکپت
- 182 .. 60. کیکیو یوگٹم ء ہنزہ ء بیہ
- 184 .. 61. مسائی ٹک چہ گجانبندات بیت
- 186 .. 62. پرچہ یک کوہے ”تاباروزن“ (شپ ء کوہ) کنگ بوت
- 188 .. 63. کانگڈ ووزید ء وتی نام چہ پیم ء رست
- 190 .. 64. شیطان زمین ء چہ پیم ء آتک
- 192 .. 65. روج ء ماہ پرچہ سست ء سید بوتنت
- 194 .. 66. مردم پرچہ مرانت ء پدا بہہ پادنیانت

افریقی کسہانی رجانک کنگ ء منی نیمون

کسہ ہما چیز انت کہ ہمک امبر ء انسان ء راوتی نیمگ ء ژپیت چیا کہ آبراہ داریں، مانا داریں ء تامداریں۔ بلے چشکہ چارگ ء مارگ بوتگ گڈا گیدی کسہ گیش ء چہ گیش کسانیں چکاناں وتی نیمگ ء کاریت ء انچو پر لچینت چشکہ بینگ ء مگسک ء رادر چکے پل۔ پدا کوہنیں کسہ ہما چیز انت کہ کسانیں چکے ء مجگ ء تہالبز انکی بودشت ء اولی توم بیت ء کپیت، اگاں اشی ء را پھک ء پلگار کنگ بہ بیت گڈا اے توم مزن بالادیں در چکے ء دروشم ء گندگ ء کنیت دیمترا کسانیں چک دائم زمستانیں شپاں کہ گوں وتی برات ء گہارانی گوما آس ء چپ ء چاگرداں نندنت گڈا آوتی پت ء، چہ مات ء یا مزنیں پت ء یا مزنیں مات ء کسہ ء گشگ ء لوٹ ء کنت، چیا کہ یکیں چیز پہ کسانیں چکے ء ہمے کسہ بیت کہ آئی ء را دلی ء ذہنی تاہیر بکشائیت۔ کسہ گونڈوے ء را پہ لبز انکی مردے جوڑ بونگے واستہ تیار ء ساڑی کنت چیا کہ کسہ گشی ء ازم ء چہ Fiction ء درستین تہر چشکہ آئی ء ڈلگ تریں دروشم گدار ء آزما نکاں، اشانی ”چربڑی“ بندات بیت۔

جہان ء نامی نیں گدار نویس، آزما نک نویس، یا کسما نک نویساں تو بہ چار گڈا آیانی لوگ ء ترا مزنیں ء مہریں کسہ گش دست کپنت کہ آوتی کسہ گشی ء ازم ء یکتا ء بے درور

بوٹگاں۔ ہمے کسہ، گشی ء شیر کنی انت کہ ترا فلشن ء ساچک ء وہد ء مکمک دنت۔ جہان ء ہمیںچک کہ جوانیں فلشن نویس انت گڈا آزمی دروشم ء پممشکہ مہرانت کہ گیدی کسہاں چہ وتی کسانى ء گوشداران ء پیدا کاں۔

نوں من وتی اسل بنگپ ء سراکایاں کہ افریقی کسہانی رچگ ء منی نیموں چے بوٹگ۔

افریقی گیدی کسہ حد ء گیش گوں بلوچی کوہنیں کسہاں ہمدپاں، من درور پیش نہ کنناں، شہاوت بوان ات ئے، اے گپ ء شری ء گندے۔

افریقہ ء مردم چومنی راج ء مزن دل، مزن مر، مہماندار، میارجل، حیا دار، کاریگ ء جان کش راجے۔ افریقی کسہاں اے شہم ء دروشم پہ جوانی گوں زرنگی گندگ بیت۔

افریقی کسہانی توک ء اے چیز من اولی رندا دیستگ کہ کسہ گشی ء وہد ء کسہ گش ہماندارگ ء راہم پیش داری کہ گوشداروک چون ء چہ پیم کسہ ء گوشدارانت۔ آدائم وتی اشکنوک ء وانوک ء راوتی ہماچا گرد ء (Involve) کنت۔

افریقی کسہانی تہاسک جوانیں ء مہکمیں Reason دیگ بوٹگاں کہ چر آسانی وانگ ء پدوانوک Fully Convince بیت، پہ درور ”پشٹی چہ پیم ء لوگی جناور ء جوڑ بوت“

”پشیاں کنوری ء نندگ پرچہ دوست بیت“، ”بلاہ ء کپوت“، ”بانز پرچہ چپکاں کشیت“، ”مم ء پرچہ لٹک پر نہ بیت“ اش لہتیں انچیں کسہ انت کہ اشانی تھے دا تگلیں ”Reason“ ہمارنگ ء

”Strong“ انت کہ توگشے ہوئے ہمے وڑانت گپ کہ اے کسہ ء بیان کنگ بوٹگ ء انت۔ افریقہ ء گیدی کسہ ء سٹیل ادء گور کن کہ ”نائیجیریا“ ء نامی نیں گدار نویس ”Chinua

”Achebe“ چینوا جیسی کہ Nobel Prize کٹو کے، وتی نامی نیں گدار (Things fall par) ء نہی درء افریقی کسہانی درور ء پیش کنت۔

آئی ء گدار ء نامر دا کنکوا (Okonkowa) ء واب نیا ہگ ء انت چیا کہ آئی ء وتی

راجی کیلانی پیلہ کنگ ۽ ردد ۽ وتی کرا داشنگیں بچک ۽ رامان جنگل ۽ کشتگ، سے شپ ۽ انچوچم ۽ پنج بوتگاں، پداو اب کپیت،، ناگت پدرہیت چو اب ۽، پاداں شہار دنت ۽ وتی ران ۽ کچینیت کہ و اب ۽ تہا آئی ۽ سنٹی مگسکے ۽ وارنگ ات، دگہ یک مگسکے ۽ آئی ۽ راستیں گوش ۽ کش ۽ موتک ۽ شہموتک کتگ ات، آوتی گوش ۽ کرا جنت شہمات ۽ پے امیت ۽ کہ آئی ۽ سنٹی مگسک کشت، ہما چینو ۽ راوتی مات ۽ گشتگیں سنٹی مگسک ۽ بابت ۽ اے کسہ یات کیت کہ آئی ۽ ناول ۽ توک ۽ آورتگ کہ اے عہداں آکسانیں چکے بوتگ کسہ چش انت۔

Mosquito, she had said, had asked ear to marry him, where-upon ear fell on the floor in uncontrollable laughter.

"How much longer do you think you will live?"

she asked. "you are already a skeleton"

Mosquito went away humiliated, and any time he passed her way he told Ear that he was still alive.

وہ دے کہ تو اے چیزاں گندے ترا ہے گندگ کئیت کہ چینو ۽ راوتی گدارانی تہا ہما مہری ۽ ازم "Narrate" کنگ ۽ کہ رستگاں آگیدی کسہانی برکت ۽ چے۔

کوہنیں کسہاں ناں تہنا گدارنو یس، بلکن ۽ شائراناں ہم Impress کتگ، ایشی ۽، درور مئے کرا "ایسوپ ۽ گنگد امی کسہاں" انگریزی لبرانک ۽ شائراناں شئیری دروشم ۽ آورتگ انت پے درور lan Serrailier ۽ اے شئیر ۽ بہ چار کہ آایسوپ ۽ نام میں کپیس ۽ کرگشک ۽ کسہ انت، کہ آPuffin Books ۽ نیمگ ۽ شنگ کتگیں کتاب A Puffin Quaritel of poets ۽ تا کدیم 165 ۽ سرائنت کہ اے کتاب ۽ Edit کنوک

(Kay Webb) انت؛

"You can't race me, said Johnny the Hare,
Before you've started I'll be there from the barely field,
To the farm's barn I'll lick you, Sammy, Fair and
square,

Sammy the Tortoise said 'wait and see!'

Away he crawled to his family (three) Clarence,
creeper,

And Marmaduke.

They were alike as like could be.

A've Entered, my Lads for a steeplechase.

I can't leap over the land apace,.

But if four of us run

Disguised as one.

I guess I can win this jolly old race.

'Clarence' you hide by the green duck pond;

Creeper, in pigsty a mile beyond.

The 'starting line' our barely stook, is just the place for
you, Marmaduke.

And me? I'll hide where I'm needed most

A nose and a half from the winning-post,.

Marm and Johnny tmed Up at the start.

'This race,' said Johnny, 'is really a farce.

the wheat I sow

from my bag as I go will be ready to cut by the time
you pass.'

Bang!-They're off! the Hare at a bound

Rocked over the billowy ground the tortoise was
only a yard behind.

and when he came to the old pigsty

They were almost neck and neck-Omy!

poor Johnny the Hare, his field half sown,
threw off his bag and continued alone,

Drooping and dropping

And stooping and stopping

And puffing and panting, terribly blown.

Then yards from the tape he grew a bit bolder

And casting a careless eye over shoulder,

'Sam are you there?

Said Johnny the Hare

'I've won!' said the tortoise, in front, 'I told yer'.

farmer and friends were holding the tape,

And there was sammy, all bowing and scrape,
 His head held high what a sock in the eye
 For Johny, who stands with his mouth agape.
 'well done! said the farmer.

'And now, methinks,

'this proper to offer you eats and drinks.

Will you join me both?'

said johny the Hare, and Home he slinks.

But later back to the farm he hobbled;

His limbs were still limp, and his brain was uddled.

As he peered through the window he babbled and

Bubbled:

'four sammies I see A-sipping their tea!

Strikes me

I galoped so fast I'm seeing twice double'.

اے شیر ایسوپ ۽ فیبلزے کہ چدا ایش ۽ جہان، Specially کسانیں چک
 سک دوست دارانت، گشگ ۽ مرادش انت کہ چشیں چیز کسانیں چکاں وتی امبازاں
 زورانت پدا بدل ۽ ترا چینوا، چیخوف، موپساں، گارشیا، کنڈیرا، منٹو، مازاریس، فیونٹیں
 دروشمیں لبرانکار دست کپنت۔

نوں منی مقصدش انت کہ من چرے چیزاں گیشتر وانوک پیدا کہ بہ کنناں،
 وہدیکہ وانوک ودنت، وانگ ۽ نیل ودیت و تسراوت نویسوک ہم ودی بیت آہم "Class"

نویسوک۔ فیبلز انان شازی دروشم ء آرگ ء نویسگے ء منی مقصد اش انت کہ منے کرا ہم انجیں
 فیبلز استاں، اشاناں ہے دروشم ء شازی ء توک ء آرگ بہ بیت گڈ اکسانیں چک پہ لیزانک
 ء نیمگ ء ارزانی ء کنیت چیا کہ کسانیں چک ء Attract کنگ ء پہ لیزانک ء وسیلہ ء
 در ہمیش انت کہ آئی ء را مجبور کنت کہ بنیت ء پر بہ لچیت۔

افریقہ کسہانی سرا اول ء من گشتگ ات کہ چچ مہ گشاں بلے اشانی مہری ء چچکی منارا
 گپ کنگ ء سرا مجبور کنگ ء انت۔ افریقی کسہانی مستر تریں شری اشانی سلمہی ء سادگی
 انت، اے چو یونان ء Mythological گیدی کسہ پیمالے باور ء بے بن نہ انت چش کہ
 زیوس، دنائی ء جنک ء را پہ روج ء شہم ء جوڑ بیت ء لوگ ء سر بر اٹنگ کنت، وتی شہماں ہائی ء
 سرایلہ کنت ء آلاپ پریریں جنین ء جوڑ بوت، یا ایکارس وتی ء وتی چک ء چہ ظالمیں بادشاہے
 دست ء آجو بوتگ ء وتارا موم ء بانزل پر کنت ء بال کنت، ناں۔ اشانی گیدی کسہ تجک ء
 افریقہ ء راج ء ذہنی جہگیری کنت۔ اش افریقہ ء مردمانی تب ء مینیاں پیشدار انت۔

چہ کرناں افریقہ ڈکالانی آماچیں، بے زانتی ء آماچیں، جنگل ء چمگانی سرا، گوک ء
 گورمانی بازی ء کمی ء سرا جنگ مچ اتگ۔ گڈ افریقہ ء گیدی کسہ ہے چیزاں پیشداراں۔
 انسان ء اگل ء زانت، ور ء چر، نندگ ء پاد آئیگ، لالچ ء حرص اے افریقہ ء کسہانی بنگپاں۔
 افریقہ کسہانی کسہانی تہا انسانی سیادیانی مہری ء محکمہ پیش کنگ بوتگ، بے نہود ء انسان ء
 گوما مہر کنگ ء Portray کنگ بوتگ۔

چک سیریں پت ء را گشیت، منی بہر ء بہ دے، من دگہ دیے رواں، پت لکھ جہد
 کنت کہ چش مہ کن، منایلہ مہ دے، شاملس دو براتے، ہور، بہ نندے، ہور بورے، چک
 سر پدی نہ بیت۔

پت گڈی ء آئی ء بہر ء دنت۔ آپت ء یل کنت ء روت۔ آہے دولت ء ”شپ ء
 شون“ کنت وار بیت، پداپت ء لوگے گیر کنیت، گڈ اتریت کنیت۔ ہے افریقی پت کہ

وتی چک ء راگندیت انچوگل بیت کہ پرآئی ء واتری بلاہیں مراگشے کنت ء درستیں بازار ء لوٹا بنیت۔ ادء بچار انسانی سیادی ء راچنچو ارزشت دیگ بوت ء اے چیزاں ماجہان ء اے دگہ کسہاناں بہہ نہ گندیں۔ منی گپانی گشگے مانا بہ اش نہ انت کہ افریقی گیدی کسہ کہ استاں آ تچک ء راستاں ء ایدگہ راجانی دروگ ء رداں یا ”ہوائی“ گپاں، سٹی انت، ناں ہمک گیدی کسہ ہماراج ء جندء پیشداروکیں، پمشکہ ادء افریقی یاں وتی مچکی ء چشم پیشداشتگ

“we don't really mean, that we are going to say is true”

(Trraditional Ashanti Begning)

آہم اے گپ ء راگشگ ء انت کہ منے ہمک گشتن راست نہ انت بلے ہے سوب کہ گیدی کسہانی داگ انت، آ باز ”Reasonable“ انت۔

انسان ء ہمک و ہدء ہے واہگ انت کہ آ است ء نہ مانیت دائم ء اے چیزاں و تی گیدی کسہانی تہا پیشداشتگ انت افریقی یاں باز ڈولداریں سوبے اے بابت ء ماں وتی گیدی کسہ ”انسان مرایت پرچہ پدا پاد بنیت“ نامی کسہ ء تہا داگ کہ حد الوٹ اتگ کہ مردم ء راپدازنگ کنگ بہ بیت بلے ہے گلہ کہ ہما قاصد ء دیگ بوتگ ات آپاداں کنٹ ات، داں دو ماہ ء سر بوت، حداء شیطان حراب بوت دگہ تمیزیں قاصدے ء دست ء اے کلہ ء روان دات کہ ”شما یک برے مرتے پدا پاد کنگ نہ بے“ اشی ء زوت زوت ء ہے گلہ ء دات دانکہ آ سر بوتگ ات گلہ سرات، نوں افریقیا نیانی اے ”Logic“ باز ڈولداریں۔

بلوچ راج ہم انچیں ”Concept“ ء ماں وتی گیدی کسہ ءے ء پیشداریت کہ حداء ”پٹکیں“ مرگ ء را ”پل“ ء ”پر“ دنت کہ تو بروزین ء اے پلاں مردمانی سرا بہ رتچ دانکہ بہہ مہ مرایت ء پُراں ”کرگ“ ء سرا بہ رتچ دانکہ آمریت پدازنگ مہ بیت بلے پٹک بد ایمانی کنت پُراں انسان ء سرا مان رتچیت ء پلاں کرگے، پمشکہ انسان مرایت پدا پاد نیت، کرگ ء تش تش بکن پدازنگ بیت۔ اے لہتیں ڈولداریں ”Logic“ انت کہ تراہو

گشگ ء لاچار کنت ء تو پدابہ چار کہ دائم ء دائم ”پٹک“ ”گرگ“ ء پل ء سرائشنگ۔

افریقہ وتی گیدی کسہانی تہا وتی سرڈگار ء آئی ء موسم ء موملماں سک شمر پیشدار بیت،
 گرماگ ء باز گرم بیت ء زمستان سک سارت پممشکہ آئی ء گیدی کسہانی تہا ”آس“ سک
 باز مزینیں بستارے داریت۔ افریقہ ء گیدی کسہ ء تہا ”وت گلا“ کم شرپ انت، کروس کہ
 وت گلانی کنت، پلنگ ء کرا کہ ”منی سرے تاج ء آس مان، تراہر دیں آس ء زلورت بیت
 پہ من بیا۔ پدابہ چار حال ء چے بیت جنگل ء آزاتیں چار گرد ء زندگوا زینوکیں مرگ ء سر پہ
 بازار ء کپیت ماں تنک ء تہاریں لوگانی تہا۔ حرص ء حسدی نیں کارست چینچو جہل جنگ ء
 پیشداشنگ انت اے رد ء کپیس ء کچک ء کسہ، حسدی نیں (مہر) ء کسہ وانگ کرزنت۔
 بے کاری ء پٹیری اے کاری نیں ء جان کشیں راجے تہا بلا ہیں عیب ءے، اے درگت ء ”مم ء
 پرچہ لٹک پر نیست“ بلا ہیں سبکے، دگرے مال ء پریشی ء مہ بر کہ آئی ء واجہ نیست، اے درگت
 ء ”کوراں گوتگ پرچہ بے لٹکیں“ جو انیں درورے۔

پلنگ ء موکو ء کسہ ء، ترااے پیشدارگ ء انت اگاں راج ء سروک دزے بہ بیت
 گڈا آئی ء دست گڈگ بنت ء آئی ء پدچگ ء روگ بیت، افریقی کسہانی تہا ہے مارگ
 بیت کہ آچو آزمانک ء انت چیا کہ آتراودار پرمانیت کہ بلاسی ء باریں چے بیت، اے چیز
 افریقی گیدی کسہ ء راباز پُرمانا کنت۔

افریقہ ء گیدی کسہ ء تہا آئی ء زمین ء لینڈ اسکیپ گندگ کابنت ء پدا
 (Geographically) ہما ہند ء اہیل، کوہ ء تلارانی کہ نام انت یا کہ آیانی جوڑشت
 انت ایشانی (Background) ء ہم کسہ ساچگ بوتگ یا وتی ٹک ء بولکانی بندات
 بوتگ ء احوال ہم اے کسہاں پدکنگ بوتگاں۔ کلی منجاروے ء دو برزیں کوہ ”کیٹبو ء
 ماونزی“ ء پشد ر ء ساچتگیں کسہ اے گپ ء شاہدی ء وت دنت۔

افریقی سک مزینیں راجدوتیں راجے ماں اے جہان ء، آئی ء وتی برزیں کوہ،

مزنیں ریکزار، تچوکیں کور، ازامتیں آپشان ء زبچان، وتی رستر ء لولک، وتی تہلگ ء دار ء
 درچک بے نہود ء دوست بنت ء ہے چیز تر افریقہ ء کسہانی تہا دست دینت۔
 من ہما وتی گیاں گونڈ گراں کہ ہے چیز اتنت کہ منی واستہ افریقی کسہانی رجگ
 نئے نیمون جوڑ بوت انت ء منابازوشی بونگ ء انت کہ من وتی راج ء یک انچیں راجے ء
 لبزانکی مڈی ء پیشدارگایاں کہ اے زمانگ ء آ منی سرڈ گار ”بلوچستان ء باز حساب ء ہم رنگ ء
 ہم دروشم انت۔

علی گوہر

19/11/2014

بیچلر لاج انٹر کالج (تمپ)

بنداتی دانک

”چہ کلمے منجارو“ یا ”اشانتی میتگے“ ماں ”یوگنڈا“ ء کسہے ء اشکنگ مارا افریقہ فرانس یا افریقہ ء دربرگ ء پہ باز چہ افریقہ ء نزیک کاریت ماں اے جاگہ ء کہ ما افریقہ ء بابت ء وانگ ء ایں۔ چریشیاں چہ ہر کیے برے گپ ء سراپہر بندایت کہ ”منے ربیدگی کسہ من وتی مزنیں مات ء کرا وپسگ ء پیش گوشد اشنگ“ یا کہ ”چہ وتی مستریں برات ء کرا کہ ماشام ء ودار ء ہے آس ء چپ ء چاگرد ء نندوک بوتگیں کہ شام پر بوتگ“۔ اے گیدی کسہ یک پدرتیچ ء چہ دومی پدرتیچ ء کرا اشنگ سر بوتگاں، مڈتاں ساری افریقہ ء نشنگیں چہ چیز ذرنہ کپیت، کہ ہے سوب ء زندمان ء اے حزانگ چرے پراہ ء شاہگانیں سرڈگار ء گار بوہان پہ نوکیں پدرتیچ ء، گوں وتی مط بوہوکیں رچ ء۔

رستی وانگ ء زانگ ء چہ پیش ماں افریقہ ء تہا، زانت ء زانگ ماں کسہاں چہ دیگ بوتگ ات، ء چہ کمین ء چتگ ء نزا آرتگیں کسہاں ہم ماراجی رہبند، سڈ، ء مڑاہ گرانی کہ افریقہ مردمانی پلہ ء بزرگنت عکسانی گندیں۔

ما اے چیزاں ماں اے گیدی کسہانی تہا پہ الکاپی ء چیر تریننیت پہ درور ما اء

”پس“ ء بہ چاریں کہ چہ ”پیل“ ء گہتر پیشدارگ بوتگ ء مارا ہے چیز گندگ کنیت ماں اے گیدی کسہاں چہ پیم ماں ترسناک ء پُر ہمیں کارے ء کنگ ء سوہیں بوتگ ء پدیک کسان ء انچائیں بچکے ء رامز ء کماش دست ء دیگ بیت۔

حقی نیں کارست کہ پُر مڑاہ ء مزن مرانت جاگہ جاگہ ہے پیم موتک کننت کہ چریشانی موتکاں ہے گمان بیت کہ دگنیا بلاس بیت۔

”مرگ ء کسہ“ کہ کمیرون ء ہمک گوٹڈ و اشی ء رازانت ء سر پدیں، بی بی ”ٹڑینگی“ (NDENGE) ء گشگ ء رد ء ہما ٹچکے بد، ہتہ کار نہ کننت ء ہم نہ زوریت ء شہم ء ر ہدار نہ نندیت۔

دگہ بازیں کسہاں کہ ہے دروشم ء آنت، بلے آیانی تہا کارست مٹینگ ء رستر ء دیوتانی دروشم ء پیشدارگ بوتگ آنت، انچو کہ پیشی ء پہ سنگتے ء شہاز ء دراتلگ ”درستاں چہ تیار تریں“ پدا ہم سنگتے پٹگ ء ردانت، یا ہما پٹنگ کہ بادشاہ انت ہما کہ آئی ء خدمت ء انت آیانی لٹ ء پُل ء دُمب ء انت ء پیش ہے داری کہ من شے خدمت کاراں۔

ہما کسہ گشانی منساں زیر باراں ء آیانی و امدا راں کہ آیاں ماراوتی جہان ء شہمے پہ چارگ راشٹ ء ما ہے اُمیت کشیں و ہدے کہ آوتی لوگاں و اتراں، آگیدی کسہ گشی ء برجم داراں ء چہ وتی مردماں آیاں چنت ء نڑ آرت، یہ تو امیں جہاں ء را اے بابت ء چرے چیزاں آیانی کو راں چہ کنجاں سرچکار کناں۔

(جین بہارو GENE BAHARAV)

پجاری احوال

افریقہء گیدی کسہانی چہ افریقہء ڈن اسکا لرائی نیمگء آئیگ ء پریچگ نوزدہمی سندء نزیگ ء گؤراں ء نیام ء بندات بیت، ء ایشی ء تہا یورپ ء مزینں تاکت (European Super Power) اے ہلک ء راوتی منجھل ء کالونی جوڑکنگ ء باوست ء پرے کسہانی چنگ ء نوز آرگ ء سک باز دل دینت۔ گڈا اے درگت ء منے کرا افریقی گیدی کسہانی نژ آر ء مچانکے (Anthology) چہ جرمنانی نیمگ ء ذرکپیت کہ آ اشاں 1917ء Fine German Anthology of African Folk-tales) ء نام ء چھاپ ء شنگ کنائین انت کہ اے میان اُستمانی لبرانک ء کسہانی شرپ مندیں ء نامی نیں لڑے کہ ایشی ء راجرمن افریقہ زانت، پروفیسر کارل مینھوف (Carl Meinhef) ء سراچکاری (Edit) کتگ ء ایشی ء چرمن ء افریقی مزن دل ء دلیریں مردین ء جنینانی نام ء ندرکتگ۔

بلے چہ دومی جہانی جنگ (World War-2) ء پد بازیں زانتکار ء پولکارانی تب سک باز اے بابت ء مٹ اتنت۔ بازیں اسکا لرے پرے زمانگاں ء دہکاں ماں اے تکاں کار ء اتنت وتی ”روء آہاناں“ داشت، چد ء پیش کہ آیاں افریقہ زانتی ء تہا برجم داشتگ اتنت کہ آ زبان زانتی (Lingustic) بنی آدم زانتی (Anthropology) ریبیدگی بنیادم زانتی (CULTURAL ANTHROPOLOGY) ء Ethnopoetics ء دروشم ء اتنت۔

گیدی کسہانی اے مچانک یک Change آرگے ماں اے درگت پچیں
 دروشنے ءوت شاہدی ایت کہ پتاد ء دوگیدی کسہ انت (من لہتیں گیدی کسہ درکتگ کہ
 آمنے لوٹ ء گزراں گوں ہم دپ نہ بوتگاں) کہ ماں اسرائیل ء سے برینگاں (1960 ء سی
 کسہ، 56 ء 66 ء بیست ء یک) جتا جتا نیں چھاپ ء شنگ کنگ بوتگ انت۔ من اولی
 مچانک ء نزا آر ء ہا ماں پجاری احوال ء کہ آستمبر 1963 ء بوتگ ات، ایشی ء گرز ء مولاناں
 گیشینگ کہ پرچہ اے چیزاناں کنگ بوتگ ء افریقی گیدی چنگ ء نزا آرگ بوتگ انت۔
 اے گیدی کسہاناں ماں حائفہ (Haifa)، اسرائیل، میان استمانی ہیل کاری ہنجل کہ آپہ
 کمیونٹی سروسانی ماں ماؤنٹ کارمل ء ء اسرائیل فوک لور آرکائیوز (Isreal folklores
 Archives) (I.F.A) (کہ نوں حائفہ مزن شہ دربرجاہ (University) ء بہرے)
 چتگ ء مچ کتگ۔

اے کسہانی چنوک ء نزا آروک ء کسہ درا نگاز ء گشوک دُست افریقی مکتبی بوتگ
 انت کہ ہبے ہنجل ء کہ ماہرز ء نام ء راگپتگ ات بیست سال پیش وانگ ء آنتت کہ ایشی ء ہا
 افریقہ ء چار دہ ٹکانی پلہ مرزی ء (Representation) کنگ بوتگ ات کہ اے چیز ء
 شماگڈی تاکہ ایم ء گندرات۔

اے پتاد ء دو نیں کسہ کہ ماں اے کتاب ء ہا ہوار گیجگ بوتگ انت یک
 جوانیں ء نہ کپتگیں درورات کسہ گشی ء توک ء کہ اشاں افریقہ ء زرباری صحار ء ایدگہ بازیں
 ربیدگانی سرمانشانگ۔ صحار اریکز ار (Sahara Desert) ء دائم ء کائم افریقی مزن
 ہشتکی (Continent) ء را پُر شانیں رنگے ء گیشینگ ء بہر بانگ کتگ کہ اشانی ہا
 افریقی ربیدگانی کشک ہم گیشینگ گوں۔

پروفیسر ڈونائے (Prof Dov Noy)

پیش گال

اے چا پارے یک جہدے بُوَتگ کہ چہ ”گولڈ امیر ماؤنٹ کاربل میان اُستمانی
ہیل کاری بُنجل پہ کمیونٹی دیروی ماں حنیفہ (اسرائیل) ء برجم داشگیں کماشیں مردمانی
وانینگ ء واستہ کہ ہے کسہ گش ہے بُنجل ء وانوکیں کماش وت اتنت۔

1961 ء وہداں کہ اے بُنجل اڈ دیگ بوت، گڈا منے زانت چہ افریقی عہدی
دروشم: کسہ، ساز ء زیمیل، عکس کشی، گڈ دوچی، گوپت ء گوپ کہ چہ یک بیہے چہ دو می بیہہ ء
آیان ء رسان اتنت، چرے گنج ء حزانگ ء سرچکار بوت۔

اے چیز کہ اشانی بُن حشت ء جوڑشت وڑوڑیں ربیت ء دو دماناں گوں ہمگر بچ
ات، پممشکہ بازیں مردمانی پر لچک ء سوب جوڑ بوت۔ ایشی ء تہا تہنا ہے کماشیں وانوک
ناں، بلکن ء منے بازیں دوست ء سنگت، دانکہ درآمد ء ڈٹی ملکانی مردم ہم اے نیکیں کار ء ہوار
اتنت ء مارا دل بڈی ء دات کہ شادگہ دگر راجانی گیدی کسہاناں چنگ ء نژ آرگ ء ءے۔

ما ہے ہم اشانتگ ات کہ چرے کسہاں بازیں اے دگر زباناں رجانک کنگ

بُوَتگ انت۔

ماگوں دل ۽ جھلا نکال منت واریں ہے کورس ۽ بہر زور و کانی کہ مارا پہ اے
 کسہانی گشگ ۽ گوشدار نینگ ۽ کمک کُت ۽ مارا بھیسہ انت کہ وہدے آاشاں کتابی درو شتم
 گنداں گڈا پروت بلا ہیں مزہ نئے ۽ رسگ مار نیتس۔

ما اُمیت کشیں کہ بازیں مردم نئے اے کسہاں ماں وتی ڈیہاں وان انت ۽
 مزگ ۽ تامانی گرانت ۽ وتی بالاداں وژنو دکننت کہ ہے چیز پہ مئے واستہ اے کسہانی چنگ ۽
 مچ کنگ ۽ چاپ ۽ مستریں نیموں بوتگ۔

میناء بن زوی (MINA BEZ-ZVI)

ڈائریکٹر (MCTC) ایم سی ٹی سی

اولی بہر

جناورہ آہانی دنیا

(Animals and their world)

حبر کنوکیں گنگد ام

Talking Animals

پیش ۽ گیشاں گرک چہ دُ رستیں رستراں تُر سناک تریں رسترات، چیا کہ آئی ۽ اشانی
گوشٹاناں وارت۔

گڈی ۽ آئی (گرک) ۽ گوں اے دگہ جنوراں سوگند ۽ مُسام کُت ۽ گشت ”دانکہ
منائُن نہ گپیت من شمارانہ وراں۔“

ہر دیں کہ آئنی بُوت ہما دمان ۽ کہ آپ آپ ۽ ورگ ۽ رہ گپت، گڈا آئی ۽ وتی کرے
گوزوکیں جناور ۽ را آپی سنگاں رسینت کہ آئی ۽ وتی گوشتی ٹگرے بہ دنت۔

آئی ۽ دُر اینت کہ منائُن ۽ سوب ۽ گوشت وری ۽ سرا کپتگ، من کہ انچوتی تُن ۽
پروشان گوشت واری ۽ پنی لاپ ”چُچک“ جنت۔

یک روچے گرک ہے کش ۽ آتراپاں آپ ۽ شہاز ۽ دراتلگ ات، بلے اے دگہ
جنورا آئی ۽ مُک ۽ ساڑی نہ بُوتاں۔ تچکیں حبرے آہاں آئی ۽ شکار ۽ آماج بُونگ نہ لوٹے۔

گرک ۽ شہاز پہ شہاز ات کہ ہے نیام ۽ بلاہیں جُہلوٹیں کنڈے ۽ کپت، ہے
کنڈ ۽ تہادل ۽ سیر ۽ آپ ۽ وارت ۽ پدادر آگ ۽ جہد ۽ کُت، بلے آئی سر کپت نہ کت چہ کنڈاپہ

در آئیگے واستہ، وس کتے بلے در اتک نہ بوت۔

آئی ء دپ پیچ لگوشت پہ مدت ء مگ ء۔

”جیراف“ (Giraffe) آئی گریوگ ء کوکارانی تو اراں اشکت ء تچانی ء پمانی ء

شمت، ”چے جیڑ ہے واجہ گرک؟“۔ ”من آپ ء ورگ ء شوہاز ء در اتک انتت کہ اے جہلیں

کنڈ ء کپتاں۔ گوں تو دز بندی انت منادر کن“۔ ”گرک ء دز بندی ء پریاتے مان ات۔ ”اناں!“

جیراف ء پسه دات۔ ”من سر پداں، ترا کہ انچود رہہ کنناں چہ کنڈ ء من زاناں تو چے کنتے“۔

گرک ء بے نہو د ء گریت ”اناں“ منی گوں تو دز بندی انت۔ من ترا دست پر نہ

کنناں بابت ء نکسے ء، مگ! مگ!“ ”جیراف“ ء گرک ء گپ ”تر ء بز ء“ مان نیا درت ء

وتی راہ ء گپت ء شت پداپشائیں سید اتک۔ یک برے پدا گرک دست ء دز بندی ء بندت

بوت بلے پیشاہ ء اول چو جیراف ء گرک مان نیاران ء وتی رہ گپت۔

پدا ڈوکی (DUIKER) اے اتک۔ آ (ڈوکی) گرک ء اے شرط ء بے حال نہ

ات کہ آئی ء سوگند وار تگ ات کہ آنوں اے دگہ جنوراں چد ء پد نہ وارت۔ ”منی واہند ء واجہ

بگش من پر تو چے کت کنناں؟“ ڈوکی ء پرس ات ”گوں تو دز بندی انت منی ہمیش کہ بس منا

چہ اے جہلو نڈیں کنڈے کشگ ء مگ بہ کن“، ”گرک دز بندی ء ات۔ ڈوکیر بیدے ”من ء

بلے“ ء گرک ء راڈن ء درکت۔

انچو کہ گرک آجو بوت چرے گز ء، گرک ء چہ ”ڈوکیر“ ء راپرس ات کہ ”تو وتی

لٹک ء یہ ورگ ء نہ دے ء“

گورے گپ ء تو زانے ”ڈوکیر“ دل تزک بوت گڈ اجت ء چری ے، دیم پہ وت

شمت، ہمنچو کہ تیکے کت، تیک۔

گرک آئی ء دمب ء کپت، راہ ء توک ء آیاں ”جیراف“ ء رادیت۔ ”چے گپ

ے، ”ڈوکیر؟“ جیراف ء جسست کت۔ ”من گرک ء مگ کت آچہ کنڈ ء درکت نوں آ منی

لٹک ء ورگ لوٹیت، ہیسک ء ہمپانیں ”ڈوئیکر“ ء پَسہ دات۔

”ہو، وتی لٹک گرک ء بہ داتیں،، جیراف ء پَسہ دات چُنابا آئی ء ہے شرط ایر کتگ کہ آپ ء ورگ ء رند من الم شَمے گوشتی پُل ء وراں۔

ہے وڑا چداں چہ تچان آ (”ڈوئیکر“) پپشاہ ء کراشُت، پپشاہ ء ہم چو ”جیراف“ ء پَسہ دات بزاں گرک ء پلہ مرزی کت کہ بزگیں ”ڈوئیکر“ ء کے اُمیت پریشی ء داشنگ ات۔ بلے آئی وتی لاه دَوَر نہ داتنت تنک، تنک راہ ء نیام ء کرگشک ءے دیست ءے ”چے گپے؟“ ”ڈوئیکر“، کرگشک ء پرس ات؟

”ڈوئیکر“ ء تچانی ء پَسہ دات من سک دم برتگ ء نون منی کُدرت ء ہاٹیک ہلاس بونگ ء انت۔

”من پرتو چے کت کنناں؟“ کرگشک ء گرک ء راپُرس ات ”توسک کسانے تئی لٹک ء منی دل یکیم نہ بیت“، منا ترا سبجہ ء ورگ لوٹیت، بلے من اے وڑ نہ کنان کہ من دوست نہ بیت اے پیم کنگ، گرک ء پَسہ دات۔“ ”تو من ء بس بگش من پرتو چے کت کنناں، پرتو چی ء لائق باں، منی کسانی ء گوں، کرگشک ء جارجت۔“

گرک ء وتی ہاٹیک چت ء یکجاہ کت انت ء آئی ء پے باز پُریسہی ء زوت زوت ء کسہ ء رابگچ کت۔

کرگشک ء وادہ ء مسام کت کہ آ ”ڈوئیکر“ ء پرتو الم کاریت۔ ”کُلاں بیش توہما کئد ء برو ء منا پیش بہ دار کہ اسل جیڑہ چے بوتگ آئی ء زور پردات ء گشت۔

گرک ء من ات ء دوئیں دیم پے کئد ء شُتناں۔ وہدے کہ آ اود ء سر بُوتاں کرگشک ء گشت ”منا پیش دار کہ تو چہ پیم کئد ء کپتے؟“

عز ابیں گرک زانگ ء نہ ات کہ آمان گیشینگ بونگ ء انت، ء آئی ء ہما وڑ کت ء پیشداشت۔۔ پدا آئی ء کئد ء تہا دریمبگ ء دور کت۔“

”ڈنءء درا!“ کرگشکءء کو کارگت۔

”من رواں ڈونیکز“ءء کاراں دانکہ تو آئیءء لٹکءء بہ ورئے“۔ آئیءء ہے گپ جت

انتءء گرکءء رامان کنڈے تہامرگءء واستہ یلہ دات۔

کسہ جنوک:۔ واجہءء ایم کلالوکاءء کہ زر باری رہوڑیشاءء دہکان کارے

اے Duiker: نیامی صحارا (افریقہ)ءء کسانیں آسکے کہ نسل ءے بیگواہ انتءء انوں نیستیں۔

پیشی چه پیم لوگی جناورے جوڑ بوت

How the Cat Become a Domestic animal

منی ناکوہء منالہتیں جستانی کنگ بندات کت ء ”گشت، تو اسکولی بچکے، تو یا تئی در بردہ (Teacher) زاننت یا تراگشت کننت کہ پیشی چه پیم لوگی جناورے جوڑ بوت؟“۔
 ”من نذاناں ء ننگہ تنیگہ منے در بردہ ء ماراے بابت ء گشتگ گوں،“ من آئی
 ء راپسہ دات۔

گڈا کسہ بندات بوت:

پیش ء گیش ء گپے، بزاں سے ہزار سال پیش پیشی جنگلی رسترے ات ء ہر کس ء
 کٹت ات، سک کٹت ات چه پیشی ء۔

گڈا یک روچے یک شکاری ء گوں وتی کچک ء دیم پہ شکار ء شت۔

وہدے آسیاہ ء بزیں جنگلے ء پترت، ناگت ء یک پلنگے پدر بوت۔

تو وزانے کہ پلنگ پدر بنت کچک ء گوشت ء، ورگ ء سک واہگ دار۔

گڈا چے بوت؟ بیدے دگہ اینگو آنگر وے ء پلنگ ء گپت کت کچک ء بڈ ء ء

کچک ء راپیلنگ ء بندات بوت ”ابڑے بابی“۔۔۔۔۔ ترس ء گاریں شکاری ء گریوگ ء چه

جنگل سراز رنگ ات کہ چه کج اے پلنگ در اتک ء اتک؟ شکاری انچو دلترک ات کہ وتی

جاگہ ء ٹک اتے نہ کت بلے کہ آئی تیر ء کمان ہم گون ات۔

ہے وہدء جندء، پشی آنی بادشاہ ہے نزدیک ء گوراں چہ چارگ ء ات کہ مرد پہ وتی
 کچک ء رکینگ ء واستہ چے کنت۔؟
 پسہ اش ات کہ ”پچ“، پچکی پچ۔

پداپشی ء پلنگ ء سرادورکت ء آنی دیم ء چمائی سرائرش ء بندات کت۔
 ”ادہ“ پشی چڑنا کیس جناور بنت، آچوگروک ء شہم ء وتی دژمن ء کپند کننت۔ دو
 نوں منی کچک سرکنیت ء رکیت، ء من اے پشی ء گوں وت براں گوں۔ شکاری ء گوں وت
 اے جبرانناں کت۔

چھے روج ء چہ شکاری ء جار پڑینت کہ پشی مردمانی سنگت ء ہمیراہ انت ء کس
 گوریشاں بدحلاپی ء شیطان کاری کت نہ کنت۔
 مردم ہمنچو گیشتر پشی ء وش اتک کت کننت بہ کناں ء پرآیاں ماں وتی لوگاں جاگہ
 شر بہ کننت چیا کہ پشی کمک کنوک بنت۔ چماوہداچہ پشی دائم ”کنوری“ ء لوگانی تہا انت۔

کسہ گوشدارینوک:- واجہ سعیدی ماٹوپا (Saedi Matopa) چہ
 ”تاگانیکا“ ء (Tanganyika) کہ کسہ جن واجہ کو انت ء دہکان کارے۔

ٹھیلےیں مُرگ ۽ نکلینک

The Guinea Fowl and the Hen

زمستانی یک سردیں روچے ات، ٹھیلے ۽ نکلینک سنگت بوت انت شام ۽ وہدات، بے کساس سردات، ٹھیلے ۽ گولوتی سنگت نکلینک ۽ راگشت ”میگ ۽ برو ۽ کمے آس ۽ جُست ۽ بہ کن کہ ماچہ سارتی ۽ مہ بدایں۔“

نکلینک میگ ۽ رُگ ۽ ساڑی بوت ۽ پے آس ۽ جُست کنگ ۽ ربادگ بوت۔
آیک لوگ ۽ اتک کہ اُد ۽ یک پیراں زال ۽ آس ۽ کرا نشنگ ات ۽ وتارا باب
دیگ ۽ ات۔

نکلینک: ”بیگاہ وش بات۔“

پیراں زال: ”من پرتوچے کت کناں؟“

نکلینک: ”منا کمو آس ۽ کارانت۔“

پیراں زال: مہربانی کن وتارا باب دے ۽ پداوتی لوگ ۽ ربادگ بو۔“

نکلینک ۽ گپ ۽ رازرت، نہ زانتے کہ اے زال آئی ۽ وتی شام جوڑ کنگ ۽ ”سٹا وٹا“

۽ انت۔

ٹھیلے سولکانی پُشت ۽ پے ودار،،،،، نشت پے ودار، بلے نکلینک نہ یتک۔

ٹھیل ۽ گز یوگ ۽ کوکار بندات کت: ”گکو، گکو، گکو“، ”گکو“ ۽ بزانت انت،
 ۽ نلینک آس ۽ کراباپ گپتگ ات۔ کوکار ۽ پسہ ۽ پہ کوکار ۽ گریوان ۽ گشت ”شری سرو، شری
 سرو“ ”من اتک نہ کناں واتر“۔ دانکہ روج ۽ مروچ ٹھیل چہ کہورک ۽ سولکانی تہا توار کنت
 ”گکو، گکو، گکو جنت سوت۔

ما پدا شپانی و ہداں نکلینکانی تواراں چہ دزنگ ۽ اشکنیں کہ گریونت ۽ پسہ دینت
 ”شری سرو، شری سرو“۔

پدا ہما مردمانی کہ اے نلینک انت ہما دمان پہ شام ۽ اشاں کش انت۔

کسہ گوشدارینوک : مسٹر علی Mr Ali Warraka ورا کہ رک (کینا) ۽ اے سکہ چہ
 وتی ہدا مزی نیں پت ۽ اشنگت کہ مبوانا MBWANA موا چینگو ما
 MWACHAMGOMA سرخیل بوتگ۔

کچک و کپیس

The Dog and the Tortise

یک ہلکے ء کہ دراحیں مُدّتاں چہ ڈکال ء وڑالاں شُنگ ات۔ جناورانی کراپہ ورگ ء ہچ نیست ات ء چرآیاں چہ بازین شُد ء مرتنت۔

چُش ات کہ یک کچک ء چمیشاں است ات کہ ہر و ہد ء پزور پزورات چو ”لُسک“ ء ات، بلے بیدے کپیس ء اے چیز ء کس حیاں ء نہ ات، گڈا کپیس شُت یک روج ء پہ کچک ء ء جُست ء کُت، تو چے ورگ ء ءے کہ چوپڑ ورے؟
”تو اے زانگ لوٹے کہ من چے ورگ ء یاں؟“

”ہو“

کچک ء گشگ دل ء نہ ات، چیا کہ کپیس ناشر ء گے ات، بلے کپیس ء سوگند ء قسم وارت کہ اے راز ء بہہ پاشک نہ کنناں اگاں تو منارا حال بہ دیے، بوت کنت چریشی ء من چہ شُد ء مہ مراں۔

گڈا کچک ء گشت گوں کہ آوتی ہر روچی نیں نان ء چہ پیم شوہازیت۔
”منی نزیک ء ڈگار (فارم) ء است، من ہمک روج ہمداتوی ورگ ء درگیجگ ء

رواں“۔

گڈا کپیس ء آئی ء رندا کپگ ء روگ ء سوڑگ کُت۔ یک سہبے کچک کہ ڈگار ء سراسر بوت گڈا آئی ء اود ء یک پاچکے ناہ زرت، بلے کپیس ء دہ پاچک بڈ ء لیٹینت کہ ایشانی

چست کنگ پر آئی ء سک گران ات۔

کیس ء گوں کچک ء گشت کہ منی مکم ء بہ کن۔

کچک ء نہ من ات ء گشت کہ تو کم تر بہ زور کہ سُبک تر بنت پر تو، بلے کیس ء آئی ء

گپاں گوش نہ داشت۔

گڈا کچک ء زوت زوت ء وتی کاراناں کت پمشکہ کیس ء کچک ء سراوتی دپ

پچ لگوشت کہ بیامنی مکم ء بہ کن گوں۔

نوں کچک زانگ ء ات کہ کیس گرگ بیت، پمشکہ اشتاپ اشتاپ ء تنک ء

شت وتی لوگ ء ء وتارا شرچہ ٹیل ء گھینٹ پدا آشت آس ء کراو پت ہے نام ء کنگ ء

پیشدارگ ء بزاں آنادراہ انت۔ ء بہ راستی گندگ اوں انچو بوت کہ چہ کشیگاں دراجیں

مدتے ء آنادراہ ات۔

گڈی ء کیس گرگ بوت بلے آئی ء گشت کہ کچک ہم گوں من گوں بوتگ۔

آمیدگس ء ربال ء رادیم دیگ بوت کہ کچک ء آمیدگس ء پیش بہ کنت، بلے

کچک ء گندگ ء پدا و اتر بوت ء گشت ءے کہ کچک ء رادر اجیں مُد تے بیت کہ نادراہ انت،

ترگ و وتی جاگہ ء ”سُرگی پُرگی“ نہ انت۔

کیس پے دروگ ء بندگ ء دُڑی ء ملام ء کشگ بوت۔

کسہ گوشدارینوک :- بانک رتچل اکن بو بولا Mrs Rachel Akinbobola چہ

نا بیجیر یا کہ آئی ء وتی مزین مات ء کرا اے کسہ اشکتگ ات۔

لاچی میں موکو

Greedy Spider

اے کسہ یک لالچی میں موکوے نیگ انت کہ آگوں وتی بازیں چکاں یک
درچکے تہانندوک ات۔

اے وڑبوت کہ یک روچے ہے موکوے راوتی ہسانگیں چاریں بازاراں چہنان ء
دعوت ء لوٹانینگ بوت۔ ء چاریں بازارانی دعوت یکیں وہد ء جند ء بونگ ء اتنت ء نون موکوے
ہے فیصلہ کت کہ آتو میں دعوتاں بہر زوریت۔

”نون چک ء مکاں“ منارا چاریں دعوتاں لوٹانینگ بوتگ، آئی ء درانینت۔

اشانی بزاں چاریں دعوتاں روگ ء پیش، من بازار ء چارکشک ء اوشتاں کہ چاریں
بازاراں کشکے کشکے درکنیت ء روت ء شماہر کیے منی پاداں سادے سادے بندات ء شماہر کیے
ہے ساداں دست ء کن ءے کہ شماہے چاریں بازاراں شت ءے ء چکاں چشم بوت کنت
کہ چاریں دعوت یکیں وہد ء مہ بنت۔ انچو کہ شما دیست کہ ہما بازار ء دعوت بندات بوت گد ہما
منارا بہ ژپ ات، من ہموداوتی بہر ء ورگ ء سراں۔ دعوت ء روچ موکومات ء شتریں گد
گور ء کت، دیم پہ ہما چارراہ ء شت ء اوشتاں کہ ہر یک کشکے پہ چاریں بازاراں روت۔
چکاں موکومات ء پاداں ساداں پتات ء پداہر کیے دگہ دگہ بازاراں شتاں۔

سخت ۽ کپک، چاریں بازارانی دعوت یکیں وهدء بنادات بوتان، چکاں ژپگ
بنادات گت، ہر یکے ۽ ژپات پروت، ژپات پروت۔

مات موکو کوکار پہ کوکارات، بلے اے مپتین اتنت چیا کہ کڑ ۽ کشاں کس نیست
ات ۽ چک دور ۽ گور بازاراں اتنت ۽ ہر یکے ہمے جہدء ات کہ من شتر تروتی کار ۽ بہ کناں ۽ وتی
مات ۽ اچ وت و ش تر۔

گڈی ۽ بزگیں موکو چار راڑ ۽ بہر بوت، ہر یک مچھے ۽ وتی بہر گون ات ۽ وتی
نیمگ ۽ گران کنگ ۽ آرگ ۽ اتے۔ وهدے اشاں (چکاں) وتی مات اے رنگ ۽ دیست،
آکشک ۽ اے دیم پہ گریوگ ۽ پوانک پہ وتی گریبیں مات ۽ اشکاں ہمے وڑامات موکو ۽
زندمان ہلاس بوت ۽ چکاں یک درونت (سبق) ۽ گپت ۽ آیلہ دات ۽ شتاں۔

کسہ گوشد اینوک: بی بہ ایستہ کوڈر Esther Kodder چہ سیرالیون ۽ کہ آئی ۽ اے کسہ
وتی مزنیں مات ۽ دپ ۽ اشکاتنگ ات۔

پشیاں کنوری ۽ ننگ چیا دوست بیت

Why Cats like to sit in the kitchen

پیش ۽ گیشاں است ات یک پیشی ۽ کہ آئی ۽ ہے زانگ لوٹ ات کہ باریں
ہمک رستر ۽ لولک چنخوتا کت داربنت ۽ آتا کت ۽ حساب ۽ یک دومی ۽ چوں پرک ۽ پیر
کننت۔ آئی ۽ وتی سپر بندات کت ۽ جست ۽ پرس ۽ بندات بوت پسہ اے دزکپت کہ مزار
(شیر) انچوتیار ۽ گہرت بیت کہ بچ مردم آئی دیم ۽ اوشتات نہ کننت۔

گڈا آشت پہ مزار ۽ مزار ۽ راوتی سنگت کت ۽ اشانی سنگتی ۽ دراجیں مدتے
بوتگ ات۔

یکے روچ ۽ مزار گوں وتی سنگت پیشی ۽ تر ۽ تابلے ۽ دراتلگ ات تڑان گردان آیاں
پیل ۽ دپ ۽ کپت۔

وہدے پیل ۽ چم کپت پہ مزار ۽، آ آئی ۽ دمب ۽ کپت ۽ مزار ۽ دستاناں تنگ جت
”بڑہ کہ نہ دارے“

پیشی ۽ گوں وت گشت ”من مزار ۽ راگلاتگ ات کہ اے دگہ درستیں جناوراں چہ زور
مندتریں، بلے نون من دیست کہ چریشی ۽ دگہ زور مندتر است۔ گڈا پیشی دراتک پہ پیل ۽ شوہاز
۽ وہدے کہ آئی ۽ پیل درگیتک، آئی ۽ درائینت ۽ منی واہگ انت کہ تی گوما سنگتی بہ کنناں۔
گڈا پیل ۽ من ات ۽ داں دراجیں مدتے آسنگت اتنت۔

یکے روچے آجنگل ء تر ء تاب ء اتنت، آیاں دیست کہ ناگت ء یک شکاری ء

درا بوت۔

شکاری ء شت کش ات تیر ء پیل ء را، پیل ہمود ء مچ بوت ء مرٹ۔

”اہ“ اے زور مند تریں چیزے، اشی ء زور مندیں پیل ء را کشت، پشی وتی سنگت

ء مرگ ء سراسک گمیگ بوت پدا فیصلہ ء کت کہ شکاری ء گوما بہ روت گوں۔

آپہ تچانینگ ء شکاری دمب ء کپت ء گشت ”واجہ من لوٹاں کہ تو ہر جاگہ روئے تئی

دمب ء بہ باں“۔ شکاری ء من ات ء گشت ”پیارواں منی لوگ ء“۔

لوگ ء کہ سر بوتان شکاری ء جن اتک وتی مرد ء دیم ء ء آئی ء ٹینگ ء چہ آئی ء دست

ء پچ گپت۔

پشی ء دپ چہ حیرانی ء پچ بوت، گوں وت گشت ء، ”راستی اے چہ درستاں زور

مند تریں، ایشی ء شکاری ء ٹینگ ء را پچ گپت“۔

گڈ اپشی ء وتی دل ء ”سوڑگ“ کت کہ آگوں شکاری ء جن ء ہمب راہ بیت۔

گڈ اہر جاگہ کہ شکاری ء جن روت پشی آئی ء ”دمب ء چلندر ریں“ ء آدائم آئی ء کرا

نندیت و ہدے کہ آوتی مرد ء واستہ کنور کنگ ء بیت۔

شکاری ء دست ء پچ نہ بوت، آلس نشت ء دم ء بالا کنگ ء بندات بوت۔

چماروچ ء چہ پشی جنین ء یلہ نہ کنت ء بندات بیت پر آئی ء مُشک ء گرک ء آئی ء

لمک کنان ء۔

پممشکہ روچ ء مروچ پشی ء کنور یانی تہایا آئی ء کڑ ء کشاں نندگ دوست بیتیں۔

کسہ گش: اناطولیا مسونجی Anatholia Msonge، تنگن پیکا (Tanganyika)

گدراشوکیں بلاہ ء کپوت ء کسہ

The tale of Dove and Thunderdevil

کپوت ء بلاہ یک رندے سک سنگت بوتنت، بلے کپوت ء بہہ نہ پہمت کہ بلاہ پرچہ بہہ نہ کندایت۔ اگاں ہروڑیں کندگی گپ ء بہ بیت، آہس کے بچکندایت۔ کپوت ء آپرس ات کہ آپرچہ نہ کندایت۔

”من سک کم کنداں“ بلاہ ء پسه دات۔ چیا کہ منی کندگ سر ابراہین انت ء سک ترنداں، اگاں من بہ کنداں تو دل ترک بئے، تو ہے مارے کہ دگنیا ترکگ ء انت، ”تومنی سنگتے ء من تئی سنگتاں“ کپوت ء گشت۔

من ہماروچ ء شادان بان کہ تو بہ کندے تنیکہ بلاہ ء نہ کندتگ ات۔

روچ ء اتک کہ کپوت ء آئی ء راوتی لوگ ء شام ء دات۔ نارشت ء گرادگانی وہد ء آئی ء گیر اتک کہ آئی ء ارداں کے ناہ ء شراب است۔ ”آہ“ ”من بلاہ ء را شراب واریناں، منا بھیسہ انت گڑامن آئی ء کندینت کناں“۔

کپوت ء ناہ ء شراباناں آورت ء اشاناں کوہنیں جگے ء مان ریتک کہ آئی ء مات ء مات ء کارمرز کتگ ات۔ پدا آئی ء (کپوت) یک تلاہیں ”بل یے“ (نیزہ) زرت شراباناں سربینگ بندات کرت، اے تلاہیں نیزہ آئی ء پیرک ء وتی دژ منانی کشگ ء درگ ء پکارمرز کتگ ات۔ ہے روچ انت، بلاہ اتلگ پہ شام ء، دوئیں سنگتاں دل ء سیر ء وارت شام ء راء مزنیں حسالے ء ناہ ء شراب ہم وارت گوں۔

کندین ء کائی بندات بوت، ء بلاہ گوں شراباں سک گل ات۔ آئی ء وتی چماناں
ترپناکیں تلاء ء بل ء راسک دات ء جست کت۔

”کپوت“ ”تراے تلاء ء بل چہ کجاذز کپتگ؟“

”اوہ“ ”اے منی پیرک بیگ انت ”کپوت ء پہ پہر گشت“۔

اے زگریں ء پکانیں تلاء بیگ انت ء ایشی ء سرامنی پیرک ء وتی درستیں دژمن
درتگ ء دورداتگاں، کسے راتلاء ء بل ء سراجشگ، کپوت ء ہمے لیکہ پہ بلاہ راکندیگ ء
بازات۔

”ہا۔ ہا۔ ہا۔ کہ۔ کہ۔ کہ۔“

آئی ء کندگ چوگرد بیگ گدرومباں انت۔

لوگ چہ کندگاں بال گپت۔ کپوت ء چارات کہ آگشیگاں سکیں ترندیں توارے ء
تہا پتا یگ ء دُور چہ وتی جاگہ ء مان بُرگ بوت۔

آدر آمدیں زمینے ء سراجپت داں ہپت شپ ء ہپت روج ء بودے نہ کت۔

ہماروج ء چہ پد کپوت پروت دگہ لوگ بہہ نہ بندایت ء ننکہ گوں بلاہ ء جبر کنت۔

سجہیں شپ ء گیشتر روچاں، کپوت گندگ بیت کہ ہمے کشک ء رند ء راہاں وتی

پیرک ء تلاء ء بل (نیزہ) ء شوہازگ ء انت۔

کسہ گشوک : بانک روزونسٹ Rose Vincent چہ لائبریریا

پلنگ چہ پیم چہ وتی میری ء ز بہر بوت

How leopard Lost his Chieftdom

اے کسہ ء سر حال ء شتر گور کنتے، اے کسہ موکو ء پلنگ بیگ انت۔

موکو ء پلنگ دوئیں یکیں بازار ء نندوک اتنت ء دوئیں پرے گپ ء پر جوزگ

اتنت کہ ”میر“ ہما بہ بیت۔

بلے و ہدے ایشانی گچین کنگ ء و ہداتک، گڈ اجناوراں پلنگ ء را پہ میری ء گچین

کت چیا کہ آزر مند ء جنگولے ات، میرے ء را ہے وڑ بونگ لوٹیت۔ موکو بازار ء سیر ء

ہزگار تریں جنوار ات ء موکو سر پدات کہ پلنگ وتی ورگ ء شو ہاز ء دگرانی مال ء ہالاں پہ

کنتیت، پمشکہ آئی (موکو) ء وتی لوگ ء چپ ء چا گرد ء برزیں واڑے بستگ ات کہ اشی ء

تہا آئی ء وتی مرگ ء پساناں پہنیا م کنگ ات۔ بلے انگت ہمک شپ آئی ء یک یاد و پس

یا کہ مرگ الم گار بوتنت۔ موکو چہ سرا حشک ات کہ چے بہ کنت؟ آوتی دل ء تہاشک کنگ ء

ات کہ دز پلنگ ایں، بلے اے گپ ء راست بونگ ء ہچ وڑ ء ڈول نیست ات۔ گڈی ء آئی ء

ہے فیصلہ کت کہ آوتی واڑے واستہ ”شپ دیمپان“ (Night Watch Man) ء داریت، گڈ آئی ء پرے کارے ”تولگ“ ء رازرت ء داشت۔ موکوہے ”چانچ ء پانچ“ ء ات کہ پلنگ ”شتر ء تر“ کنگ بہ بیت، پمشکہ آئی ء تولگ ء راسر ء سوج کتگ ات ء دراجین ء بُرناکین کارچے ہم داتگ ات۔ ہے شپ ء تولگ ء کارچ ء رازرت ء واڑے توک ء تہاریں جاگے ٹپ ات ء دُزے آیک ء ودار ء نشت۔

آئی ء دیست کہ پلنگ بوکشان ء پیداکیں، واڑے اے کپ ء آکپاں۔ آبوکشان بوکشان دانکہ ہما جاگے ء سربوت کہ ہمود ء پزوریں مرگے داب ات۔ آئی ء وتی پادواڑے تہا ایر کت ء چریشی ء پیشتر کہ آ ”بد ء بیرانی“ ء بہ کنت تولگ ء ہتر مال کت کارچ ء را، کارچ ء آئی ء دست ء پنچگ سست، ء پلنگ تنگ ء شت۔ تولگ ء ہے پنچگ ء رازرت دیم پہ موکو ء شت، تولگ ء یک برے دل ء خیال کت کہ پنچگ ء وراں بلے اے دگہ سہب ء موکو اے پہ میر ء سرکنگی ات۔ میر پلنگ پہ گران ء سنگین نشگ ات ء المی نیں ء پرارزشیں جاورانی سرا گپ ء تران ء ات، بلے اے گپ ء خیال ء شرگورات پمشکہ آئی وتی بُرائگیں دست ء پنچگ چیر داتگ ات۔ چیا کہ آزانگ ات کہ آئی ء پنچگ پر نیست، وہدے کہ موکو سر بوت، آئی ء گول زہر ء زہر جست کت:

”ترا کجام گوات ء اد ء آورتگ موکو؟“ موکو ء پسہ دات:

”او میر، استیں دُزے کہ ہمک شپ منی مرگ ء پساں دُزیت“۔

پلنگ ء گشت: گڈ اُزے بہ گر، ء مارا بل کہ ما پُرارزشین جیڑہانی سرا وتی خیال ء گور بہ کنیں“۔

”دوشی من وڑے کتگ ء آئی ء دست ء پنچگ منادز کپتگ میر، اگاں تو میٹنگے درستیں جنوراں بہ لوٹا نینے، گڈ اے گپ زوت پدر بیت کہ کئی دست ء پنچگ گارانت،

پداگڈ اما ڈزء زانیں۔“

پلنگء کہ اے گیاناں اشکت لرزگے چیرء کپت۔ آئیء وتی دلء ہے حیاں کت
کہ شمرء تر بے، مردم ترا پے کلاگ ء چپوہ گرد بنت، گونڈ و پر آئیء وتی لنککاں ٹال کنناں ء وت
ماں وت کندنت۔

”کے و دار کن“، من میتگے مردماں لوٹا ئیناں۔ پلنگ درشت۔ آئیء وتی ترا نجاناں
بست کپت کنناں دیم پے جنگل ء پدا بہ پے بازارء و اتر نہ بوت۔
انچو کہ ہر کس زانت ہچ سروک دزی نہ کنت ء ہچ ڈز سروک نہ بیت۔

کسہ گشوک:۔ بانک روز و نسنٹ Rose Vincent، لائبریا (افریقہ)

کروس ۽ نکلینک پر چه لوگی دپی مرگ بوت انت

Why Cocks and Hens became domestic Birds

سکس سار تیں زمستانی سہے ات ۽ جنگل ۽ درستیں جناور ہے خیال کنگ ۽ اتاں کہ
ہر کس پہ وت آس ۽ در بہ گجیت۔

انچو سردا ت کہ کس ۽ اوشتا ت ہم نہ کت، ۽ ہچ پیم ۽ سلگی نہ ات۔ سردی ۽ گیشی ۽ چه
نر یک ۽ گورے توار ہم گوشاں نہ کپتاں۔ کروس گوں وتی بیستیں جناں در چکانی تاکانی تہا
زُر کتگ ۽ گوں وتی بانزلاں پاد ۽ چیر دا تگ اتنت دانکہ آگرم بہ تڑان۔

بیدے کروس ۽ کس زانگ نہ بوت کہ آپی انت، چیا کہ کروس ۽ سہرہیں تاج ۽ سرات۔
کلہیں رستراں فیصلہ کت کہ آجنگل ۽ اے دیم ۽ آدیم رونت آس ۽ شہاز ۽۔ جنگلی پیشی
پہ نابزانتی ہما جاگہ ۽ شت کہ ہمودا ۽ کروس گوں وتی بیستیں جناں وتارا گرم کنگ ۽ جہد ۽ ات۔
ناگت ۽ آئی (پیشی) ۽ چم پہ کروس ۽ سہرہیں تاج ۽ کپت ۽ پر۔ انچو کہ آئی ۽ دیست
مرت کہ آئی ۽ آس در گیتک۔ آپہ گل ۽ شادانی ۽ تچان ۽ پہ وتی سنگتاں اتک کہ آیاں حال بہ دنت
کہ آئی ۽ آس ۽ رادر گیتنگ۔

”باز جوان“ آیاں پہ کو کار گشت۔

پیشی ہنہنہ کنان ۽ ساری ات ۽ درہ آئی ۽ دمب ۽ اتنت۔ وہدیکہ آہما گوں
وتی سنگت ۽ دوستاں ہکی نیں جاگہ ۽ سر بوتوں، آیاں داشت ۽ ودار کت وہدے کہ جنگلی پیشی
دیتراشت۔

بازہہمانگی چیزے بوت کہ تو امیں چا گردمٹ اتگ ات۔

کروس ۽ گوں وتی بیستس جناں پہ گل ۽ شادانی وتی بانزلاناں پچ شانتگ ات، ۽

بال کنگ ۽ ساڑی اتنت۔

اے دمان ۽ جنگلی پشی ”ڈٹو“ بوت کہ چے بہ کنت۔ آنوں شش ۽ پنچ ۽ کپتگ کہ

کروس ۽ سراہینز بہ کنت یا بیستیں نکیزکانی دمب ۽ بہ کپیت۔

تناسدی کروس گوں وتی بیستیں جناں انچوتنگ ۽ شت کہ گندگ نہ بوتان۔

دمان ۽ آ بازار ۽ بست ۽ ڈگاراں سراتاں ۽ پدا چماں کہ پلپٹیناں دانکہ لوگاں

انت۔ آیاناں پہ بازوشی وش اتک کنگ بوت، آیاناں وتی جند ۽ لوگ ۽ دیگ بوت کہ اود ۽

پراآیانی باپ کنگ ۽ آس ۽ است ات۔ چد ۽ پدا بہ جنگل ۽ روگ ۽ حیال ہم نہ کنت ۽ ہر وہدے

کہ جنگلی پشی ۽ گوں کروس یا نکینک ۽ دپ کپیت بزناں چریشاں یکے مات ۽ نیاؤرت،

چریشاں الم یکے وتی زند ۽ ببادنت۔

کسہ گشوک:- بانک جسسی اسابیرے، یوگنڈا MRS Jessie Issabirye

(افریقہ)

پس چه پیل ء چه پیم شیوار تر بوت

How Goat out Wits Elephant

یک روپے پیل در کپنگ ات جنگل ء پے چرگے ء، آئی ء وارت ء چرت تہ دیست
کہ پس ء پیدا کیں۔

”چونے بی بی بڑ، ”چے چارگ ء ءے؟“ پیل ء جُست کت۔

بُز ء پسہ دات کہ ”من ورگ ء چرگے ء شوہاز در اتکاگاں“۔

پدا پیل ء گشت ”تئی و میتگ ء کڑ ء کشاں ورگ ء شریں کاہ مچیں ء تئی ”سگندرانک“

ہم کسان انت، منی حیال ء تراپے چرگ ء چُش دور ء دراج آ یگ ء ہیچ زلورت نہ انت“۔

بُز ء در انیت ”من پمشکہ چه بازار ء دور ء دراج اد ء اتکاگاں کہ بازار ء چپ ء

چاگرد ء ہیچ شریں کاہے ترا دزنہ کپیت۔ اے دُرہ من وارنگاں، تو زانے چه تو من گیشتر وراں

آئی ء وتی پلہ ء برز کنان ء گشت“۔

”ہاہاہا۔ تئی وڑیں پنجاہ بُزاں ہینگے ء منی ورگ بس انت“۔ پدا بُز ء گشت ”من تئی

یک روچے ۽ ورگاں یک کلا کے ۽ وارت کُت کنناں۔“ پیل ۽ پَسہ دات بلے من ترا گشگایاں
 اگاں تو ساری ۽ کاہ ۽ ورگ دمبرت من ترا کشاں ۽ اگاں من دمبرت گڈ اتو من ۽ کُشت کننے،
 بڑ ۽ گوں پیل ۽ درانینت ”پیل! من زاناں تو ساری ۽ دمبرے پمشکہ دگہ چیزے
 ۽ سراسرتے بندیں۔“

پیل ۽ پَسہ دات ”تو من ۽ نکلے سر پد بونگ ۽ ۽، ۽ گشگ ۽ ۽ کہ من ترا چہ گیشتر وراں، بلے
 من شرط ۽ مٹینگ ۽ رضا مند نیاں، بیا بس ورگ ۽ بندات کنیں،
 بی بی بز شرط ۽ سراسری بوت ۽ ورگ ۽ بندات کُت۔“

پیل ۽ یک سد پاؤنڈ گونڈیں کاہ ۽ تاک ہمک پنچ ملنٹ (منٹ) ۽ وارت، بلے
 بی بی بڑ ۽ ہمنچو و ہد ۽ بس لہتیں تاک جاتگ ات۔“

بی بی بڑ چچ ژ پگ ۽ مان کنگ ۽ حیاں ۽ نہ ات، بس کم کم ۽ ”تُرگاں“ ات۔ ہے
 پیم ۽ بیگہ کہ نزیک بوت گڈ اپیل ۽ گشت بیا کے دم کنیں، و پسیں، ما پدا شپ ۽ نیم ۽ ورگ
 بندات کنیں۔“

بڑ ۽ پَسہ دات ”من ہے مارگ ۽ یاں کہ گشیاں من ۽ دمانے بیت کہ کاہ ورگ
 بندات کتگ ات، بلے تو کہ گوں من گور بستگ، اے ”گور بندی“ ۽ من ترا شر الکا پ موہ
 دیاں۔ بیا و پسیں۔“

گڈا آپراہین ۽ پتینین کو ہے ۽ سر بر ۽ و پتاں۔
 و پسگی جاگہ ۽ اوں بز و ران ۽ جاہاں ات۔ و ہدے کہ پیل پا داتک چہ و اب ۽ آئی ۽
 دیست کہ بی بی بڑ جاہان ۽ و ران انت گڈا آئی ۽ جست کُت، ”بی بی بڑ تو چے ورگ ۽ ات؟
 بی بہ بڑ ۽ پَسہ دات ”من اے کوہ ۽ ورگ ۽ یاں، ۽ و ہدے کہ اے ہلاس بیت من ترا
 وراں۔“

پیل ۽ کلپے ہم ودار نہ کت ۽ نہ چارات کہ بی بی بڑ ہے کوہ ۽ ورگ ۽ انت کہ ماسر ۽
 وپتگیں، جہ سرات ”دور ۽ کت“ بڑہ کہ نہ دارے، ”دیم ۽ وت تچانی ۽۔
 پمشکہ روج ۽ مروج پیلاں چہ سپاں ترس ایت، ہر دیں کہ پس ۽ پلینگ
 (پنیگ) پیل ۽ گوشاں بہ کپنت دیم ۽ وت تچیت۔

کسہ گش : بی بی شری رویٹس، لانسیمیر یا Shirely Royerts (افریقہ)

کرگشک ءِ چه پیم ہدءِ را پہ مجگ ءِ مایاک ءِ پرس ات

How Hare asked God for wisdom

کرگشک ہدءِ کراشت، مجگ ءِ مایاک ءِ جست ءِ۔

”من کسانیں جناورے یاں“ آئی ءِ گشت، ءِ جنگل ءِ چه من مستر، دراج تر ءِ

ترسناک ترین جناورماں۔

پیشکہ من ءِ وتی سر آرگ ءِ واستہ مجگ ءِ مایاک لوٹیت، پرے ٹیکی ءِ من گوں تو

دز بندی کناں“۔

”پرائشی ءِ چاراں“ حداپسہ دات، ”بلے تر اسے چیز الم کنگی انت، اول واش کہ ترا

پہ منی واستہ پلنگ ءِ دودنتان آرگی انت کہ چر آیاں خون پٹان بہ بنت“۔

”من جہد کناں“ کرگشک ءِ پسہ دات، آگشاد گشاد ءِ پاد اتک ءِ ہکے ات کہ اے

وڑ چوں بوت کنت آاے کار ءِ چه پیم کت کنت۔ کرگشک ءِ پلنگ ءِ راشام ءِ دات شپ ءِ

کز المرب ءِ وہدے پلنگ ءِ پہ گاسگ ءِ وتی دپ ءِ راپچ کت، کرگشک ءِ گشت: تئی سکیں

ڈولدریں دنتان انت ”پلنگ“ دگہ پچ جناور ءِ دنتان چوتئی پیم ءِ دراج، مہر ءِ اسپیت نہ بنت

چش کہ تئی انت۔

بے سریں پلنگ ءِ مپت ءِ مچ وتی دپ ءِ راجد ءِ گیشتر پچ کت کرگشک ءِ زنڈیں

لٹے چست کت ء شاپت پلنگ ء دپ ء۔ دودنتان دراتک ء کپت۔ کرگشک ء پلنگ ء برجاه
 ء وتی جاگہ آئیگ ء پیش دوینیاں چامپت ء تنک و اتری ء پہ حداء کرا، اودء آئی ء دوئیں پلنگ ء
 دنتان حداء دانتت کہ آیاں چہ خون پٹگ ء ات۔

”بس یک مجگ ء مایا کی نیں مردے زندگیاں پلنگے ء کرا چہ دودنتان بیچ کپت

کنت“ حداجار پرینت۔

”نوں تو پہ من جنگلے زہرناک تریں ”مار“ ء بیار“۔

آئی ء دراجین تچکیں لٹ ء بڑا ات، نشان پرکت، پدا جنگل ء ہر چاریں نیمگاں شت

جناورانی قد ء ماپ کنگ ء، لہتیں جنوراں ہے حیاں کت ء پہم ات کہ اے کے سراء و ش
 و ش نہ انت کہ چش کنگ ء انت، بلے آئی ء بیچ دل ء نیا ورت۔

جنگل ء زہرناک تریں ”مار“ ء آدیست ء جست ء کت ء کرگشک تو چہ کنگائے؟“۔

من درستیں جنوراں قد ء ماپ کنگ ء آل۔ حداء گشنگ تو در بہ گیج کہ باریں جنگل ء دراج
 تریں جناور کجام انت“ کرگشک ء پسودات۔

”منی حیاں ء دراج تریں مناں، من ء ماپ کن“ ”مار“ ء گشت، کرگشک ء وتی

لٹ ء رامار ء کش ء ایرکت، آئی ء اے سر ء آسرا ”مار“ ء راشر ٹٹات گوں لٹ ء پدا نیام ء چہ
 ہم شرمہر بستے ء گشت ء ”تو دراج تریں جناورے، مار، من ترا حداء کرا براں“ آئی ء آبد ء جت
 ء دیم پہ حداء کرا برت۔

”بازشر، کرگشک“ حداء درائینت ”تہنا یک پرمایا کیں مردے پہ من جنگل ء

درستاں چہ زہرناک تریں مار ء آورت کنت، نوں تو تو امیں کسا کلیں بالی مرگاں بیار، اے تئی
 گڈی کارانت۔

کرگشک ء مہریں ڈبے جوڑکت ء شت پہ سچہیں کسانیں مرگانی کرا۔

”مارء گشتگ کہ من انشپی شمارا درستاں وراں، آئی (کرگشک) ء گشت من پہ شمه واسته سکیں مہریں ڈب ء شرگتگ، ہمانی ء تہا بہ وپسے، شما پہنیا م بے۔“ کسانیں بالی مُرگاں آئی ء گپ باور بوت، آسجہ شپ ء ہمے ڈپ ء وپت انت۔ کرگشک ء تہتگاں بندکت ء کسانیں بالی مُرگاناں حداء کرا برت۔

حداء بچکندات ”کرگشک کسے ء راتئی حساب ء مجگ ء مایاک گون بہ بیت، گیشتر ء ہچ زلورت ء نہ بیت، پدتر لوگ ء برو ء پد امجگ ء مایاک ء جبر ء بہ نہ کفنتے گوں من۔“
 کرگشک انچوشیوار بنت برے برے چشکہ مردم۔

کسہ گش:۔ بانک روزونسٹ Rose Vincent، لائبریریا (افریقہ)

نکینک ۽ ڪروس چيا چواے دگه مرگاني پيم ۽ بال گت نه کنناں

Why Hens and Cocks can't fly in the air like
other Birds

يک زمانگے ۽ ڪروس ۽ نکينکاں سک بداتک چيا که اے دگه درستيں مرگاں بال
کت گت۔

هروددے که ڪروس ۽ نکينکاں بزر ۽ چارات ۽ ديست که ايدگه مرگ ترپان ۽ بال
انت ۽ درچکاني شاباني سرانندن ۽ وشين سوت جننت، اے چيزاں اشاني کينگ ۽ راگيشتر
رودينت۔

”ماچے به کنناں؟ ماچے به کنناں؟“ آهاں گزريت ۽ پريات گت۔ ”بيائے بال
کنگ ۽ جهده ڪننن“ چميشاں يکے ۽ صلاه ۽ دات۔
اے دگراں گشت ”اناں!“

”بیائے رونے واجہ ”کیلی ناگیزی“ (درستاں چہ داناتر) ء کرا کہ آمنے راستیں
دست ء بازار ء توک توک ء جہمنندیں ” منابھیسہ انت آمنے مک ء کنت ” چمایاں چہ یکے ء
گشت۔

”ہو، ہو، اے جوانیں لیکہ ئے“

آہوری ء پریات کناں بوتناں۔

یک صد ہزار ٹکینک ء کروس یکجاہ بوت ء رہ گپتاں کہ ایشانی سروک کروس اتنت۔
گڈا ”کلی ماگیزی“ ء دوار ء سر بوتناں، ء چمایاں چہ یک کروس ئے ء اے گپ را
گیشینت کہ ما پر چہ آئی ء کر اتلگیں۔

”پہ ہدایتگی“ منے مک ء بہ کن کہ ماتئی کرا پہ کمکے ء لوٹگ ء اتلگیں۔ ما گچلے ء مان
گیشتگیں، ء سک گمیگیں۔“

اے سکیں بلا ہیں مچی ء ات پمشکہ واجہ ”کیلی ناگیزی“ ء ہیلت ء واری آدیستاں
ء آیانی گپ اشکناں، آیاں ہم پہ ہیلت ء واری واجہ ء رادیست ء آئی ء توار ء راشکت۔
پمشکہ آبرزیں کوہے ء سراسر کپت ء بلا ہیں ”کرنا“ ء دپ ء کت ء گپ ء جنگ ء بندات
بوت۔ گشگ ء لگ ات : اے بیست ہزار ما کی دانگ انت، چریشاں شماہر یکے دودانگ
وتی دپ ء کنتے، کوکارمہ کنتے دانکہ بلوت اوں مہ کنتے، تناسڈی ء داں وتی لوگاں سر بہ بے۔
درستاں پہ شری ء دلگوش ء سراسر گوشداشت ”انچو کہ شما لوگاں سر بے، اے درستاں بہ کشے۔ پدا
ہمینچو کہ شمنے دل لوٹ ایت ہمینچو برز ء بال کت کنتے کروس ء ٹکینک درہ وتی لوگ ء سر بوتنگ ء
ء ما کانی کشگ ء بابت ء ملور بوتناں، ء آیاں چو ”بند ء بت“ ء ”کالی ماگیزی“ ء رایلہ کت ء پہ
تچانیک کہ ایشاں ہمینچو تیک کت تیکاں۔

رواں روان ء آسک گل اتنت، گوں کس ء جبرے اوں کنگ ء نہ اتنت۔

انچو کہ آوتی لوگاں سر بوتیاں آیاں دو جتا نیں، ترسنا کیں تو اراناں اشکت کہ یکے
 شاہین نے اتے یکے بانزے ات کہ آبانی ازلی دژمن اتاں۔
 ”اَبڑے بابی“ آہاں دپ پچ لگوشت۔

آہاں برزا چارات ہمنچو تیز تنک کت تنکاں آئیانی دپاں چہ ما کانی دانگ
 دراتک آ کپتاں چہ روج آ دانکہ مروج اے دنیگت آ ہے ما کال پیشکانڈگ آ انت۔

کسہ آ گشوک :- بانک جسی اسا بریے Jessie Isabirye، یوگنڈا (افریقہ)

نُنکیں چُکے ۽ بیگو اہی

جنگلے ۽ شادوانی یک کہو لے ات کہ آجنگل میٹگے ۽ نزیک ۽ ات۔ آبا زناوش ۽ ناگال اتنت چیا کہ ماتیں شادو ۽ کہ ہر وہدے چک آؤرت گڈا آمرنگین اتنت۔

شادواں ہے بازار ۽ مردمانی دوداناں ۽ ریتاناں گوں پجاروکی ۽ گپتگ ات ۽ آیاں زانتگ ات ہر دیں کہ بازار ۽ جنین ۽ چک ۽ مات بیت ۽ آئی ۽ چک شیر مچی ۽ مرانت، پدا کہ آچکے کاریت گڈا آچک ۽ راکشک ۽ سمر ایر کننت ۽ رہ گوزیں مردم پر آئی ۽ دعالوٹ انت کہ آ بہر دیت، زرنگ ۽ جان ڈراہ بہ بیت۔

وہدے کہ ماتیں شادو ۽ پدا چکے آؤرت، آئی فیصلہ کت کہ اول انچوش کنت۔ گڈا آئی چک ۽ راکشک ۽ سمر ابرت ۽ ایر کت ۽ وت کہورک ڈنگرانی پشت ۽ ٹپ (سرپ) ات ۽ چارات ۽ کہ باریں چے بیت۔

تسلاہ بوت، رہ روکاں آئی ۽ نُنک ۽ رانیک دعا کت ۽ سمر برا کاہ ایر کت۔ پدا ہے کشک ۽ ورنابیں مرد ۽ جنے پیدا ک اتاں کہ آہاں شادو ۽ نُنک ۽ رچست

کت ۽ گون ووت برت۔

شادونين ٺنڪنڪ مات ۽ پت چو وٽي ٺپٺنگين جا گه ۽ درانگاں تچانينگ ۽، گون اشان دست ۽ دز بندي کنان ۽ پو وٽي ٺنو ۽۔

اے مرد ۽ جناں ايشاني نينگ ۽ کلھے هم حيال گور نه کت ۽ ننگه شادواني زار ۽ پري تاناں کمار کت ۽ اوهدے که بينگ ۽ سر بوتان گدا بازار ۽ مردماں چپ ۽ چاگر ۽ کت انت ۽ چارگ ۽ بندات بوتان که ايشاني پشت ۽ شادو ۽ تچان انت، پو وٽي ٺنڪين چک ۽ دست ۽ دز بندي ۽ انت۔

نون اے دوئين شادواني کارات که آدام همود ۽ شتاں که آياني ٺنو چمد اچه مرد ۽ جناں چست کتگ ۽ برتگ ات۔

يک روچه آياں (شادواں) ديست، بازيں سالے ۽ پد که هے مرد ۽ جن هے نزيک ۽ گوزگ ۽ انت آياني، ۽ چشم پدر بونگ ۽ ات که مات ۽ اولي چک بيران بوتگ ات، ۽ آياں نون بازار ۽ دود ۽ پدا وٽي بچکين چک ۽ کشک ۽ سر آرگ ۽ اتنت که پو آئي ۽ نيك دعا هي ۽ کنگ به بيت۔

شادو چارگ ۽ اتنت که مات ۽ وٽي چک روڊ ۽ کراير کت ۽ پداراه ۽ گوزو کاں آئي ۽ راکاه ۽ پرديگ ۽ نيك دعا کنگ بندات کت۔

چه تلاريں کوه ۽ پشت ۽ شادو ۽ تزانج بستاں ۽ دور کت ۽ آهاني ٺنو ۽ راجا پست ۽ گون ووت کوه ۽ سر ۽ رستگين در چکاني سراسر کپتاں۔

مات ۽ تپاں مزنيں ”پٺورينگ“ ۽ کت گون شادواں که آياني چک ۽ به دينت، بلے ناگت ماتين شادو ۽ آئي ۽ رابرت ماں سر ۽ بان۔ هتر مال کت چه برز، ٺنو چه دز چک ۽ سرابن ۽ گون سنگے ۽ دچار کپت ۽ ٺش ٺش بوت۔

مات ۽ ٻه وٽي مرتگيں جُڪ ۽ ”بے نہود“ ۽ گريت ۽ بازار ہم گونز آياں موتکليگ

بوت۔

بلے چہ آياں بازينے است ات کہ آزانگ ۽ اتنت ۽ اشاں شريات ات کہ شادو ۽

چک چہ پيم ۽ چر آياں برگ ۽ پلگ بوتگ ات۔

اے تهنہا پە مردم ۽ گمسيگيں چيزے، پە شادواں اناں؟

کسہ گُش:۔ واجہ ارنسٹ کے سينے هي MR Ernest K. sinyei، کينيا (افريقہ)

بانز پر چاں چپڑکاں گُشیت

Why Hawks Kill Chickens

یک کسا علیں جنکے است ات کہ آئی ء اندام ء جان ریش ء تزامبالاں بُرتگ ات۔
 آئی ء مات ء نلک ء شر ء چہ شر تریں ملا ء طبیب لوٹا نینت انت، بلے کسے ء ہم اے
 ریشاناں علاج کت نہ کت، پممشکہ یک روچے آ کہنتیگ ء دلپروش بوت ء وتی دل ء ہے
 سوڑگے کت کہ چرے چک ء وتی ساہ ء چٹھیناں۔ ہے شپ ء آئی ء جنک ء رابرت ء
 آکوٹے ء سرادو ردا ت۔

ہمدادڑ چکے است ات کہ آکوٹ ہے درچک ء بن ات ء ہے درچک ء سربرابانز ء
 کدوکتگ ات، سہب ء آئی (بانز) ء دیست کہ جہل ء گوٹڈوئے گریوگ ء انت۔ آئی ء
 ہے جنکو ء رچست کت ء وتی کدو ء برت ء آئی ء راجوانیں دارو ء درمان دات، کہ اے
 داروانی بابت ء بس بانز ء سرپدی است ات۔ وہدے جنکو دراہ بوت آئی ء ریش، گڑ ء
 تزامبال شت انت ء آئی ء جان ء پوست ڈول دار بوت۔ یک روچے بانز ء گوں جنک ء
 گشت، اگاں آلوطیت وتی لوگ ء روگ، بروت ء وتی مات ء پہ کار ء چلو گے ء دست ء سبک
 بہ کنت بلے شپ ء ایردیگ ء پیش منی کراواتر بہ بیت۔

کسانیں جنک پہ وتی مات ء لوگ ء واتر بوت ء آئی ء رادل ء جہلانکاں گوں وش

اہت کنگ بوت۔

آئی ء مات ء ہے خیال کت کہ من وتی کسا علیں چک ء را دؤرد اتگ گڈا پرے
گپ ء آئی ء سک گزیت۔

وہدے کہ بیگاہ بوت گڈا کسانیں جنک (دُزکائی) شت پہ بانزء کہ آئی ء باز مہر آئی
ء را داتگ ات ء پیر آبانزء آئی اول باز مہر است ات۔ بازیں روچے ء چہ ہے وڈ بوت کہ کس
ء نزانٹ شپ ء آئیگ ء گوں اے کسانیں جنک کجاروٹ۔

ہپتگے ء پد آئی ء مات ء بازار ء مردماں آئی ء را و اتر بوتگ ء روگ نہ اشت، بلے کہ
آئی ء پہ آکوٹ ء بن ء رستگیں درچک ء سر بر ء نشتگیں بانزء واستہ باز گزیت ء پو انک کت کہ
من و اتر باں ہمود ء رواں۔

بانزء دیست کہ بازار ء مردم کسانیں جنک ء را و اتر بوتگ ننیگ ء انت پر آئی،
گڈا آئی ء شیطان سراشت۔

گڈا پد بازار ء مردمانی سر بانزء ہینزہ اتاں، شُرگ اتنت، چُجب جنک اتنت ء
چیہال ء کوکار ء پریات اتنت، اود ء ہر روز نظارہ ات، لٹکی ناچ ات۔ چک وتی مات بیگ ء
ات کہ آئی ء وتی خون ء گوشت ات۔

بلے بانزء پر آئی ء باز کتگ ات، ماتی کنڈ گپتگ ات۔ آوتی مزء لوٹگ ء ات۔
گڈا ایک سریالین ء دانائیں مردے تہا کپت کہ اے گٹی گٹی ء ہلاس بہ کناں۔
سریالین مرد ء درائینت ”ہر کس زانت اے چک اے مات بیگ انت ہمانی ء خون ء گوشت
ء ساہ ء کپ انت ء تو ہم باز پر ایشی ء کتگ ترا ایشی ء مزدیگ بہ بیت“۔

”اگاں شریں مزء بوت من رازیاں“ بانزء پستہ دات ”نام گرہر چیز کہ ترا دوست،
بلے ہنچیں چیز ہگلش کہ ماد اتے بہ کناں، سریالین مرد ء پستہ دات۔

”شمئے درستیں چھپک ۽ کلینک منی مولد ۽ کاردار انت“ بانز ۽ پسہ دات چر آئی ۽ پدا
شرار بئے پہ دارگ ۽۔“

۽ ہمے وڑا میتگ ۽ درستیں چھپک ۽ کلینک ۽ کوچ بانز ۽ مولد بوتنت آیاں پر آئی ۽
ورد ۽ وراک آورت، آئی ۽ پشت کچینت، آئی ۽ جان ۽ راششت، آئی ۽ راہنیک پہ ورگ ۽
دات پمشکھ بانز داں بازیں سالے ۽ آپ ۽ لاپ ات۔

بانز ۽ دائم یک مندر یکے وتی یکے پادے ۽ مان کتگ ات، اے مندر یک ہمے
چیز ۽ چیدگ ۽ پیشداری ۽ کنگ ۽ ات کہ آمرگانی تہا برز تریں پدانک (پدیانک) ۽ سر ۽
ندوک ۽ آہانی واہند ۽ واجہ انت۔ یک روچ ۽ آئی ۽ ہمے مندر یک ۽ را کسانیں ”گوچے“ ۽ را
چیز ۽ روچ ۽ واستہ دات کہ پر آئی ۽ آئی ۽ دل ۽ باز مہر است ات۔

گوچ ۽ اد ۽ ہود ۽ ”تر ۽ کاتیانی“ تہا ہمے مندر یک ۽ را دوردات ”شیرچ ۽ پیرچیں“
تاک ۽ لچانی تہا۔

لہتیں روچ ۽ پد بانز ۽ وتی مندر یک ۽ را لوٹ ات۔

”من مندر یک ۽ را گار کتگ“، گوچ ۽ پسہ دات۔

بانز ہر ۽ زہر بال کنان ۽ برز ۽ شت، چیا کہ اے مندر یک ۽ واستہ آئی ۽ کرا بلا ہیں
بتارے است ات، بیدے اے مندر یک ۽ آمرگانی سراوتی بادشاہی ۽ پیش داشت نہ کنت۔

”گار کتگ“؟ آئی ۽ کوکار کت ۽ گشت ”گار کتگ“؟

گڈا ۽ روچ پر ایشاں عزابی ۽ بوت۔

”من مرچی ہر چھپک ۽ کلینک ۽ گوچے دیست، گشانے، ۽ تناسدی ۽ من شمے

کشگ ۽ بندہ کنان دانکہ شمانی مندر یک در نہ گچ ۽۔“

آئی ۽ بندات ۽ ہما گوچے جند کشت، زرت ۽ وتی کدو ۽ برت ہمود ۽ ایشی ۽ را

پلکت۔ اے دگہ مرگ ء چپکاں پشیکا نڈگ بناکت تاک ء لچانی تہا پہ مندر یک ء
درگیجگ ء۔

داں روج ء مرچ اشانی تاک ء لچانی تہا پیشکانڈگ برجم انت پہ ہما مندر یک ء
شوہازگ ء۔ چد ء پد بانز ء بادشاہی اول آئی ء دست ء شت ء آئی ء اے دگہ مرگانی سرامستری
بلاس بوت۔ ہر دیں چپیک، نکینک ء گوچ برز ء بانزے بال ء بہ گنداں گڈاش گوں وتی
”پینگ پیٹکاں، کڑاسک، کڑاسکاں“ جہان ء سرازوران خچک ء خچک گرانت کشکے ء تچان
ء رونت۔

کسہ گشوک :- بانک روزونسٹ (Rose Vincent) لائیبیریا (افریقہ)

ممء پر چه لٹک پر نہ بیت

Why the Bear has no Tail

یک زمانے چچ رسترء جناورء رالٹک پر نیست ات، گڈا آیاں ہے فیصلہ کت کہ
 پر آیاں الم انت کہ مگسکانی بال دیگء پے آیاں لٹک پر بہ بیت۔
 آچہ پیم چڑناک بنت گوں لٹکاں!، آیاں گوں وت گشت۔
 گڈا آیاں یک روچے وتی جوڑ کنوکء کرار وگء فیصلہ کت کہ پر آیاں لٹکء
 بکسء بندء بہ کنت۔

مہلنیں سہبء، جناور رہ گپتاں۔ ہر کس کہ ممء لوگء کرا گوست گڈا آئیء
 گشت۔

”مہروانی بہ کنتے پے من یک لٹکے بیارے گوں، من سک دزگٹاں گوں وتی چکء
 چوریاںء سک دُوراں کہ بیاباں گوں شماء پروت لٹکے گچین بہ کنان۔“
 کلاں زباناں کت گوں مم کہ پرتو لٹکے کاراں گوں، بلے چر آیاں کس وتی زباناںء سرا

اوشٹوک نہ بوت ۽ وانگے لٹک ہم پشت نہ کپت۔

ہے دمان ۽ ٹپریں مم سر بوت وتی جوڑ کنوک ۽ کرا، بلے اود ۽ پر آئی یک ہم لٹکے

پشت نہ کپتگ ات۔

پمشکہ مم لوگ ۽ بے لٹک ۽ واتر بوت، ۽ تو امیں رستراں پر آئی ۽ ٹپری ۽ بھیبائی ۽ سرا

کندات ۽ بیشکر ات۔

کسہ گشوک :- انز مخونزا (Inez Mkhonza) سوازی لینڈ (افریقہ)

کوراں گوٹگ پر چہ بے لٹک انت

Why the Lizard has no Tail

است ات یک کپس یے ء کوراں گوٹگے کہ آدوئیں سنگت اتنت، کپیس ء وتی ہنکین لدانی توک کتگ ات ء کوراں گوٹگ ء کسانیں ہونڈے ء جاہ کتگ ات۔
 یک روچے کوراں گوٹگ ء لوٹ ات کہ آنیادی ء بے روت یک لوتے واد ہزور
 ایت، آئی ء دست ء باسک سک کسان اتنت گڈا آئی ء یک بلاہ ء دراجیں ساد ء زرت، واد ء
 لوت ء گوں مہر ء مہر بست ء ساد ء دومی سرگون گردن ء پتات ء واد ء گران کنان بوت ء دیم ء
 رواں بوت۔

آوتی راہ ء روان ات، آ کہ کوراں گوٹگ ء لوگ ء نر یک ء سر بوت، نوں کوراں
 گوٹگ آئی ء گندگ ء ات۔ کوراں گوٹگ ء یک گپے اوں نہ کت۔ کپیس ء گوزگ ء پد
 کوراں گوٹگ شت وتی لوگ ء کارچ ء زرت ء ساد ء را بڑ ات کہ واد ء لوت بستگ ات،
 وہدے کہ کپیس چارگ ء نہ ات۔

وہدے کہ کپیس نیادی ء رست ء وتی گٹ ء مان پتاتگیں ساد ء راجارات۔ خیال
 بہ کن آچتور حیران بیت وہدے کہ آگندیت کہ آئی ء ساد ء بستگیں واد پر نہ انت۔

کیس سکلور ۽ گینگ بیت ۽ واتر بیت پہ وتی سنگت کوراں گوتگ ۽ روت ۽
چرا آئی ۽ پرس ایت کہ بلکن واد ۽ آئی ۽ زرتگ۔ کوراں گوتگ پسہ دنت ”توزا نے من دیست
یک وادے ۽ لو تے وت سراوت روگ ۽ انت، من ہے حیاں کت کہ اے کسی نہ انت۔“
باز روتاں پد کیس وتی سنگت کوراں گوتگ ۽ گندک ۽ شت۔
آئی ۽ دیست کہ کوراں گوتگ ۽ سر ہونڈ ۽ تہا انت ۽ آئی ۽ لٹک ڈن ۽ بن ۽ ایرانت۔
کیس ۽ وتی کارچ ۽ رادر کرت، آئی ۽ لٹک ۽ را برات ۽ وتی راہ ۽ رہ کپت۔
کوراں گوتگ و ہدے سراچہ ہونڈ ۽ درکت، آئی ۽ وتی لٹک ۽ راہچ جا گہ ۽ نہ دیست۔
”اُٹے بابی، آئی ۽ را پرس ات کہ تو منی لٹک ۽ رانہ دیستگ۔“
کیس ۽ پسہ دات:

ہو من تئی لوگ ۽ کرا گوزگ ۽ اتاں، گڈا ڈن ۽ یک لٹکے کپتگ ات من حیاں
کت کہ اے کسی نہ انت۔“
کوراں گوتگ زہر ۽ ترنگی ات، بلے نوں چے بوت کنت؟
آبے لٹک ۽ وتی لوگ ۽ واتر بوت۔
چماروچ ۽ بگرداں روچ ۽ مروچی آئی ۽ لٹک انت کہ بیگواہ انت۔

کسہ گشوک:۔ اولیور کاکیمبو (Oliver Kakembo) یوگنڈا (افریقہ)

اُشتر مرگ ۽ گردن پر چه دراج انت

Why Ostrich have Long Neck

یک دور زمانگے ۽ اُشتر مُرگانی چو اے دگہ مرگانی پیم ۽ لکلیں گردن اتنت۔

یک روچے یک اُشتر مُرگے ۽ مَمّے وتی سنگت کت۔ ہمک سُهیب مَمّ ۽ اُشتر مُرگ ۽ راتوار کت : ”اُشتر مرگ، اُشتر مرگ بیا!!! مَمّ ۽ آئی ۽ را جہل جہل ۽ توار کت دانکہ آئی ۽ مات ۽ پت سر پدمہ بنت کہ آدوئیں سنگتاں۔ وهدے کہ اُشتر مرگ ۽ وتی سنگت ۽ توار ۽ را اشکت کہ آئی ۽ لوڳائیں، گڑا آئی ۽ زانت کہ اے گوازی ۽ لنبیب ۽ وهدیں، ۽ آتچانی ۽ ڈن ۽ دراتک ۽ تچان تچان ۽ دوئیں بستانی نیمگ ۽ شتاں ۽ دانکہ بیگاہ نہ بوت واتر ۽ نہ کت۔

یک روچے چوپیش ۽ وڑا آلیب ۽ اتنت، ۽ مَمّ ۽ آرز (ناشته) نہ بستگ ات۔ آسک شد یک ات ۽ آجیڳ ۽ ات کہ چه پیم پروت ورگ ۽ بہ شوہازاں۔ گڈی ۽ آئی ۽ گوں وت گشت۔

”من اُشتر مرگ ۽ وراں“

من آئی ء گشاں بہ چار منی دنناں نستگاں تو بہ چارے اشاں چہ مرگ ایں۔“ آئی ء
ہے وڑکت، آئی ء اشتر مرگ ء راتوارکت ء گشت : ”بچار منی سنگت من سک نادر اہاں، تو
سرامنی دپ ء مان کن ء بہ چار منی دنناں چونیں؟“

نوائیں اشتر مرگ ء وتی سر آئی ء دپ ء مان کت، ء تچکیں گپ ءے کہ مم ء وتی دپ
ء رابند کت۔

”اشتر مرگ ء گریت ء گشت“ منی گردن ء مہ سند، نہ کننے منی گردن ء نہ سندے۔“
مم اشکنگ ء نہ ات کہ آئی ء سنگت چے گشگ ء انت چیا کہ آئی ء لوٹ آئی ء کشگ
ات۔

اشتر مرگ ء وتی سرے ژ پگ بندات کت، آئی ء ژ پت، ژ پت گڈی ء پھ ”مرگاں
گوری“ آئی ء وتی سر اراچہ مم ء دپ ء درکت بلے چھے روچ چہ آئی ء گردن دراج دراج بوت۔
پمشکہ اشتر مرگ ء گردن اے دروشم ء دراجلیں۔

کسہ گشوگ :- ایشتر کیساؤ (Esther Kisau) (کینیا)

یک نلینک ءِ یک نالگین ءِ

A Hen and A coconut

یک نلینکے پہ وتی پنچیں کسانیں چپڑکانی واستہ زمین ءِ پیشکانڈگ ءِ ات، نزیک ءِ رتگیں یک نالگینی درچکے ءِ۔

وہدے کہ نلینک زمین ءِ پیشکانڈگ ءِ ات چہ درچک ءِ نالگین ءِ ژمب ءِ بُن ءِ کپت۔

آئی ءِ نہ دیست کہ چے ءِ کپت ءِ آئی ءِ ہمے حیال کت کہ چہ آزمان اے روچ ات کہ بُن ءِ کپت۔

نلینک ءِ وتی چپڑکاناں گشت کہ بہ تچے۔

آیاں سک دمہرتگ ات، یک پہ یک ءِ تسان ءِ کپان بوتان۔

نلینک تچان ات دانکہ آگوں بٹ ءِ دُچار کپت۔

بٹ ءِ جست کت ”تو چیا تچگائے تینز ءِ تینز؟“

نلینک ءِ پسه دات ”روح چه آزمان ءِ کپتگ“۔

نلینک ءِ بٹ ہوری ءِ تچان بوتان دانکہ کچے آیانی دپ ءِ کپت۔

کچک ءِ بٹ ءِ راجست گپت ”شما چیا تچگائے؟“

بٹ ءِ گشت ”نلینک ءِ منا گشتگ کہ روح چه آزمان ءِ سستگ ءِ کپتگ“۔

کچک ہم اشانی دُ مَب ءِ کپت گوں، اشاں راہ ءِ پسے، پس، کچک ءِ ءِ اِ پس ءِ ءِ

دگہ بازیں جناور ءِ دیست۔ گڈی ءِ آیاں پیل دپ ءِ کپت، پیل ءِ جست کت ”شما چیا چو

تچگائے؟“ چمشیاں چه یکے ءِ گشت ”روح چه آزمان ءِ سستگ ءِ کپتگ“۔

پیل سک مزن، زنڈ ءِ پزورات، ءِ آئی ءِ تنک کت نہ کت تیز ءِ تیز گڈا آئی ءِ گشت

”بوشتے“ من شمار اُ جستے کنگ لوٹاں۔ شمار روح ءِ را آزمان ءِ چه سدگ ءِ کپگ ءِ دیستگ؟

سہماں یکپارگی ءِ ہوری ءِ پسه دات

”منا اِ پس ءِ گشتگ“

”منا کچک ءِ گشتگ“

”منا اِ پس ءِ گشتگ“

”منا بٹ ءِ گشتگ“

”منا نلینک ءِ گشتگ“

پیل ءِ چه نلینک ءِ جست کت ”تو چه آزمان ءِ روح سدگ ءِ کپگ ءِ دیستگ؟“

نلینک ءِ پسه دات کہ ”من چم ءِ وت روح ءِ را کپگ ءِ نہ دیستگ بلے من گزندے

پیمیں توارے اشکت چیزے ءِ تش تش بونگے۔

پیل ءِ گشت گوں آئی ءِ ”پرترنے ءِ رونے“ ہما جا گہ ءِ چارنے کہ چے ءِ کپتگ؟۔

گڈا اِ پس، کچک، پس، بٹ ءِ مُرگ پما جا گہ ءِ وا تر بوتان کہ چاراں باریں چے ءِ

کپتگ ءِ آیاں چے ءِ ذر کپت ہما جا گہ ءِ؟

آیاں یک دانگے نالکین یے دز کیت۔

نکینک باز گمیگ بوت و ہدے کہ آئی ءوتی چپکائی مرگ ءنیستی ءحیال اتک۔
پیل ءگشت ”بہہ مہ تچے دانکہ شماے چیز ءسر پدمہ بے کہ اسلیں گپ ءجندچے

انت۔

کسہ گشوک:۔ ربریکا سموئن (Rebecca Simeon) ”کینیا ء“ (افریقہ)

سے مادگیں گوک

The Three Cows

یک زمانگے ء سے مادگیں گوک است ات، آیانی رنگانی حساب ء نام بستگ
انتت۔ سیاہ، سہر ء اسپیت۔

اے سہیں گوک یک ء دومی ء سرا ”فدا“ اتاں ء ہر کارے پہ ہوری کت۔

یک روچے رینو (Rhino) اتک ء سیاہیں گوک ء راتوار کت، گور آئی ء
گشت ”منی سنگت من ترا ء تئی سنگت سہر ء رکھینگ ء سرا آرگ لوٹاں“

وہدے کہ شماسہیں ہوری ء روئے شپانی وہدے، گڈاشما گوں ارزانی ء ماں جنگل ء
اے دگہ جنوراں دیست بے، ء آنوں شے ورگ ء شور ء سلاہ کنگ ء انت،۔

”گڈاما چے کت کنیں؟“۔

”بس اسپتیں گوک ء وتی سرا چٹھین ءے ء شما دوئیں گندگ نہ بے“۔ رینو اے

(Rhino) ء پوسہ دات۔

سیاہیں گوک ء رینو ء منت ء راگپت ء شت سہریں گوک ء حال دیگ ء ہے

بابت ء۔

اے شپ ۽ دوئیں تنک ۽ شتاں، اسپیتیں گوک ۽ را ایوک ۽ یلہ کنان ۽، بامسار ۽
پیش رستر اسپیتن گوک ۽ دمب ۽ کپتاں ۽ آگپت ۽ وارت۔ دراجیں مدتے ۽ پدیرینو پدا
اتک ۽ سیاہیں گوک ۽ را یک کر اتوارکت ۽ گشت،
”منی سلگت تو چہ سہر ۽ کرا پرچہ وتارا نہ کش ۽؟، آشپ ۽ سک گریت ۽
ہوماریت، ترسناکیں توارکشیت۔

اے دگہ رستراں لوٹ اتگ کہ ماشمارادوئیناں بہ کشیں بلے من گشتگ شادوئیں منی
سنگتے،،۔

ہے گپ ۽ اشکنگ ۽ پدسیاہن وتی سلگت سہر ۽ اہیل ۽ ہم نہ شت، آچہ سہر ۽ کراتک،
سہر ۽ را ایوک ۽ اشت ۽ شت، ہے شپ ۽ سہریں گوک گرگ ۽ ورگ بوت۔ آوکیں شپ ۽
سیاہیں گوک ہم کشگ بوت چیا کہ آ ایوک ۽ تہنا بوت ۽ اینچوزورمند ۽ تاکت دارنات کہ وت
بہ مطایت ۽ وتارا بہ پھریزایت۔
شما دیست کہ ”تپا کی ۽ مہکمی ۽“

کسہ ۽ گوشداروک:۔ الیشیبا کا بوٹوگوا (Elishba Kabutugava) کینیا (افریقہ)

اے رینومزن گلڑیں افریقی رسترے کہ آئی ۽ پونز ۽ سرائوسکیں کانٹے پر بیت کہ آپ
دژ مناں کارمرزے کنت۔ آئی ۽ ورد ۽ وراک کاہ انت ۽ جنگلی درچکانی تاک ۽ نیوگ۔ (رجا کار)

ہبتارے وتی پادے راجہ پیم پر وشانت

How the Hyena Broke his leg

ہست ات یک ہبتارے کہ آسک شد یک ات، گدا آورا ک وورد نے شو ہازے
پٹ و پاس و ڈن و در اتک۔

کشک و آئی و گرانزان گوشتے و پچگ و وشیں بوہ اتک، و راہ دو بہر و بہر بونگ و
ات و نون آزانگ و نہ ات کجام کشک و بروت۔ اے بوہ چہ کجا پیدا کیں؟

آئی و یک کشک و گپت و کمو کہ دیم و شت آئی و پدا پتگلیں گوشت و بووتی گین و
گرانزاں مرت، نون آچے بہ کنت؟

آپدا و اتربوت و دومی کشک و راگپت۔۔ انچو کہ آئی و روگ بندات کت، پدا آئی و
حیال کت کہ آئی و بلا ہیں ردی و کت کہ ساری و کشک و رایلہ دات حقی نیں راہ و ہمات۔ گدا
آئی پدا ہماولی نیں کشک و شت۔

آئی ء دم برتگ ات۔ پدارستی آزانگ ء ہم نہ ات کہ وشبو چہ کجا پیدا کیں، گڈا آئی ء
 وتی دل ء حیاں کت ”منارا دوئیں کشکاں پیپارگی روگی انت، اگاں ناں من گوشت ء بہ
 درگیتک نہ کناں،،۔

گڈا آئی ء وتی یک پادے یک کشکے ء ایرکت ء دگہ پادے دومی کشک ء
 ایرکت، ء ہے ”روء آہانی“ سوب ء دم ء برت انجو کہ کشک پراہ ء پراہ تر بوہان بوتنت ء یک
 دومی ء سدان ء گیشان ہپتار ء پاد پرشت ء آژمب ء زمین ء سر آریا بوت۔
 کدی دو چیز یکیں و ہد ء کنگ ء جہد ء مہ کن۔ یات بہ کن ہے دوئیں دیمانی وژبو
 آئی آیک ء سوب ء ہپتار ء وتی پاد پروشائینت۔

کسہ گوشداروک :- سلومی منورا، (Salome Mwaura) کینیا (افریقہ)

کروس ۽ نکلینک چه پیم رام ۽ بوتنت

How Cocks and Hens Became tame

پیش ۽ گیشاں کروس ۽ نکلینک ماں جنگل ۽ دوست ۽ دوزا ہے پیم ۽ یک جا گے نشنگ
اتنت۔

یک روچه یک پلنگے ۽ یک کرو سے ۽ راجست کت ”تئی تاج پر چه سہریں؟“
”ما ۽ شما چنت وہدیں ہو ۽ تو نشنگیں تو انگت اے چیز ۽ نہ زانے“؟ مرچی تراگشاں کہ منی تاج ۽
آس مان، کروس ۽ گوں نہ وٹی پسودات۔ پلنگ ۽ گوں وت فیصلہ کت کہ اگاں منا آس پکار
بوت گڈا آس چه پلنگ ۽ کرا پچ گیپت۔

۽ ہمے پیم ۽ یک روچ اتک کہ پلنگ ۽ کرا آس نیست ات، گڈا آئی ۽ وتی جنک ۽
رادیم دات کہ برو کروس ۽ کرا آس پچ گر ۽ بیار۔

کروس واب ات، ۽ کنوری ۽ آس اول نیست ات، گڈا اُردکیں پلنگ لوگ ۽

بے آس ء شت، آئی ء مات ء چر آئی ء پرس ات ” تو پر چہ چہ کروس ء تاج ء آس نہ زرتنگ،
توزانا نزانے کروس ء تاج ء دائم آس مان“؟۔

یک برے پدا پلنگ ء چک شت پہ کروس ء یک برے پدا آئی ء آس دزنہ
کپت۔ پدا آئی ء مات بزان مزنیں پلنگ پچی ء شتاں۔

”کروس بُست کن ء مارا آس بہ دئے“۔ پلنگ ء لوگ ء پترگ ء گوں آیاں گشت۔

کروس ء سہ دات ”کنوری ء بہ روئے ء بہ شو ہازئے“۔

”کنوری ء آس نیست ء پدا پلنگ ء گوں کروس ء را گشت کہ تو منا گشتنگ ات کہ
منی تاج ء دائم آس مان، پمشکہ مہروانی بہ کن مارا آس بہ دئے گوں“۔

چہ ترس ء بیم ء کروس ء پپسہ دینگی نہ ات چیا کہ آئی ء شتریات ات کہ آئی ء چہ بیم پلنگ
ء کراے بابت ء وت گلانی کتنگ ات۔

چھے روج ء پد کروساں گوں جنگل ء پلنگاں گپ ء تران کنگ ترس ات ء بست وتی
بالاں، داں چماں کارکت بال کت ء بال کنان ء امردمانی لوگ ء ہنکیناں سربوت۔
دانکہ روج ء مروچ پلنگ جنگلاں انت ء کروس ء نکینک مردمانی نیام ء انت۔

کسہ ء گوشداروک :- میری کارانکا (Mary Karanka) کینیا ء (افریقہ)

دومی بہر

مردمء بادشاہی

The Realm of Man

شادانیں موچی ء سوت

The song of a happy cobbler

وہدئے زمانگاں است ات یک گریب ء نیز گاریں موچی ءے کہ آئی ء پازوار ء
کوش دوتک ء و تی زندمان ء روچ تیلانک دانتت۔

اے نیز گاریں مرد ء بس ہمیںچک کٹ ات کہ آئی ء یک روچے ء نان ء پہ آئی ء
الکاپی ء بس بوتنت، بلے آنگت درستاں چہ شادان ترات۔ کارکنگ ء چہ پد، آئی ء لوگے اوں
نیست ات کہ واتر بہ کنت ء بہ رو ت پمشکہ آئی ء ہنکین اوں ہمیش ات کہ ہما کڈ کے توک ء
آئی پازوار ء کوشاں دوتک۔

ایشی ء چہ ابید ہم شپ ء و پسگ ء پیش آئی انجیں ڈولداریں ء شادانیں سوتے جت
وتی کار ء رابلاس کنگ ء پد۔

ہے نزدیک ء یک سیر ء ہز گاریں مردے اوں لوگ ات کہ آئی ء ہمک شپ موچی

ءكارء ٻلاس ڪنگ ۽ پڌ آنى ۽ شادين سوت ۽ راشڪت ۔

سيرء ٻزگارين مردء اے وڊء ٻز جيڙات ڪه موچي اے سوت ۽ گشڪ ۽ ات
 ”آسڪين گريب ۽ نيزگارن ۽ بس ڪي ڪي وڊے ۽ نان ۽ تو ائين روج ۽ ڪارا پڌ
 درگيحت، بلے آنگت ڪه مناشادان ۽ گل ترانت، مناسهر ۽ تلاء است ۽ ايشي ۽ ابيد هم من اڪيم
 نه اوں“ ۔ ٻزگارين مردء گون وت گشت ۔

هے ٻزگارء فيصله ڪت ڪه موچي ۽ راوتي لوگ ۽ آيگ ۽ دعوت ۽ ديان ڪه آبئيت ۽
 من آنى ۽ گندو ڪه ڪناں ۔

موچي اتڪ گڏا هے ازگارين مردء گور آنى ۽ جُست ڪت ”من زاناں تو نيزگارين
 مردے ۽ بلے پڌا هم من اشڪناں ڪه تو سوتے الهاں ڪنگ ۽ ات همڪ شپ ڪه هے چيزء
 پيشداري ۽ ڪنت ڪه تو سڪ گل ۽ شادانے“ ۔

نيزگارين موچي ۽ پسه دات ”من گلاں چيا ڪه من تو ائين روج ۽ ڪارء ٻزمت ڪناں
 وتي روج ۽ نان ۽ درگيڃاں ۔ نوں ڪيے ۽ نان پڌ وڊگ ۽ به بيت ۽ پوشگ ۽ پڇ ۽ گڏا آمردم ۽ اے
 جهان ۽ دگه ڪه چيزء ٻاجت به بيت؟“ موچي ۽ پسه دات ۔

ٻزگارين مردء موچي ۽ اے پسه ۽ راشڪت گڏا سڪ حيران ۽ ابڪه بوت ۔
 ”تئي حياں ۽ تراگيشتر زربه بيت تو شادان تر نه بے؟“ ازگارين مردء جست ڪت ۔
 ”هؤ“ موچي ۽ پسه ات ۔

گڏا هے ٻزگارين مردء موچي ۽ راتلاء دات ۽ اشاناں آنى ۽ جندء لوگ ۽ اير ڪت ۔
 تلاء باني رسگ ۽ اولي روج ۽ چا آنى ۽ وتي گو ما جيڙات ”اگاں ڏڙے مني لوگ ۽ بئيت ۽
 مني تلاء ٻه بارت، من پڌا وارء ۽ نيزگاباں“ موچي هها اولي شپ نيگ ات ڪه واب نه ڪپت، ۽
 پڌا وڊي شپ ۽ هم انچوچم ۽ چور زمب ۽ اتنت ۔ هے پيم آهمڪ شپ انچوچے واب ات ۔

ہماشادمانیانی کہ آئی ء مزگ ء تام گپتگ انتت چد ء پیش، نول آئی ء رایلہ ء کتنگ
ات ء چد ء گیش آئی ء سوت گشی ہم گار بوت۔

پداموچی ء گول وت گشت ”اے سہر کہ مناد یگ بوتگ انت، پہ من کمکے آؤرت
نہ کننا، ایشاں پہ من گم ء گرسٹ ء ابیدگہ پچی نہ آؤرتگ ء منارانا دراہی ء اول داتگے، پہ مناہما
ساری ء گریب ء نیز گاریں موچی بوتگ گہتر انت کہ وتی روچ ء نان ء در بہ گیجاں ء یک برے
پداشادان بہ باں“۔

موچی ء درستیں سہراناں یک جاہ کت ء ہماہز گاریں مرد ء راوا تر کت انت۔
یک برے پدا آئی ء پاروار ء کوش ء دوچک بندات کت ء چد ء پدا آئی ء شپانی و ہد ء
شادمانیں سوت ء جنگ ء اشکنگ بوت۔

اے کسہ واجہ ایبیا شیری را (Abeba Shifferaw) کہ آایتھو پیبا ء نندو کیں چہ وتی مزنیں
مات ء اشکنگ۔

مٹ ۽ گچین

Choosing a Suitor

است ات یک زمانے ۽ یک ہزگاریں بادشاہے کہ آئی ۽ یک جنکیں چکے ات۔
 آڑست ۽ بارست بوت، بازڈ وڈار بوت، ہرکس ۽ دوست بوت۔ بازینے ۽
 آئی ۽ وتی کنگ ۽ واستہ بے بہائیں ٹیکی دات۔

شاہ زادی زانگ ۽ نہ ات کہ کئے ۽ وتی مٹ گچین بہ کنت، گڈی ۽ بادشاہ ۽ پریشی ۽
 سوڑگے کت۔ وہدے کہ ہے مردم کہ پہ شاہ زادی ۽ واستہ اتک انت، گڈا آئی ۽ گشت شاہ
 زادی مرتگ ۽ آیاناں ڈن ۽ برگ بوت ۽ نوکیں مانش (قبر) ۽ پیشدارگ بوت۔

کسانیں دمانے ۽ پد ہمیشاں گوں بادشاہ ۽ راگشت کہ منے داتگیں ٹیکیاں کہ
 ماشاہ زادی ۽ داہگاں، مارا واتر کنگ بہ بنت، بلے ہے مردمانی توک شاہ زادی ۽ یک
 لوٹو کے است ات کہ وتی چچ داتگیں چیز ۽ واتر کنگ ۽ نام ۽ گرگ ۽ نہ ات۔ وہدے کہ آئی ۽ را
 گشگ بوت کہ شاہ زادی مرتگ گڈا آئی ۽ بے حساب گریت ۽ وتی داتگیں چچ ٹیکی ۽ نام ۽ نہ
 گپت ۽ وتی راہ ۽ شت۔

اے چیز ۽ بادشاہ سک گل کت ۽ آئی ۽ فیصلہ کت کہ ہے مردکار ۽ گوں شاہ زادی ۽

سوربت۔

شاہزادی ءِ سُورگوں کئے ءِ بوت کنت؟

Who should Marry the princess?

یک مُلکے ءِ است ات بادشاہے۔ آئی ءِ واہگ ءِ لوٹ ہمیش ات کہ وتی مردماں
 پہ باز بہ کنت کہ آبا زیزگار انت ءِ آیاں ورگ ءِ ہم ہج نیست۔
 آئی ءِ سک زیات ءِ گیش جنگلی درچک کشت کہ چریشاں آوتار ازندگ داشت بہ
 کناں۔

”ہر کس نوکیں وردنے اے ملک ءِ بیارایت کہ مردے وت کشت بہ کناں، آئی ءِ
 راڈ وُلداریں دادے دیگ بیت“ بادشاہ ءِ جار پُرینت۔

ہے ملک ءِ یک زالے است ات کہ آئی ءِ سے چُک اتنت۔ ڈراج گوش، ڈراج
 دست ءِ ڈراج چم، اے سہیں براتاں وت ماں فیصلہ کت کہ آچہ مُلک ءِ ڈن رونت دگ
 جہانے ءِ وردنے ءِ شوہار ءِ کہ منے مُلک ءِ کشگ بہ بیت۔

آ”جی شاہ ءِ ولا“ بوتان شتاں، شتاں دانکہ آیانی راہ ءِ بلاہیں پراہیں زِر (دریا) ءِ اتک کہ
 اود ءِ آیاں یک دار ءِ زرت ءِ دگہ زمین ءِ ءِ سر بوتنت۔ بازیں وہد ءِ گوست، آیاں ہے ملک ءِ
 بازیں سنگت ءِ دوزوا ہے پروت جوڑکت کہ آیاں ایشاناں وتی لوگاں پہ ورگ ءِ لوٹا نینت۔

ورگ ایشانی دیما ایر کنگ بوتان کہ ہے ورگانی تھا یک ورگے اجین یے ات ءِ
 ہے اجبیں ورگ سہیں براتاں دیگ بوت کہ سک باز تا مدارات۔ آیاں پہ باز شوک ءِ لوٹ

جست کت کہ اے ورگ ء دز چک چوں کشگ بیت ء ایشی ء راچہ پیم گرادگ بیت ء آیانی
 مہمانداراں ہمود ء اشانی ہر جست ء پسہ دات ” بلے یک رندے ایشی ء یک تو مے بس چہ
 ملک ء ڈن برگ بیت “ اگاں اش پہ الکا پ کشگ بہ بیت گڈ اش ہما جا گہ ء چہ بر ء باردنت “ -
 براتاں ہے توم ء رازرت ء پہ شادانی جنزاتاں وتی گس ء نیمگ ء ، ہے کسانیں
 توم ء شرحیال ء داران ء کہ آریکی دانگے دزوشم ء ات -

یک برے پد آیاں دریا (زر) گوازیگی ات پہ لوگ ء واتر بونگ ء رسگ ء -
 آہاں یڈار ء راہولیک جت ، ہولیک جت دانکہ دریاء گیشتری نیم ء گوازینت -
 ” دمانے مہتل بے “ دراج گوش ء گشت ،
 من دریاء چیزے کپگ ء توار ء را اشکت “ -
 ” زمین ء سراچے ء کہ گندگ پیدا کیں ؟ “ مئے سامان ء مال شرمہرانت ء بستگان “
 چہ براتاں یکے ء جست کت -

” توم ہمودانت ؟ “ دراج گوش ء پرس ات ؟ “
 آشوبازگ ء بندات بوتتاں بلے آیاں توم نہ دیست -
 ” باریں من چارانے “ دراج چم ء گشت ء دریاء تہا چاران بوت ، ” اڑے “ آانت ،
 آئی ء کوکارکت ء گشت ء دریاء جہلو نڈاں وتی دست ء را شہار دیان ء گشت “ -
 توم سک جہل شنگ ات ، دراج دست ء وتی دستاں زر ء توک بکینت ء چہ
 ریکانی تہا توم ء رادرکت -

برات پہ گل ء شادانی لوگ ء سر بوتتاں ء مات ء را وتی سپر ء تو امیں مہیمانان
 (ADVENTURE) گشت - پدا آیاں توم ء کراکشت -

آیانی گلی ء شادمانی ء بابت ء کے خیال بہ کنئے کہ شش ماہ ء توک ء اے توم انچو
 رست ء گہرت بوت کہ گمرہ ء کت - چہ بر ء جہان ء باردات ، شاہ ء لمباں ہر گور پتات ء

ہمک نیمگ ء ورد ء وراک ”تڑی جنگل“ بوت ء ہر کسی کرا بے حساب ورگ ء چرگ مچ بوت۔
 بادشاہ ء براتانی شرپ ء بلائیں نان ء کت، و ہدے کہ مردم اتک ء مچ بوتتاں گڑا
 آئی ء جارجت کہ آوتی جنک ء ہما مرد ء دنت کہ آئی ء اے ملک ء راجہ وراک ء وردن ء سر چکار
 کتگ۔ پدا بادشاہ وتی جنک وش بحت تریں مردے دست ء دات۔ یک جنگے سہیں براتانی
 نیام ء مچ ات ء ہر یکے ء گشت کہ شاہ ء زادی ہما نیگ انت۔ دراج گوش، دراج چم ء دراج
 دست۔

تئی حیاں ء شاہ زادی ء گو ما سور کنگ ء حق دار کئے انت۔

اے کسہ ء گوش دارینوک بانک استر کوکر (Esther Koker) انت کہ آسیرالیون ء
 نندو کے ء چوتی مزنیں مات ء اے کسہ ء اشکتگ۔

بادشاہ ء پینڈوک

The King and Begger

یک شہرے ء بادشاہ ہے است ات۔ آئی ء یک بچکیں چکے ء، کہ گوں ہر کس ء پہ
 باز مہر ء سنگتی پیش اتک ء کسے ء گوں د چار کپت گور آئی ء لنبیب ء گوازی ء کت۔
 ہے شہر ء یک گریبیں پینڈوکے ہم است ات کہ آلوگ پہ لوگ پینڈگ ء شت،
 ہر و ہدے کہ آئی حیرات دیگ بوت، گڈا آئی ء گشت ”اگاں تو شری کننے پہ وت کننے ء اگاں
 بدی کننے ہم پروت کننے“۔

پینڈوک بادشاہ ء ماڑی ء دپ ء ہم پہ پینڈگ ء شت ء و ہدے کہ آئی ء پینڈگ
 دیگ بوت گڑا، آئی ء ہما گپانی چند کت انت گوں بادشاہ ء ”اگاں تو شری کننے پہ وت کننے ء
 اگاں بدی کننے ہم پروت کننے“، بادشاہ ء پرے گپ ء سراسک بداتک ء زہر ء تر لگی بوت ء
 پینڈوکے ہیج تب نہ بوت پمشکہ یک روچے آئی ء پینڈوک ء راوتی سراچہ چٹینگ ء بکس ء
 بندکت۔

بادشاہ ءوتی مستریں مبدھی (Cook) ءرالوٹائینت، ءحکم دات کہ بازوشتائیں
پرانیکے جوڑکنگ بہ بیت پرآئی ءواستہ۔

مبدھی ءہماہماپییم ءحکم دیگ بوت آئی ءہماوڑکت۔

آئی ءتامداریں پرانیک ءپتک ءآورت بادشاہ ءدیم ءایرکت۔ بادشاہ ءچ و ہد
نہ زرت، آئی ءدمان دمان ءپرانیک ٹنگ کٹ ءٹنگ ءتوک ءزہرمان کٹ ءباز پھریزہ
گوماہے پُرانی گوں نانے ءپتات۔

آپدہماپنڈو کے وداءنشست کہ ہمک روچ پہ پنڈگ ءآئی ءدرءدپ ءاللہ کشیت۔
دمانے ءپد پنڈوک اتک۔ ”پہ وازمندگ ءچیزہ است؟“ پنڈوک ءجست
کت۔ ہے گپ ءسرا بادشاہ ءپرانیک ءراچست کٹ ءپنڈوکے دست ءدات۔

پنڈوک ءآئی ءمنت ءراگپت ءپیش ءوڑاوتی ہما گپانان گشت ”اگال تو شری ء
کننے پروت کننے، اگال بدی ءکننے پروت کننے۔
پدا آچہ بادشاہ ءکڑاشت پہوت ء۔

نوں بادشاہ گل ات، چیا کہ کہ آہے حیاں کنگ ءات کہ پرانی ءتہا مان کتگیں
زہرانی سوب ءپنڈوک منی سراچٹیت۔

ہے کشک کہ پنڈوک ءگپتگ ات ءروگ ءات، ہے راہ ءبادشاہ ءبچک ہم
پیدا ک ات ءپنڈوک ءراجست ءکت کہ ”ترا منی پت ءپنڈگ ءچے داتگ؟“ داتگیں
پرانیک ءدرکت چہ کچول ءبچک ءرادات ءبچک ءٹشے چہ پرانیک ءسست ءوارت۔ پدا
پنڈوک ءپرانیک کچول ءکت ءرہ گپت۔

وہدے کہ بیگہ بوت گڈا یک حالے شنگ ات کہ بادشاہ ءچک ءیکے ءنانے ءتہا
زہرمان کنگ ءواریتنگ۔

درستیں گمسیگیں مردم یکجاہ بوتنت، ہر کس ۽ پرسگ بوت کہ بادشاہے چک ۽ را کیا
 نان داتگ پہ ورگ ۽؟“ پنڈوک ہم آرگ بوت، دیم ۽ اتک ۽ گشتے ”من داتگ بادشاہ ۽
 چک ۽ رانان پہ ورگ ۽ بلے اے پرانیک منابادشاہ ۽ وت پہ پنڈگ داتگ ات ۽ ایشی ۽ دومی
 ٹکرا لیش انت۔

شاہی مبدئی ۽ پرانیک ۽ را بچہ آورت کہ مہلہ آئی ۽ پتنگ ات۔ بادشاہ ۽ من ات
 کہ آئی پنڈوک ۽ را وتی سراچٹینگ ۽ واستہ پرانیک ۽ زہرمان کتگ ات۔
 پنڈوک چہ وتی جاگہ ۽ پاداتک ۽ گوں مردماں گشتے
 ”اگاں تو شتری کنئے پروت کنئے، اگاں تو بدی کنئے پروت کنئے“

اے کسہ ۽ گوشدار اینوک بانک گرٹروڈ کانٹہ (MRS Gertrude Conteh) انت
 کہ آ، سیرالیون (کبلاہی افریقہ) ۽ جہمنندے ۽ اے کسہ ۽ چہ وتی مات ۽ دپ ۽ اشکتگ۔

گاریں چک کہ لوگ ء و اتربوت

The lost Son Returns Home

افریقہ ء یک مُلکے ء، است ات پتے کہ آئی ء دو چک اتنت، یکے نام گلوا
(Kulwa) ء دومی ء نام ڈوٹو (Doto) ات کہ آبرز ء براہ دار اتنت۔

یک روچے مستریں چک کلوا ء دیم پت ء نیمگ ء تڑینت ء گشت : ”منی پت،
منامنی بہر ء بدے کہ من دوریں دیمگے روگ لوٹاں۔“

آئی ء پت ء جُست کت : ”اد ء چہ باز دوریں دیارے ء؟“

پت ء پریات کت گوں وتی چُک ء کہ منا گوں بہ نند ء چج جاگہ مرؤ۔ من پیراں ء
کبر ء کلانٹک ء یاں، زوت مراں۔“

”ناں“ آئی ء چک ء پسہ دات ”منامنی بہر ء بہ دے ء من ایشی ء زوران ء اے
پراہیں دگنیاء رواں۔“

گوں نادلکشی پت ء وتی چُک ء آئی ء بہر ء مال ء زرداتاں۔ اشانی رسگ ء گوں
چُک باز گل بوت ء رہ گپت۔ شپ ء روچ بس آئی ء کار زردانی گارکنگ ات دانکہ آئی ء کرا
”پئی“ ء سرنیتک۔ رندا آئی ء سر پہ پنڈگ ء کپت بلے کس ء آئی ء رانچ نہ دات۔ وہد گوزان ء
روان ات گڈا چک ء وتی لوگ ء پت ء ازگاری ء سیری گیرانکاں، گوں وت گشتے : ”شترتر
اشانت کہ من وتی لوگ ء بہ رواں۔“

من وتی پت ء از منکارے ء جہت ء اوں ساڑی باں ء بلے آمناتی چُک ہم توار

مہ جنت“۔

گڈا آئی ءوتی منزل وتی لوگ کت، پمشتکہ رہ گپت پہ لوگ ءگوں گم ءترس ءلرز۔
 وہدے کہ آوتی لوگ ءکراسر بوت، گڈا یک کاردارے ءآئی ءرادیسٹ، تچان
 تچان ءاتک پہ آئی ءپت ء، ہے گشان ء”تئی گاریں چک لوگ ءواتر بوتگ“۔
 نون تو پہ زندمان ءواتر بوتگ ءے۔ ”بیامنی چک، بیاہورنندیں ءگوستگسں گپاں
 بے حال کنیں“۔

آئی ءپت ءپر آئی ءبلاہیں دعوتے اڈدات، بلے دومی چک ڈوٹو ءگشت گوں وتی
 پت ءکہ من دعوت ءنیاہاں : ”چیا کہ من دائم گوں تونشتاں، ترایلہ نہ کت نہ شتاں، تئی کمک
 کت تو کدی پہ من دعوت ءٹہیئت؟ نون کہ تئی گاریں چک اتلگ، تو پر آئی ء”چراگرا“،
 کنگ ءات۔

پت ءپسہ دات : ”منی چک، ادء کہ ہرچی است تنیگ انت، ہر وہدء تئی دل
 لوٹیت وتی بیل ءسنگتاں لوٹانین ءدعوت ءے بہ دے، تئی برات ”بے پت“ بوتگ کہ نون
 دراتلگ، آمرگ ءحساب بوتگ کہ نون زندگ انت، من گوں تو دز بندی کناں کہ بیا وتی
 برات ءگوں ہمکو پگ بو ءآئی ءوشیاں ہور بو، گڈا کستریں برات ءانچش کت، چد ءپدوئیں
 برات وتی پت ءگوما پہ گل ءشات ہوری ءنشتاں۔

کسہ ءگشوک بی بی رتہ، این، لگ ویشانت کہ تنگین پیکاء ءنندوکیں ءاے کسہ چہ وتی مات
 مونزہ ءاشکتگ۔

پُر مجکیں فیصلہ

A wise Judgement

وہدے زما نگاں یک میٹگے است ات کہ اودے یک شکاری ءمان ات۔

آئی ءدائم ءکاتم "Freitambos" (کرگشک) ءشکارکت چیا کہ آئی ءہمیشانی
 پوستانی سرا ڈبلاناں پوست بست۔ یک روچے شکاری پہ شکارے ءدراتک کرگشکانی، ء
 وش سختی ءآئی کہورک ءسولکانی تھا یک کرگشک ءدپ ءکپت۔ آئی ءنشانگ ءراشرگپت
 ءجت تیرے کہ تیر کرگشک ءپادے لگ ات۔ ٹی نیں کرگشک درشت ءشکاری آئی ءدمب ء
 کپت گوں۔ شکاری کرگشک ءدمب ءتچان ات ءزوت زوت آدرچکے ءکراسر بوتوں۔
 یک کچکے درچکے ءچیراوتنگ ات کہ شکاری ءگوما کرگشک ءدمب ءکپت گوں
 ءکرگشک ءگپت، بلے کرگشک ءراشکاری ءدیگ ءبدل ء، کچکے ءدزک بست انت دیم پہ
 وتی لوگ ء، وتی زمین کاریں واہندے کر۔ آئی ءکرگشک وتی واجہ ءدست ءدات۔

کچک ۽ پشت ۽ مان دیگ ۽ پد، شکاری زمین کار ۽ گدام ۽ اتک ۽ گشت ۽: ”تئی کچک ۽ منی کرگشک دڑا تک۔ منامنی کرگشک ۽ واترکن ۽ بہ دئے۔“

پدا یک بلائیں دپ جا کے بنات بوت۔ دہکان ۽ زمین کار ۽ نیام ۽، ۽ تو امیں بیتگ یک جاگہ ۽ چ بوت کہ چے گئے۔

بازار ۽ ہر مردم وتی حساب ۽ گپ ۽ ات ۽ وتی پھا اٹکل جنگ ۽ ات۔ لہتیں شکاری ۽ پلہ ۽ اتنت ۽ ہے گشک ۽ اتنت اگاں آئی ۽ تیرمہ جتیں کچک ۽ کرگشک گپت کت نہ کتنگ ات۔ ۽ دگہ لہتیں گشک ۽ ات اگاں کرگشک کچک ۽ مہ گپتیں شکاری ۽ وت گپت کت نہ کتنگ ات۔

گدا ہے گپ شت ۽ بازار ۽ میر ۽ سر بوت۔ اے میر بلے پر مجگین ۽ سریالیں مردے نہ ات ۽ کدی ہم حق ۽ راستیں فیصلہ ۽ کنگ ۽ لائق نہ ات۔

مردم گرد ۽ گرداوشتا تک اتنت ۽ ہے جیڑہ ۽ گوشدارگ ۽ اتنت۔ ہے چچی ۽ تہا یک بچکے ہم است ات، آئی ۽ گشت کہ آگول شکاری ۽ زمین کار اگپ کنگ لوٹیت۔

”گپ ۽ دیم ۽ بر“ آیاں گشت، بچک ۽ جست کت: ”واجہ شکاری تو کرگشک ۽ پرچہ لوٹگائے؟“

”مناچہ کرگشک ۽ پوست ڈہلے جوڑکنگی انت ۽ بس“

”واجہ زمین کار، تو پرچہ کرگشک ۽ لوٹگائے؟“ زمین کار ۽ پسہ دات ”منا آئی ۽ گوشت پکارانت ۽ بس“

بچک ۽ دیم میر ۽ نیمگ تزینت ۽ گشت: ”واجہ، کرگشک ۽ پوست ۽ راجہ سرا بگر داں لٹک ۽ لگوشگ بہ بیت ۽ شکاری ۽ دیگ بہ بیت ۽ گوشت دہکان ۽ رادیک بہ بیت“

ہر یک مردمے چرے فیصلہ ۽ راضی بوت، ۽ شکاری ۽ زمین کار ہم ایمن بوتنت۔

بچک ء را مڑ ء پیریں میر ء مرگ ء پد میتگ ء میر جوڑ کنگ بوت، آئی ء داں
 دراجیں مدتے وتی مردمانی سراپہ ہوش ء ماش بادشاہی کت ء چد پد آگل ء شادان بوتان وتی
 کلیں زندمان ء۔

کسہ ء گوشدار اینوک :- بانک گرٹروڈ کنٹھ (Mrs Gertrude Conteh) چہ
 سیرالیون ء کہ آئی ء اے کسہ چہ وتی ناکو ء دپ ء اشکتگ ات۔

یک مردے کہ پٹ ء لعنت کنگ بوتگ ات

A Man who was Cursed

ملکے کینیا ء است ات مردے چہ کیکیو یو (Kikuyu) ٹک ء، نامے وامنگوما (Wamanguma) ات۔ وہدے آ بچکے ات آئی ء مات ء لوٹ ات کہ آئی ء سرا بہ ساہیت، گڈا آئی ء گول گشت ء کہ بروسیادے ء کرامشیٹنگ ء پیار۔
وامنگوما ء کشک ء دو بچک دیست گو مایاں داں بیگہ لئیب ء گوازی ء کت۔ آئی ء مات ء تو امیں روچ پہ ودار گوازی بنت ء دیگر ء مگرب کزاء و ہداں آئی ء گشت وامنگو ء ٹک ء بچکانی دست ء لٹ وارنگ۔

”تو کجا بوتگے؟“ شب ء نیم ء واترتلیں وامنگو ء مات ء جست کت۔

”من لوگ ء کس نہ دیست، پمشکہ من مشینکے واستہ سجھیں روچ ء ودار کت،“

وامنگوما ء پوسہ دات۔

آئی ء مات سک زہر گپت چیا کہ آئی ء زانت دروگ بندگ ء انت ء (مات) پا

داتک پہ وامنگوما ء جنگ ء۔

وامنگو ماسک تیار ء زور مندے ات، بلے کہ نہ سال ء امر ء سند ء ات، مات ء
سراکت ء مشت ات پزمین ء۔

آئی ء زانت کہ آئی ء ”کیکیو یو“ یورید گانی حساب ء کاراناں حراب کت بزاں وتی
مات ء جنگ، پممشکہ تنک ء مشت چہ لوگ ء۔

”من تئی سرا بہ نہ سایاں نوں“ آئی ء مات ء گز یوان ء گشت۔

وامنگو ماء لوگ یلہ دات، ء ہمے زوتاں آئی ء مات مارے ء وارت ء مرت۔

وامنگو ماء چمے روج ء چہ مات ء نیمگ ء پٹ ء لعنت دیگ بوت ء پدا بہہ آئی ء
سرے پٹ ساہگ نہ بوتان ء آئی ء مود (مید) چومی پٹان دراج ء لونجان بوتان۔ وامنگو ماء
سکیں زرنگ ء زور مندیں مردے بوت کہ آئی ء سک بازورگ وارت ء دہ مردے قد ء آپ
تہنا تنگ اتنت۔ آئی ء وتی زور مندی ء نام کشنگ ات ء ہر کس ء آئی ء کڑا ترس ات۔

آئی ء انجیں بلاہ ء گرانیں بل (نیزہ) نے ات کہ کسی گو ماء چہ دہ گز ء گیشترمان
برگ نہ بوت۔

جنین ء زات ء آئی ء نیمگ ء نہ چارات چیا کہ آپٹ ء لعنت کنگ بوتگ ات
پممشکہ لُنڈ ء بانڈ ات۔ داں پریں امر ء اے گپ ہم باز نامدار ات کہ وامنگو ماء اسپتیں مردم ء
سراسک کُت بیت ء آیانی آؤرتگیں ہیچ چیز ء را بہ دست پر نہ کت۔ آئی ء صابون بہہ نہ
مُشت، گد ء بہہ پر نیست ات، آدائم چل ء شش تل ات ء پس پوسے پتا تگ اتے۔

آئی ء زہ بہہ نہ زرت۔ کسے ء اگاں لنبیب ء گوازی ء واستہ آئی ء زانت ء زبری ء پہ
آزرت ء پدا عوض ء زردات گڈازر ء بدل ء کانگیس گو کے لوٹ اتے ء ایشی ء راتا نسر ء
وارتے۔ وامنگو ماء کرا ”پتی یے“ ہم نیست ات، آودہے پیر بوت ء پروت ورگ ء شوہاز
کت نہ کت، گڈا آپنڈگ ء بندات بوت بلے بیٹگ ء یکے اول آئی ء اپنڈگ نہ دات۔

یک سدء چارده سالء امبرء کہ آسکرات ء ات، گوں وت نرنڈان ء گشت ء
 ”چشیں کارے بہ مہ کن کہ پرتوپٹ ء لعنت ء جوڑ بہ بیت۔
 چشیں مردم ء نیست ات کہ آئی ء کل بہ کنت، بس انچوپہ بزگی ء بے چارگی کنڈے
 ء باہوٹ کنگ بوت۔

کسہ ء گوشدارینوک :- واجہ ڈبلیو، واگورا (Mr W.wagura) کہ کینیا (افریقہ) ء
 جہمنندے ء آئی ء اے کسہ چیزین کارے ء اشکتگ۔

چیا انسان وتی زندگ بوتگ ء واسته جان کشتی کنت

Why Man to work Hard for his living

وہدے ہدء اے دنیا جوڑ کت، گڈ آئی ء تو امیں زندگیں اروا ہاناں سوچ ء سرکت ء گشت شماگاں وتی چک ء کہولاں پہ گڑ ادگ ء ورگے اڈ کنتے گڑ لوہیگ ء بس یک بزنجی دانے مان بہ کنتے۔ مردماں ہے کانود ء رامٹان ء روچ پہ روچ شادانی ات چیا کہ آہاں کمو کارکت پداپہ گل زندمان گوازینت۔

چش بوت کہ ہمیشانی تہا در آمدیں مردے چہ درنگیب ء اتک ء کپت ء کس ء زانت کہ چہ کجا اتلگ ء مرد بلا میں لاپی نیں مزن ورگے ات۔

آئی ء بہہ وتی بہر ء سیر نہ کت ء آئی ء دپ ء ہر چیز کپت ورا نے کت۔

بادشاہ ء ہے لاپی ء رامزن آمید گس ء لوٹا نینت ء آئی ء را ’مزنیں کانود‘ پہمینت ء گشت کہ ہمک وردن ء جوڑ کنگ ء بس یک دانگے گندیم یا بزنج لوہیگ ء مان کنگ بہ بیت پہ تو امیں کہول ء۔“

بندات ء لاپی نیں وروک ء گپاناں زرت۔ بلے ماہے ء پدا آئی ء ہماکت کہ وتی دل بزاں آئی ء پیالہی پرے برنج لوہیگ ء مان کت ء پمشکہ آئی ء گوں وت گشت ’اگاں من دانگے برنج مان کنان ء اینجو باز پر کے دانگ ء منا رسیت، گڑا من باز مان بہ کنان پہ

گراگ ء چدوگیشتر بنت۔

گڈا آئی ء ہے روج ء چارات کہ کس آئی ء گنگ ء نہ انت پدا آئی ء پیا لہی پرے
برنج زرت، اشاں ششت ء لوہیگ ء مان کت پہ گراگ ء۔

پدا کے وپت ء و ہدیگ پدا تک شت لوہیگے نیمگ ء کہ چاران کہ لوہیگ ء چینچک
برنج انت ماں انت۔

آئی ء ہمینچو کہ مان کنگ ات، ہماہانی جند کے جند، تشے گیشتر نہ انت۔
اے روج اے دگہ کہولاں کہ دانگے دانگے برنج لوہیگان مان کنگ ات دودے
حساب ء برنج ء در کنگ ء و ہدیگ آچرے گپ ء باز گیگ بوتان کہ لوہیگ ء برنج نہ کپ اتگ
ہما دانگ کہ مان کنگ بوتگ ہمائی ء جند انت ء بس۔

اے روج ء بادشاہ بگردان وار ء ازابیں پنڈوکانی لوگ ء جاو ریک وڑ انت۔
مردم گریوان ء بادشاہ ء کرا نکاں بلے نوں آئی ء دست پہ چچ ء رسگ ء نہ ات۔
گڈی ء ہے لاپی نیں وروک ء منت کہ اے گم ء گرسٹ پرشما منی سوب ء اتلگ۔
چھے روج ء چہ مردم وتی زندمان ء روجانی گوازینگ ء زندگ بوتگ ء واستہ باز
جان کُشی کنگ ء انت۔ ء لاپی نیں وروکے گوماچے کنگ بیت رندا؟ آئی ء راکا پیں ردے
لٹ گرگ بیت ء چداں چہ تاچینگ بیت۔

اے کسہ ء گوشدار اینوک ٹریٹی ما کوٹوکی (Mrs Treaty Makotoke) انت کہ
آبا سٹولینڈ ء جہمنندے ء اے کسہے چہ وتی مزنیں مات ء دپ ء اشکنگ۔

دارتل کنوک ء پیتار

The Woodchoffer and the Hyena

است ات زمانگے ء مردے کہ آسیر ء ازگارے نہ ات۔ آئی ء بازیں چک اتنت ء آئی ء دارتل کت ء چارکلدار گپت پروت نان ء شوہازکت۔

یک روچے آبلاہیں گریشگے ء شت پہ دار ء تل کنگ ء، وہدے کہ آجنگل ء پُترت آئی ء یک کور ء شدیکیں پیتارے دیست۔ پیتار ء گندگ ء پد آئی ء گوں وت گشت : ”اے کوریں پیتارے کئے وارینگ ء چارینگ ء انت؟ زاناں حداء نیست کہ آئی ء اے دزستیں دنیا ء بنی آدماناں شرکتگ؟۔ من واولں چد ء پدکار نہ کنان بہ پوتی زندگ بونگ ء واستہ دارتل نہ کنان اگاں حداء است“ آاوشتات ء ہمے رستر ء راجارگ ء لگ ات کہ آجانورے ء ورگ ء سراات۔ ناگت ء یک اسکے چدرنگیب ء اتک ہمیشی ء کرا، ء پیتار ء ایشی ء راگپت گوں گل ء شادانی وارت۔ نون مرد جنگل ء بے دار ء دراتک ء شت، وہدیکہ آلوگ ء سربوت آئی ء جن ء جست کت : ”دارکج انت؟ ماوتی چکاں چہ پیم والینیں، مارازاناں پہ شد اشاناں کوشارینگی انت؟، حدادوستی ء واترکن ء بروپدادار بیار۔

آئی ء وتی جنین ء راگشت کوریں پیتار ء ورگ چہ پیم رسیت، نون منی فیصلہ اش انت کہ من دار ء نہ رواں چہ ء گیش۔

آئی جن سک نارز ابوت، تیرے زرتے وت شت پہ دارے تل کنگ ء چنگ ء۔

وہدے کہ آگریشگ ء سر بوت، گڈ آئی ء چے دست کپت؟

کُنب ء کہ چہ سہر ء پرات، آئی ء جہد کت کہ کُنب ء بزوریت بلے سک گراں
ات پر آئی ء تچانینگ شت پہ وتی مرد ء آئی ء راگشتے : ”من کُنب ء دیستگ کہ چہ سہر ء
پڑیں، بیارواں کارانے“۔

مرد ء پسہ دات : ”منارازند ء روچانی تیلانک دیگ ء واستہ کارچ تہمبیل نہ کنت“۔

جن ء باز جہد کت وتی مرد ء رابرگے، بلے مرد ء چچ دلگوش نہ کت، پدا آوتی شرترین
ء نزیک ترین دزگہارے ء کڑا شت گور آئی ء گشت : ”کہ من یک کُنبے جنگل ء دیستگ کہ
چہ سہر ء پرات بلے آئی ء مرد ایشی ء آرگ ء ساڑی نہ انت“۔

گورے گپ ء اشکنگ ء گوں آئی ء دزگہار باز گل بوت ء گشتے : ”شر، من ایشی ء
آرگ ء تئی مک ء کنان“، گڈ آدوئیں ہوری ء جنگل ء شتاں۔

لوگ ء رسگ ء پیشتر مرد ء چہ کدے راہ ء وتی جن ء راجست کت سہر کجاں؟۔

”ودارکن“ زال ء درائنت گوں مرد ء، اگاں مانوسہراناں بیادرتیں مردماں مارا
دیستگ ات ء سہراناں وتی گشتگ ات شرتر ء گہتر اش انت لگرب کزا کہ کس کر ء گوراں نہ
بیت سہراناں کاریں۔

جن پہ وتی مرد ء شت ء گشت کہ من اے رنگ ء وتی شنور سہرانی آرگ ء ٹہیننگ۔
مرد ء آئی ء رامنینگ ء جہد کت ء گشت ”بل اشاں ہمود ء ایرانت، من تراچے
گشتگ ات ہماپتار ء بابت ء کہ چوں لاپ ء در آیک ء ات۔ وتارا سہرانی آرگ ء پہ ماں کچھلے
ء دور مدے، بلے ہما حد اے سہراں وت کاریت کہ کوریں پتار ء لاپ ء دیگ ء انت“۔

زال ء گشت : ”تو چونیں ”نہ ء درے“ ات بے زانت“، تو زاناں اے گپ ء نہ
زانے حد اہائی ء مک بیت کہ آوتی مک وت پادکنیت“؟

بیگاہ ء زال ء دز گہار تہناشت ء سہر ء پریں کمب پہ وت آورت ، ء وہدے کہ
 آلوگ ء سربوت کمب ء دپ ء پیچ گڈ اتوک اژدھیائیں مارے مان اتے ، مار ء سٹ
 کنگ ء گٹ ء کیگ ء ترس ء آئی ء کمب ء دپ گپت ء گوں وت گشت : ”اے گپ ء چہ
 پدرانٹ کہ منی دز گہار مناراتاوان دیگ لوٹگا بوتگ ، اگاں ناں منا آئی ء اے کمب ء آرگ
 ء پہ بہ نہ گشتگ ات ، من اشی ء وتی دز گہار ء وپسگے کوٹی ء دریک ء چہ دور دیاں بلے آئی ء را
 تاوان رسیت ،، -

شپ ء آئی ء وتی دز گہار ء وپسگی کوٹی ء دریک ء چہ کمب ء رامان بُرکت - انچو
 کہ گمب ء بُنا کپت گوں بلا ہیں توارے ء ٹش ٹش بوت - آئی ء مرد ء در یہہ کت ء لوگ ء تہا
 چارگ ء لگ ات گڈ آئی ء دیست کہ سہری بانڈ مے کپتگ -

پدا آشت وتی جن ء کرا ء گشت ء کہ تو ہما سہراناں کہ دیستگ ات ہما کوریں پیتار ء
 والینوک ء جند ء آورتگ انت -

زال باز گل بوت ، تچان تچان ء وپسگی کوٹی ء شت ، اود ء آئی ء سہر ء بانڈم ء را
 دیست - آئی ء گوں وتی مرد ء راگشت : ”توراست گشگائے“ ہما تاگت داریں حدا کہ
 آکوریں پیتار ء والنیگ ء انت ، مئے سہرے پہ ماوت آورتاں -

کسہ گوشدار ینوک :۔ ٹسی گائی ٹکل مری ایم (Tsegaye Tekel Mariam)
 انت کہ آا یتھوی پیا ء نندو کے ء اے کسہ چہ وتی پت ء دپ ء اشکتگ -

گُمب ۽ توک ۽ مُنڪے مان ات

The baby in the Clay pot

وهدءُ باريگاني گپے، است ات مردے نام ۽ ”مسنجا“ (Massanja) ات،
آئی ۽ ڈولداریں جنے ات کہ نامے ”سوچی“ (Soji) ات۔

آہانی سورءُ باز سال بوتگ بلے انگت ۽ چُک ۽ چپیل ۽ نہ کپتگ اتنت، پریشی ۽ آ
سک گہتیگ اتنت۔

دہ سال ۽ گوزگ ۽ پدا آہاں ہے سوڈگ کت کہ آپہ ٹک ۽ ٹا کے ۽ ملا ۽ طیب ۽ کراہ
رواں کہ بلکن آ آہانی گمکے بہ کنت۔ بلے ملا ۽ تہلگ ۽ دارواں چہ بچ نہ بوت۔ پمیشکہ آئی ۽
اشاناں تہلگانی ورگ بندکت ۽ چد ۽ پدا آہاں ملا ۽ میانی ۽ جندیلہ دات۔

یک شپے سوچی (soji) ۽ والے دیست آئی ۽ واب ۽ تہا گشگ بوت کہ گمب ۽
شر بہ کنت، پدا آئی ۽ راگشگ بوت کہ تو سہبے سرا کہ واب ۽ بست کننے گدا ہے گمب ۽

توک ء بہ چار کہ ترا ہے کمب ء تہا شررنگیں بچکے دست کپیت۔

آئی ء ہے واب وتی لوگ واجہ ء گشت ء آئی ء کنبے شرکنگ ء حاک آورت ء پدا
کنبے جوڑے کت، دپ ء دپ گرے کت ء لوگ ء کنڈے ء ایرے کت انچو کہ آئی ء لوگ
بانک ء آئی ء راگشتگ ات۔

اے دگہ سہب ء آئی ء لوگ واجہ ء درہہ کت اشتاپ اشتاپ پہ تچاننگ ء دیم پہ
کنب ء شت، دپ ء پچ کت ء تہے چارگ ء لگ ات۔ ”سو جی، سو جی“، آئی ء کوکار کت ”بیا
بہ چار شررنگیں بچکیں بچکے“۔

ہمسائگاں ہے گل ء وشیانی کوکاراناں اش کت لوگ ء کرا اتک انت ء جست ء
کت کہ چہ گئے؟

”مارا بچکیں بچکے بوتگ“، مسنجا ء سو جی ء درائینت ء وتی دست ء پہ کمب ء نیمگ ء
شہاردات۔

ہمسائگاں کمب ء توک ء چارات تہ آہاں دیست ہو یک ڈولداریں بچکے گوں
ایمینی واب انت۔

کسہ ء گوشدارائینوک:۔ بانک آریلیا انڈرو، (Miss Aurelia Andrew) کہ
تنگانیا کا ء نندو کے ء اے کسہ آئی ء وتی مزنیں مات ء چہ اشکتگ۔

بندات ء مئے مردماں وتی ورگ چه پیم ء گراستاں

How our peopel first Began to Cook their food

زماںگاں پیش، مئے پت ء پیر کانی دؤر ء، مئے مردماں نہ زانت کہ چوں کنور
کنگ بیت، آہاں پمشکہ ہرچی هاگ ء وارت۔ آہاں دائم (Obwanga) اے جوڑ
کت بزاں آرت گول سارتیں آپ ء تزکت ء وارت۔ ہے زماںگاں مردے است ات کہ
نامے ”مونیائی“ ات، آئی ء دوجن اتنت یکے ء نام کیر و بو (Kerubo) ء دومی ء نام مور
(Moraa) ات۔

دومی لوگی ء لاپ پر بوت۔ و ہد گوزاں بوت آکپت ء بچکیں چکے آؤرتے، دودانی
حساب ء، کیر و بو (Kerubo) ء وتارا چه کستر مات جوڑ بوتگیں مور ء درستیں کارکت انت
کہ آیانی توک ء ورگ ء گرادگ، دار ء چنگ ء لوگی اے دگہ چلو پگ ہوار اتنت۔

کیر و بو ء دائم دل ء حیڑات کہ چه پیم اے زال ء بہ کشاں ء وتی سہرا بہ پڑیناں۔
کیر و بو ء وڑ ء سازات۔ آئی ء فیصلہ کت کہ آپہ مور ء ورگاں آس ء سہرا گرادیت ء
دنت۔ اے پیم ء گدا آئی ء الم تاوان رسیت ء نول آئی ء کپتوکیں مور ء واستہ ورگاں گز است ء
برت ء آئی ء رادات۔ کیر و بو ء ودارکت ء مور ار اورگے و ہد ء چارات گول ساعستے ء پدمور اہید
بوت، کیر و بو ء حیال کت کہ اے نول مریت، وت شت ء ہے امیت ء ڈن ء نشت کہ آئی ء
گوشاں آئی ء مرگ ء حال رسیت۔

کیرو بوہ پتنگے ء داں انچو کت، گراست ء ورگاناں آس ء سراء ء دات۔

بلے مورائے گراستگیناں چد ء گیشتر ورگ ء ات ء چد ء ڈولدار تر بونگ ء ات ء زنڈ
ترہم۔ کیرو بوہ پرے گپ ء سک حیران بوت پمشکہ آئی ء ہے پیم ء وتی چکانان ورگ
گراست ء دات۔

مومینائی ہمک روچ حیران ء ہممنگ ات کہ آئی ء دومی جن مورا چوں مٹنگ،
یک روچے جست ء کت ”توچے ورگ ء ءے؟“ تو سک دگہ وڑے ء پزور پزورے۔
موراء درائینت منی ہپوگ انت کہ ہمک روچ پہ من اے وردناں جاڑی کنت ء
کاریت، مومینائی ء آئی (مورا) ء گوں گشت کہ پہ من ہم تشے سر آرگوں دانکہ تام ء چارات بہ
کنیں۔

گڈا کیرو بوہ کہ اے دگہ روچ ء پر آئی ورگ گراست ء آورت، موراء کے پہ وتی
مرد ء ایرکت۔

وہدے کہ آئی ء (مرد) ء ورگانی تام ء راگپت، سک حیران بوت ایشانی تامداری ء
وشیں بوہ پہ۔

”چیچے روچ ء پد ”کیسو“ (Kisu) ٹک ء مردماں وتی ورگانی گراگ بندات کت۔

کسہ گوشدارائینوک :- پرس نیاریبو (Mrs Peris Nyaribo) کہ کینا ء ء جہہ
منندے ء آئی ء اے کسہ ء راچوتی مزینیں مات ء دپ ء اشکتگ۔

اے بلوچ اے وراک ء ”شردو“ گشت۔

جنک گوں گچکی سرء

The Girl with the Dog's Head

پیشی زماںگاں است ات یک سرز امے (Widower) کہ آگوں وتی جنکلیں
چک ے ے ہورنشنگ ات۔

لہتیں وداں پدھے سرز ام ے سورکت کہ آئی ے وتی جن سک دوست ات۔ آئی ے
لاپ پر بوت ے ہمک چیز ہائی ے دل ے حساب ے بونگ ے اتنت۔ یک روچے آئی ے وتی دل ے
جیڑات: ”بوت کنت منی مرد منی چک ے وتی جنک ے حساب ے مہر مہ کنت“ ے ہر ودا ے کہ بہ مر
ایت سچہیں مال ے ہالاں جندے جنک ے بہ دنت۔

آئی ے پرے گپ ے سراد ام ے کاتم جیڑات ے گڈی ے ہے فیصلہ ے کت کہ آئی (مرد) ے
جنک ے چہ وتی سرا پریناں۔

یک مہلنیں سہب ے آئی ے جن ے وتی دپ پیچ لگوشت پہ گز یوگ، آئی ے مرد ے
جست کت: ”بہ گش من پر توچے کت کناں؟“
آئی ے پساہ دات: ”مناوتی جنکے سرا بہ دے۔“

”شر“ آئی ء مرد ء پسه دات کہ آپر آئی ء ہریچی کنگ ء ساڑی ء جاڑی ات پر آئی ء
وش کنگ ء۔

انچو کہ آئی ء جنک چاہ (چات) ء پہ آپ ء کشگ شت، آئی ء پت آئی ء پشت ء
اوشنات پر آئی ء سرے دور کنگ ء کہ یک مُرگے ء برز ء چہ چلی چلی کنان ء گشت ”بونم بو اٹلی
، بونم بو اٹلی،،

”پشت ء چک جن کہ تئی پت ترا کشگ ء انت،،۔

جنک ء برز ء چارات ء گشت: ”ابامنی گناہ ء میار؟ من دائم پر تو ء تئی لوگی ء دار
چنگ ء آورتگ۔ تو چیا منا کشگ لوٹے؟“۔

پت ء گریت ء گوں وتی جنک ء لوگ ء شت۔

جن سک ناوش بوت، یک برے پدا آئی ء را چاہ (چات) ء پہ آپ ء کشگ ء
آرگ ء واستہ کشگ بوت۔

اے بری آئی ء جنکے سرگڈ ات، آئی ء سرء جاگہ ء کچکی سرء پرکت ء راہ ء سرایلہ
دات۔

ہے راہ ء شاہ زادگے گوزگ ء ات ہے کچک سریں جنک ء پہ وتی مہر ء درشانت،
وتی ماڑی ء برت گور آئی ء سورکت۔

یک روچے ماڑی ء تیلکے ء مشکے گپنگ ات، ماڑی ء کسانیں بانور اشکنگ ء
ات کہ مشک گشگ ء ات ”منایلہ کن، مناروگ ء بل، منامہ کش، من تئی سرگ ء کاراں۔

پدا مشک شت دیم پہ جنکے لوگ ء، ہر کس ہے جہد ء ات کہ مشک ء بے کشیں بلے
مشک درشت ء شپ ء ہر کس ء وتی سر پہ واب ء دور دات، مشک ء سرگ ء رازرت، تچانی ء

شت ء شاہ زادی ء دست ء دات ۔

سہب ء مہلہ شاہ زادی ء سوت ءے دپ ء کت ”بیانوں منابہ چار، کہ چہ رنگ ء
 دروشم ء یاں من،، آئی ء مرد (شاہ زادگ) اتک ء چار اتے کہ چہ گپے گوں آئی ء جنین ء بوتگ،
 آئی ء اگل گشت ایشی ء گندگ ء گوں کہ آئی ء کچکی سرگارانٹ ء بازڈ ولنا کیں دیم ءے آئی ء پر
 انت ۔ شاہ زادی ء اے گپ ء راہہ پدر نہ کت کسی ء کرا کہ آئی ء وتی سرچہ پیم آؤرت ۔

کسہ ء گوشدار اینوک :- بانک ایم ۔ ایل کاگار کی (Mrs M-L Kagaruki) کہ
 تنگانیا کا (افریقہ) ء نندو کے اے کسہ ء وتی مزینیں مات ء دپ ء اشکتگ ۔

مہ چکاسگ

A Test of skill

یک میرے ءوتی میتگ یل دات ء بست ء ڈگار اں شت پد ء پدابہہ واترنہ بوت۔
 یک روچے بازار، ء سری نیں مردم یکجا گہ نشتاں ء ہے جیڑاں بوتان کہ نوں پہ
 میتگے واستہ میرے گچین بہ بیت۔

بازیں مردے ء لوٹ ات کہ آمیتگے میر بہ بیت ء نوں اے یک گرانیں کارے
 ات کہ کئے گچین کنگ بہ بیت۔

گڈی ء درستاں چہ گیشترز انتکاریں مردے ء کراروگ ء فیصلہ کنگ بوت۔
 آئی ء گشت : ”ہر کس کہ میری لوٹیت آیا ناں چکاس ء گرگ بہ بیت ء ہر یکے اے
 چکاس ء پ سوہنی درکنیت ہائی ء بازار ء میرے گچین کنگ بہ بیت“۔

گڈ پرے روچ ء یک روچ ء گیشینگ بوت ء ہر یکے ء رادعوت دیگ بوت کہ
 بیت ء وتارابہ چکاسیت۔

ہر یکے ء گشگ بوت کہ وتی گو مادانچو پے بیارایت گوں، آئی ء تہا ”پلپل“ مان
 کنگ بیت ء ہر یکے ایشاں چو پگے ء و ہدء نہ چشیت ہائی ء رامینگ ء میرے گچین کنگ بیت۔۔
 ہر یکے وتی باری ء شت پہ پلپل ء چو پگ ء بے چشان ء پڑیشتان واتر بوتنت۔۔
 پدادگہ یک مردے اتک آئی ء وتی دل ء تہا ہے فیصلہ کنگ ات کہ آلم میر
 جوڑ بیت۔ آئی ء گشت کہ من اے کار ء سوت جنان ء کناں۔ پدا آئی ء گشت : ”من

وتی سیادے عازیزہم گوں وت آؤرتگ انت کہ آیاں گوں من سوت ء چاپ جنگ ء
اجازت دیگ بہ بیت۔

گڈا مردم راضی بوتان ء آمدشت وتی سیادے عازیزانی کرا ء گور آیاں گشت شما کہ
سوت ء چاپ جنگ ء بے سچہ بکشے ”آپڑیشٹ!“ ”آچیشٹ“۔
پدا آہاں انچوکت دانکہ آئی ء پلپلاناں چپت، انچو کہ اکل جنگ ء ات ہو ہے
مردکار ء رابازار ء میرگچین کنگ بوت۔

کسہ ء گوشدار اینوک:۔ بانک الزی میک ولیمز (Mrs Elsie Mac Williams)
کہ آگیمبیا (افریقہ) ء چہ منندے۔

پیشی کئے ء کشت

Who Killed the Cat

است یک زمانگ ء میرے، میرے است ات ڈولداریں پیشی یے۔ یک روچے پیشی ء کسانیں چپکائی گرگ ء ورگ بندات کت۔ مردم شتان پہ میرے ء کشت ے: ”تئی پیشی منے کسانیں چپکاں گرگ ء ورگ ء انت“

گڈامیرے کشت: ”پیشی منی انت، گڈاچپیک اول منی انت“۔

گڈی ء پیشی ء جنکے گیت ء وارت۔ میرے کشت: ”پیشی منی گڈا کسانیں جنک اول

منی انت“۔

پیشی مردم وار جوڑ بوت، گڈی ء میرے جند ء وارت۔ میتگ ء کس سرنیتک چہ پیشی ء دست ء، بیدے لاپ پڑیں جنینے ء کہ آئی ء وتارا کش اتگ ات ء دار ء ڈنگرانی تہاٹپ (سرپ) اتگ ات۔

یک روچے ہما زال کپت پہ بچکے ء آگوں ہمانی ء جنگل ء نشت، وہدرواں ات، آچک رست ء بارست بوت۔

یک روچے بچک ء وتی مات ء راجست ء کت: ”منی پت کجانت؟ اے بازار ء مردم کجانت؟“۔ مات ء وتی چک ء گوں کشت اد ء اے بازار ء مردم مچ بوتگ، بلے اے

درست ہما پشی ء وارنگاں کہ آ کور ء لمب ء انت۔ بلاہیں زنڈیں پشی یے کہ آئی ء بازیر
مردمے وارنگ پمشکہ آسمرات نہ کنت کور ء لمب ء کپتنگ۔

گڈا بچک شت دیم پہ پشی ء، گڈی ء پشی درگیتک۔ رندا آئی ء زانے چے کت؟

آئی ء پشی ء لاپ ء رادرت ء پیچ کت ء یک پہ یک ء تو امیں مردم ڈن ء درانگاں

”پشی کیا کشت،، آہاں جست کت ”من کشتگ پشی“ بچک ء پسہ دات۔

ء ہمے حساب ء آئی ء بازار ء سروک کنگ بوت۔

کسہ گوشدار اینوک :- بانک ڈلا و ابو (Mrs Dulla Wabu) کہ آسننگن یا کا
(افریقہ) ء نندو کے۔

گنگلیں جنک ء چہ پیم جبرکت

How a Dumb Girl began to speak

سال ء سنداں پیش است ات بادشاہے، آئی ء یک ڈولداریں جنکے ات، بلے آ گنگ ات ء آئی ء وتی پڑیں امر ء یک دانکے پہ جبر ء بابت ء دپ ء چہ کش ات نہ کت۔
بادشاہ پہ وتی جنک ء بابت ء سک گمگ ء ملورات ء ہر وڑیں دوا ء دارو ء ٹک ء ٹاک ء کت کہ آ جبرکت بہ کنت بلے اے پہ انچوشتاں۔ پدا یک روچے بادشاہ ء وتی کاردار لوٹا نینت ء گشت: ”تو امیں مردماں اے ملک ء مالومدار کن کہ منی جنک ہر کس ء جبر پرمانینت کت گڈامن وتی جنک ء گور آئی ء سوردیاں ء اے استان ء بادشاہ جوڑ کناں۔“
ہر یکے چرے گپ ء گل ات، چیا کہ شاہ زادی باز ڈولناک ات ء ورنہ چہ ملک ء ڈور ء درا جیں ہند ء دمگاں ہے جہد ء اتکاں کہ آئی ء را گپ پر مات بہ کناں بلے آیاں سو بیہی دست نہ کپت۔

ہے بازار ء نزیک ء یک نیز گاریں مردے است ات کہ آئی ء شرنگلیں بچکے است ات۔ اے بچک ء گشت کہ آچارگ لوٹیت ہے چیز ء کہ آبادشاہ ء جنک ء گپ پر مات کنت۔
گڈی ء آئی ء باریگ اول اتک کہ آوتی بور ء بہ تاچی ء وتی کتہ کاری ء زانت ء پیش بہ داریت۔

بچک گوں کاشی ء بزنج، سبزیں کاہ، یک کچکے ء یک پے ء گوما سربوت۔

وہدے کہ مردماں آدیست آیاں پر آئی ء کنگ ء کوپی بنا کت بلے بچک ء اے چیزاناں
 مان نیاران شت بادشاہ ء جنک ء دیم ء پوت جا گہے گپت۔ پداجبری ٹالے اوں نہ کتے، بس
 آئی ء برنجاناں زرت پس ء رادات ء پدابرئج زرتنت ء کچک ء داتنت۔

وہدے باشاہ ء جنک ء ایشی ء راجش کنگ ء دیست، آوتی جا گہ ء چہ پاداتک ء
 گشت: ”برنجاں کچک ء بہ دے ء کاہاں پس ء،،۔

مردم حیران ء ہبکہ بوتنت ء بادشاہ بے نہود ء گل، انجو کہ شمنے اکل جنگ ء ات،
 جیڑگ ء ات، ورنائیں بچکے سورگوں شاہ زادی ء بوت ء آئی ء رابادشاہ ء وتی ملک ء مستر
 جوڑکت۔

کسہ ء گوشدار ائینوک:۔ بانک ڈلا و ابو (Dulla Wabu) کہ آتنگین پیکاء جہہ
 منندے۔

چار شہمیں مردم

یک شے چار شہمیں مردم ہمراہ ات ۽ دگ ۽ چہ جہل روگ ۽ اتنت، آما ملائیں
مردنہ اتنت۔

چمیشاں یکے کورے ات، کہ سیاہ چپیتیں کرے ۽ مہارات، سیمی مردم بلاہیں لنگے
ات کہ آئی ۽ وتی لٹ بگل ۽ چیرا اتنت ۽ واری جزائی لپشان ۽ روان ات ۽ چاری مردسارتیں
گوات ۽ چہ دز بینان ات کہ آئی ۽ بس پشکلگی ٹکرے گورے ات۔ آجنگے ۽ کر اگوزگ ۽ اتنت،
انچو آئیانی گوشاں برزیرں چہمال ۽ کپت۔

”گوشدارے، کر ۽ گشت، من چہمالے اشکت، الم یکے کچلے ۽ کپتنگ۔

”ہو،“ کورے پسرے دات، تہاری ۽ تہا چماناں سک دیان ۽ ”من آودے دیست“۔

”بیائے رَوَنے ۽ آئی ۽ مک ۽ کنن ۽“ لنگ ۽ گشت ”اناں نہ کننے“ درتنگ

پشکلین مردے گشت ”آبوت کنت کہ ڈنگ بہ بنت ۽ مارا چہ گدے آدرہ بہ کنناں“۔

اے کسہ گلا کھول (Galla) نیگ انت کہ ایٹھو پیاء چہ منند ”صوفیہ زچارس ۽“

(Sofhia Zacharis) اشکلنا نیٹنگ۔

بے چکیں مات ۽ پیت

A Couple who had no Children

یک زمانگے ۽ گپ ایت (Pauka, pauka) است ات مردے، است ات جن ۽، آسک ناوش ۽ ناگال اتنت چیا کہ آہاں چک نیست ات، چنابا آہانی سورۂ بازیں سال ۽ گوستگ ات۔

آیانی ہمساہگاں آیاناں کلاگ ۽ کوپی کتگ، چپوہ گرد اتنت۔ لوگ بانک سک باز ۽ گیشتر ناوش ات، میتگ ۽ جنیناں ہوری ۽ وتی کار ۽ چلو پگاناں کت بلے آئی ۽ گو ما کس دز سبکی ۽ ہوری ۽ کار نہ کت گوں، آئی ۽ آپ، وتی دارد رہ وت آورتنت، ابیتک ات ۽ کس ہم آئی ۽ نزیک ۽ نیتک۔ دانکہ ہے ہمساہگانی چک ۽ چپیل ہم۔

ایشی ۽ لوگ واجہ شکاری ات۔ یک روچے آئی ۽ دام چیر کت، دام ۽ دو بے لٹکیں مزین مشک (Guineapigs) گپت کہ یکے ۽ نام لیٹوٹوئی ۽ دو می لیٹا وولی ات۔

انچو کہ آ (شکاری) پر آیاں اتک، آیاں گشت ”حداء دوستی ۽ مارمہ کش، ۽ ماراچہ دام ۽ درکن ۽ بس“۔ مرد (شکاری) ۽ ہے پیم کت، بلے آئی ۽ اکل گشت کہ ہے دوئیں مُشک

آئی ۽ دیم ۽ دو شررنگیں جنک بوت ۽ اوشتاتاں۔ آئی ۽ وتی چمانی سرا بھیسہ کنگ ۽ نہ ات۔ آئی ۽ ترس ۽ چیر کپت ۽ جھد ۽ کت کہ بہ تچاں، بلے جنکاں گشت کہ ماتئی چکاں ۽ آیاں دز بندی کت کہ مارا وتی لوگ ۽ برگوں۔ ۽ آئی (شکاری) ۽ انچوش کت ۽ آلوگ ۽ برتنت گوں۔ آگوں گل ۽ شادانی پہ وتی لوگ بانک ۽ واتر بوت۔ حق ۽ راستی زال گل بوت ۽ آیاں هوری ۽ شادمانی مراکش ۽ کت۔ بلے آہانی چکاں وتی مات ۽ پتاں اے گپ ۽ راگشتنگ ات کہ کس ۽ مہ گشے کہ آچہ کجا اتکاں۔

چیمے روج ۽ چہ پد شکاری ۽ لوگ ۽ کندگ ات، وشی ات۔ ہر روج کہ اے دوئین پہ آپ ۽ شت انت، دار ۽ چنگ ۽ شت انت گڈا ہمساہرگاں وتی چم اشاناں پرداشنگ اتنت ۽ ایشانی شررنگی ۽ توسیپ ۽ ستاء اتنت ۽ حیران ۽ ہمننگ اتنت کہ آچہ کجا اتکاں۔

آہانی تہا پر ایشاں حسد ۽ گنتے ۽ سر چست کت، آیانی زانگ ۽ واستہ میٹگے مردماں آیاں وتی نزدیک آراں کت، دوست ۽ دز گہار کت، ہمے مرد ۽ جن کہ یک وہدے چٹ ڈالچا راتنت۔

آیاں ہمے جنکانی بابت ۽ آیاناں ہروڑیں جست کت بلے آہاں چہ وتی اے گلی ۽ ٹوریاں ہیچ دزنہ کپت۔

میٹگے مردم آیانی سرانہ کپت انت۔ یک روچے شکاری ۽ آئی ۽ جن ۽ را بلا ہیں دعوت ۽ دیگ بوت۔ اے اولی رندات کہ امیٹگے چشیں مزینیں چا گردی دیوانے ۽ تہا لوٹانینگ بوتگ اتنت، ۽ آگوں وتی دوئیں ڈولداریں جنکانی ہمرائی ۽ اے مراکش ۽ تہا روگ ۽ پروت پھرے سر پد بوتگ ۽ اتنت۔

اے مراکش ۽ جوئے شراب (Beer) سک بازاں ۽ شکاری ۽ آئی ۽ جن ۽ وارت، وارت دانکہ آپورت بوتناں۔

آیانی چکاں دست ء ذربندی کت کہ لوگ ء رونه بے آیاں چچ گوش نہ داشت ء
گڈی دونیں جنک ایوک ء لوگ ء شتاں۔ وہدے کہ جنک دراتک ء شتاں ہر یکے ہے
پرسگ ء ات چر آیاں۔ اے چہ کجا اتکاگاں؟۔

پیر ء گریبیں شکاری کہ جو ء شراہاں بے سارکتگ ات، آیاناں (بازار ء مردماں)
سجہمیں گپ ء گشت انت گوں۔

انچو کہ آہائی ء راز دراتک، دمان ء نہ گوست کہ ہے گہاراں (بے لٹکیں
مشکاں) لوگ ء مرت کہ کارگہہ اتنت، پمشکہ آسک گمیگ بوتنت۔ آیاں لوگ یلہ دات،
اے سوت ء جناں بوت ء شتاں

"Nakane mela nditi malombi

Nkanemela.

Mmwa Baba!

"Nkanemela nditi malombi

Nkanemela

Mmwa mama

"Nkanemela nditi malombi

Nkane mela!

Che Nangwenji ana mpilikene uli?

"Nkanemela nditi malombi

Nkanemela

Litawala mwanja, ana mpilikene uli?

"Nkanemela nditi malombi

Nkanemela,

Che nangwenje ngami mijili pwile

akuno"

سوت کہ دوئیں گہاراں جت

(چےن گوونجی ہے شکاری ء نام انت)

اُبل ء اُمداں شمنے پہر ء شان مپتتیں بوتتاں، ماں حا کاں کپتاں۔

مادوئیں بے لٹکیں مشک جنز گایاں

اچ ردیاں چے شمنے نیگاں۔

جنک تچان ء ہے سوت ء جنان اتنت دانکہ ہمود ء سر بوتنت کہ شکاری ء کہ شکاری ء

آدیگ اتنت۔ آپدادام ء پترتاں ء ہمادامان ء مشک جوڑ بوتنت۔

مراگش ء مردم اے ودہ ء وتی لوگاں شتگ اتنت ء شکاری ء آئی ء لوگی ہم، آشر ء

الکاپ و اب کپتگ اتنت۔

لہتیں کلا کاں چے پد بستے کت۔ آہاں اے کپ ء آ کپ چارات کہ کس گندگ نہ

بوت۔ گڈا لوگ ء چے در اتکاں، اے کشک ء پرا کشک وتی جنکاناں تو ارکنان کہ شما کجائے۔

مردم ٹپوٹپو وتی لوگاں چے چارگ ء اتنت، بلے پسہ دیگ ء نہ اتنت۔ آبس کندگ ء

اتنت۔

شکاری ء آئی ء زال تہا اتنت کہ آیاں پدا بیارانٹ ء جست بہ کنناں گوں شما چے

کنگ بوتگ کہ شما لوگ یلہ دات۔ آہاں گڈی ء مَر ت کہ! آچونیں بے اکل بے مہ بوتنت، ء

آیانی ہسا ہگ چونیں ٹگ!

گڈی ء زال ء مرد ء بیرہ کت پہ لوگ ء، بلے اد ء ہم کس نیست ات۔ شکاری تچان
 تچان شت پہ جنگل ء پہ وتی دام ء کہ پٹانے۔
 تو جے گشے آ (شکاری) اشاں گندی ت؟

کسہ گوشدار اینوک :- میرٹین چیسنگا (Marion Chisonga) کہ آتزانیه ء
 نندو کے

پیریں زال ء پیتار

The Old Ladies and the Hyena

یک زمانے است ات دو پیریں جنین کہ آیکیں لوگ ء جہہ مند اتنت۔ آسک پیر اتنت۔ سک پیر۔ آہاں لوگی چلو پگاناں بہر ء بانگ کتگ ات اگاں یکے ء نارشت گراست ات گڈ ادومی ء لوگ ء پیر شاہ ساپ کت انت ء اے دگہ سپائی ء درستیں کاراناں کت۔ مگر ب ء آدوئیں سک ژند ء پند بوتنت ء ”سُرگی ء پُرگی“ نہ بوتنت ایشاں پہ ہمیںچک ہاٹیک ہم سر نیتک کہ وپسگ ء پیسرتہنگاں تکہ بہ دینت۔

چمے پیریں جنیناں چہ یکے ء ادومی ء راکشت : ”تہتگاں تکہ دئے“،

گشتے : ”من سک دمہرتگ، کہ ورگ ء گراگ ء درستیں کارمن کتگاں۔“

دومی ء گشت : ”من ہم سک دمہرتگ درستیں چیر ء پیر شاہ ء کش ء کرانی سپاہ کنگ

ء روپگ ء چہ۔“

اے مکام ہمک روچ است ات۔

ہمے میتگ ء پیتارے دزات کہ آئی ء مردماناں بڈ ء لیٹینت ء جنگل ء برت۔ یک

شپے ہمے دوئیں پیراں زالاں شام کتگ ات چمیشاں چہ یکے ء ادومی ء راکشت : ”حداء دوستی

ء تہتگاں بندکن، چیا کہ یک پیتارے ہمے کر ء گوراں استیں کہ دزیں ء آدمرد بڈ ء لیٹینت ء

جنگل ء بارت۔“

دومی پیریں زال ۽ پسہ دات

”پتار“ اول سرداں، ترابارت، کہ تو تہنگ ۽ کراو پتگے۔“

آہے گپ ۽ اتنت کہ پتار ۽ اتک ۽ تہنگ ۽ کرے وپسوکیں جنین ۽ رابرت۔

بلے ہے شپ ۽ جند ۽ ہم پیراں زال ۽ تہنگ نہ بستاں۔

”منی دز گہارنڈیں، پتار پھ من ۽ واتر نہ بیت، آئی ۽ وتی دل ۽ تہا ہے حیاں کت۔“

شپ ۽ گڈی پاساں پتار واتر بوت ۽ آئی ۽ بڈ ۽ لیٹینت ۽ برت۔ اے شپ ۽ پتار ۽

اکاپیں شامے کت۔

کسہ ۽ گوشدار اینوک :- بٹرائیس کا باتبازی (Betrice Kabatabazi) کہ آیوگنڈا

(افریقہ) ۽ جہہ مندے

حسدی تیں جن

The jealous wife

است ات یک مردے کہ آئی ء لوگی ورنائی ء بیران بوت، آہاناں یک کسانکیں
جنکیں چکے است ات کہ نامے ”نمولولا (Namulola) ات۔ آئی ء دگہ سورے کت،
چرے سورے آئی ء دگہ جنکے بوت کہ نامے ”کنیا گارا“ (Kanyagara) ات۔

مات ء وتی چک سک دوست ات، بلے آچ گل نہ ات چیا کہ آچارگ ء ات کہ
آئی ء لوگ واجہ ء وتی اولی جنک نمولولا سک دوست ات کہ آ بازجلوناک ء چڑناکیں چکے ات۔
گڈی ء آئی ء وتی دل ء حیاں کنان کت کہ گور آئی ء چے کنگ بہ بیت دانکہ آ
مرگ ء دپاہہ بیت۔

پدا آئی ء فیصلہ کت کہ آہڑیں آپانی تہا دور دیگ بہ بیت۔ آسہب ء مہلہ پاد
اتک، چاہ (چات) ء چہ آپ ء آورت۔ مگر ب کزاء آئی ء گور ہیں آس ء جمبور کت ء آپانی گرم
کنگ ء لگت ات۔

نمولولا ء کنیا گارا دائم یکیں تہت ء سراپت انت، کنیا گاراء کارات کہ دائم پیسرے
وپیگ ء شت تہت ء سرا ء ہر وہد ء وتی دیم ء گوں دیوال ء کت ء وپت ء نمولولا دومی کپ ء
بزان وتی گہاروے ء پشت ء وپت۔

ہے شپ ء دوئیں چک پُرواب اتنت، مات (ماتو) ء مستریں جنک کہ دائم
گوں دیوال ء دیم پہ وپتگ ات چست کت ء لہڑیں آپانی تہا دور دات۔ رندا آئی ء جہلیں

کنڈے ڈگارانی تہاجت ء ہے گوٹو وء راکل کت۔

سہب ء مات ء وتی چک کنیا گار ء توار کت، بلے آئی ء دل تہا بلا ہیں بیمے رُست
کہ مستریں چک (چکو) نمولولا ء گشت، من ایوکاں کنیا گار ادء نہ انت۔

”کنیا گار کجا انت؟“ آئی ء لوگ واجہ ء جست کت، بلے آئی ء جن ء بس
گزیٹ۔

یک روچے نمولولا ڈگارانی تر ء گرداں ویل ات کہ آئی ء ڈگارانی ہما دیم ء مانشے
(قبر) دیست کہ ادء آئی ء ماتو نشنگ ات ء گریوگ ء تہا گشگ ء ات ”گینیا گار تو پرچہ
گوں من جبر نہ کنئے؟“ آئی ء سوتے جنگ بندات کت۔

"Kwenda kurugani Namulola

kanyagar watwa akinia"

من لوٹ ات کہ نمولولا ء گز اداں

بلے من وتی چک ء راگراست

نمولولا چرے چیزے ء سک دل ترک بوت دست ءے تک جت انت تنک ء
پدا بہ واتری ء نہ یتک۔

کسہ ء گوشدار اینوک :- میری کارنجا (Mary Karanja) کہ آکینیا ء جہہ مندے۔

جنک ۽ گوما کئے سور بہ کنت؟

Who should Marry the Girl?

یک بازارے است ات مدتاں پیش اے بازارے است ات ڈولداریں جنکے کہ
آگول پت ۽ نشنگ ات۔

کلیں ورنہ گور آئی ۽ سور کنگ ۽ لوٹوک اتنت۔

ہے ورنہ بانی تہا سے مردم درستان چہ کیشتر پر آئی ۽ فدا اتنت ۽ گلا ہوک ۽ ستا ہوک
اتنت: یکے سازند ہے ات، یکے شکاری ۽ یکے اوژنا گرے۔

یک روچے جنک شت کو رے پے وتی گدانی شودگ ۽، ہے سہیں مردم نزیک ۽ ٹپ
(سرپ) اتنت ۽ آئی ۽ چارگ ۽ لگ اتنت انجو کہ آئی ۽ وتی گدانی شودگ بندات کت،
یک گانڈوے (واگو) کہ آئی ۽ روچ ۽ سراوتارا شہار ۽ داتگ ات ۽ آئی ۽ چارگ ۽ ات کہ
جنک گد ۽ شودگ ۽ ملمانت، آگڈا تچک ۽ شت پمائی ۽، بلے گریبیں جنک ۽ چچ دلگوش نہ
دات، گول وتی کار ۽ دزگلانش ات کہ گانڈو پر آئی ۽ اتک ۽ سربوت، وتی بلا ہیں دپ ۽ پچ
کت آئی ۽ راژپان کت ۽ آپ ۽ تہا برت۔

سازندہ اولی مردم ات کہ دیست ۽ ہے جاوے را، وتی ہارپ اے (Harp) ۽
رازرت ۽ بندات بوت و شیں زیمیلے ۽ جنگ ۽۔ شیطان ۽ دزنہ و شیں گانڈوے سازدل ۽ کپت
کہ آئی ۽ گول ہیرانی ۽ وتی دپ ۽ را پچ کت ”پرہ پراہ،“ ۽ ساز ۽ گوشدارگ ۽ لگ ات۔ پدا

گانڈو شرنگلیں جنک ۽ راپلگلی ات کہ شکاری ۽ جت تیر ۽ بزگیں جنک بُلگی ات، ہما دمان
اوژنا گر ۽ دؤر کت ۽ جنک آپ ۽ در کت۔

سہیں مردم سک گل اتنت کہ آہاں ڈولداریں جنک ۽ سر آرگ ۽ رکھینگ وتی وتی
کرد ۽ راپیلہ کتگ۔

بلے یک جست ۽ پشت کپیت کہ جنک ۽ سور کئی گو ما بہ بیت؟

کسہ ۽ گوشدار اینوک:۔ زینچ ترونہ (Zenebech Truneh) کہ آیتھو پیاء
نندو کے۔

اے اٹلی ۽ یک سازے کہ باجاء دژو شم ۽ انت ۽ دزاج بیت ۽ دار ۽ سراجوڑ کنگ بیت کہ آئی ۽ را
بازتار پر بیت کہ آگون لنگکاں جنگ بیت۔

گلمت کہ آئی ء مردم پلکتگ اتنت

The Monster who swallowed the people

کرن ء باریگاں پیش ء سک دورین کُنڈ ء کشوراں۔ اے گپ ء کس نہ زانت ء
باریگ ء ہم، است ات جنوزامے گوں وتی یکیں بچک ء۔ آئی ء آچہ وتی ساہ ء دوست ترات
چیا کہ آئی ء یکیں چک ات۔

وہدے آرسٹ ء بارست بوت آئی ء راوتی مات ء پرسگ بندات کت: ”اے چہ
گپے ماد ء ایوکیں؟ اء بیدے ڈر اتگیں ء کپتگیں لوگاں ابید ہچ نیست، اے بازار ء چہ منند کجا
انت؟“۔

آئی ء مات ء پسہ دات: ”بوتگ اتے، کہ یک شومی ء کپت پہ منے ملک ء سرا۔
یک شریکیں ء گلمتیں بلا ہے کہ نامے کو۔ ہیمو۔ ہیمو (Kho-hemo-hemo) ات
گول زہر ء کنت اتک منے ہلک ء ابیلاں۔

آئی کہ تو انوں اے جاگہاں گندگائے شت ۽ ہما جاہاں کہ تو نہ بہ شنگ اے ہم۔ ۽
ہمک نیمگا کہ اے باجوج شت، ایشی ۽ ہمک چیز ۽ راشوکان ۽ پلکان کت، مردین، جنین،
ورناہ، پیرین، مات ۽ چک، دانکہ دانگے مردے سر نیتک بیدے من، من سنگی بت، (مجسمہ)
واڑ ۽ کر باٹانی پُشتاں و تارا پُٹو پُٹو دان اد ۽ سر کت کہ ہے زوتاں تو ودی بوتے۔“

بچک داں دیراں حاموش بوت، جبری ٹالے نہ کتے۔

پدا آئی ۽ پرس ات: منا اے باجوج کجا ذکیت؟“

اے گپ ۽ تو پر چہ زانگ لوٹے، آئی ۽ مات ۽ جست کت ۽ گریوگ ۽ لگ ات،
زاناں تو منارا اے پر اند وہیں جہان ۽ پہک ۽ ایوک یلہ دیگ لوٹے؟“

ورنائیں بچک ۽ وتی مات ۽ ارساں پچ نہ چارات۔ آئی ۽ وتی حساب ۽ وت چداں
چہ روگ ۽ فیصلہ کت۔ آئی ۽ تیراناں سوہان کنگ بنا کت، ۽ پگلمت ۽ سرا بیڑ برگ ۽ واستہ
سہگر یں سلاہ ۽ اڈ دیک لگ ات۔

پدا آتی منزل ۽ رہ گپت۔

چہ باز ودری ۽ آئی ۽ دیست کہ کو۔ ہیمو۔ ہیمو چو بلائیں کو ہے ۽ مک انت۔ کوہ
درے ہما دیم ۽۔

آہا جوحیں بلا ہے کراسراپ کناں سر بوت، پاداں گران گران ۽ آئی ۽ کمان ۽ تیر ۽
آئی ۽ ترنگ ۽ پہ نشانگ جوڑ کت۔ ہے رستہ ۽ وتی دپ ۽ پچ کت کہ بچک ۽ راپلکاں، بلے
آئی ۽ یلہ کش ات بل (نیزہ) ۽ کہ گرچان ۽ آئی ۽ نک ۽ مان جُہلی ۽ ایر کپت۔ آئی ۽ پدماں پد
آئی ۽ پشت ۽ سرا ارش کت، گڈا گوں بلا ہیں نارگے ۽ ہے رستہ ۽ زمین ۽ سرا چ بوت ۽ مر ت۔
پدا ہے ورنہ ۽ ایشی ۽ جان ۽ گوں نیزیں کارچے ۽ بران کت ۽ پچ کناں کت۔

آئی ء توک ء بلا ہیں چہا لے اشکت : ”مننامہ برے“ کہ یک مردے ء پر یاتے
 مان ات۔ تہمبیل تہمبیل ء بچک ء گلگمت ء راجرم جت ء آئی ء لاپ ء راپچ کت بازار ء درستیں
 مردم در اتکاں: مردیں، جنین، ورنہ ء پیرین، پت ء مات ء چک ء چپیل۔

اے وتی آجو بونگ پہ چہ پیم وش ء گل اتاں، آوتی ہلک ء دواراں شتاں ء ورنائیں
 بچک ملک ء سرکماش جوڑ کنگ بوت۔ داں سالاں آء آئی ء مات ء ہمک ہگم منگ بوت ء
 آیانی شرپ بالا کنگ بوت۔

کسہ ء گوشدار اینوک :- ایستر موٹا (Esther Mota) کہ آسوٹولینڈ (افریقہ) ء جہہ
 منندے۔

ہما مرد کہ چہ وتی کہول ء ز بہر بوت

The man who lost his family

یک میٹگے ء وراک ء وردن ء سک تنگی ات۔ کرم، لولک ء مدگاں دہلاناں
وارتگ ات ء چٹ کتگ ات۔ کرم ء لولکانی چرے ارشانی سوب ء دہل کور بوتگ انت،
چوٹ ترا تگ اتنت ء بردیگ ء نہ اتنت۔

ہما است ات یک کہولے، کجانگو (Kajangu) آئی ء لوگی کبوگا (Kabooga)
گوں وتی چکاں کہ آہانی کراپہ دراجیں مدتی ء واستہ وردن سر آیک ء نہ ات۔
یک روچے کبوگا ء آئی ء جنک ء سوٹگ کت کہ جنگل ء رویں، پروت وراک ء
وردن شہازیں۔

کشک آہاں دیست یک کوسچ نئے کہ آپہ ورگ ء واستہ رستگ ء تیارات آسک
گل بوتان۔ چیا کہ آہاں چشیں سبزی مدتے بوتگ ات کہ نہ دیستگ ات۔ کوسچ نئے سر
چنگ ء پد آدم پہ لوگ ء شتاں۔ مات ء گوں وتی چک ء گشت کس ء حال مہ دئے کہ اے
کوسچ ماراچہ کجا دز کپتگ۔ چمے روچ ء چہ پد، آہر و ہد ء ہبے جاگہ ء شت انت ء ہمود ء آہاں
دائم رستگیں ء پھتہ نیں کوسچ ء دز کپت۔

کجانگوسک باز گل ات کہ لوگ ء دائم وراک ء وردن است ات، ء آئی ء دائم وتی

لوگی ۽ جست کتگ ات کہ اے کوسچ چہ کج، بلے کبوغا ۽ آئی ۽ رانہ گشت گوں۔

یک روچے آدر اتلگ ات کہ کوسچ ۽ سر بہ چناں ۽ بیباہاں، آئی ۽ لوگ واجہ آئی ۽ سرا

بوت ۽ آئی (لوگ بانک) ۽ آدر اجیں دراجیں کاہانی تہا چیر بونگ ۽ سوب ۽ نہ دیست۔

آئی ۽ کوسچ ۽ سنگ ۽ لوگ ۽ روگ ۽ پد آئی ۽ لوگ واجہ چہ کاہ ۽ کہور کانی تہا در اتک

۽ شت ہے در چک ۽ چارگ ۽ آئی ۽ فیصلہ کت کہ در چک ۽ جند گوجاں، آئی ۽ ہے کار ۽ بندات

کتگ ات کہ چر آئی ۽ دست ۽ در چک ۽ بڈ بڈ بڈ بوت۔ چھے روچ ۽ چہ پد ایش گممران ۽

حشک تزان بوت ۽ پدا بہ برے نہ دات۔

وہدے کہ کبوغا پداشت کہ کوسچ سر بہ چناں، آئی ۽ دیست کہ در چک گممرتگ۔

آئی ۽ نہ زانت کہ چے بہ کنت چیا کہ آئی ۽ کہول ۽ واستہ وراک ۽ وردن نیست ات، ۽ آئی ۽ دل

گشگ ۽ ات کہ اے در چک آئی ۽ لوگ واجہ ۽ پرے وڈ کتگ۔

آجنگل ۽ اے کپ ۽ آکپ ۽ تنک، اے دیم ۽ چارات۔ آدیم ۽ چارات کہ بس

کے وردن ۽ وراک آوتی لوگ پروتی کہول ۽ بیارایت۔ ناگت ۽ آئی ۽ چاہ (چات) ۽

دیست، سرک دات چاہ ۽ دپ ۽ کہ آئی ۽ دیست کہ چاہ چہ شیر ۽ پرانت۔

آئی ۽ ہما در پ کہ چہ لوگ ۽ گون ات کے شیرمان کت ۽ دیم پہ لوگ ۽ ربا دگ

بوت، وہدے آئی ۽ وتی لوگ واجہ دیست گڈا کڈن ۽ کت ۽ گشت ۽ کہ منا اے بابت ۽ ہج

جست نہ کنتے۔

ہروچ کہ آشیر ۽ رندا شت گڈا وتی چپ ۽ چاگرد ۽ شر چار تنت کہ آئی ۽ لوگ واجہ

آئی ۽ سرا نہ انت۔ یک روچے آئی ۽ حیاں نہ کت بزاں آ (لوگ واجہ) آئی ۽ دمب ۽ گون

انت گوں دانکہ آچاہ (چات) ۽ سرا سر بیت۔ آ آئی ۽ راگند بیت کہ وتی دست ۽ در پ ۽ شیر ۽

پُر کنت ۽ دیم پہ لوگ ۽ روت۔ گڈا گجانگو چاہ ۽ سر بیت۔

اے سک چل ۽ لیگا رگندگ پیدا ک انت، آوتی دل ۽ تہا گشیت، دزستیں شیران

روپیت، ہمے واستہ کہ اے چاہنوں زوت ساپ ۽ سلہیں شیر ۽ پُربیت۔ پدا آلوگ ۽ روت۔
 اے دگہ روچ ۽ کبوگار ساری ۽ بیم ۽ شیر ۽ آرگ ۽ روت۔ چے گندیت؟ چاہ
 (چات) تانسر ۽ حشک انت۔

آئی ۽ زانت کہ اے کار آئی ۽ لوگ واجہ میگ انت۔
 پمشکہ آئی ۽ وتی لوگ ۽ راچت، گپت چکانی دستاں چرے ہلک ۽ دُورشت ۽
 چریشی ۽ مردچہ وتی کہول ۽ زبہر بوت۔

کسہ گوشدار اینوک :- بیٹرائیس کباتبازی (Beatrice Kabatabazi) کہ آیوگنڈا
 (افریقہ) ۽ نندو کے۔

مَرگِ ءِ كَسَه

The tale of death

اے كَسَه ءِ سَراشَر حِیالِ گُورِ كَننَے، مَرگِ ءِ كَسَه نَے باپَرنگِ (Bafreng) ءِ كَسائیں مِیٹگَے ءِ كَه نامِ ءِ بَمَنڈا (Bamenda) اِنْت، اَدءِ كَارُ حَدمَتِ كَنوَكِییں كَهولَے جَہ مَنَداتِ۔

ماتِ ءِ گولِ وِتی پَنجِییں چَكاں وِتی لوگِ ءِ نِزِ كِ ءِ كُوبانی اِیرِ كِپانی زَمیناں زَمینِ كاریِ كَتِ۔

یكِ روچَے آكارِ اتاں كَه هورِ ءِ اِیرِ داتِ ءِ پِدا هورِے گوما گواتِ ءِ تَوپانِ ءِ بَنَداتِ بَوتِ۔

گَرِیہیں زالِ ءِ نِزانتِ كَه چَے بَه كَنتِ۔ آئی ءِ جَهدِ كَتِ كَه آگولِ چَكاں دِه دِه وِتی لوگِ ءِ بَروَتِ بِلَے مَوسَمِ سَكِ حَرابِ اتِ پَمشَكِه آیاں دِرِ چَكلی بُنِ ءِ گِپَتِ ءِ نِشْتاں۔

ہَے نِزِ كِ ءِ آیاں كُڈوِ ءِ دِیستِ كَه چَرِ آئی ءِ مَزنِیں دوتِ ءِ آڈِ هورِ ءِ بونگِ ءِ اتِ۔ آہاں اِشْتاپِ اِشْتاپِ ءِ وِتا را كُڈوِ ءِ كِرا سَر كَتِ ءِ كُڈوِ ءِ گَرمِ ءِ آیا ناں توكِ ءِ پِترگِ ءِ پَہ دِلْبڈی داتِ۔

بُرْگیں اِروا ہاں! كُڈوِ ءِ توكِ ءِ آیاں چو نِیں چِیزِے دِیستِ۔ باز تر سنا كِیں بالادِ ءِ كَه آہانی چَمِ پَرِ آئی ءِ سَرا سَكِ اتاں۔ مَرگِ نِیو هونی چارِ Newhonichor كَه بازارِ ءِ مَر دِماں ہَے نامِ ءِ تَوارِ پَرِ جَنگِ اتِ۔

آبرزہ بارگ ات گوں وتی ذراجیں پٹاں کہ پٹہ پادہ پنچاں اتنت۔ نیلیں
 تر پناکیں چم چشکہ میہء میک، ء دگہ چے؟ ذراجیں ء چوٹیں ناکن کہ وتی شکارہء راتلک ء
 کپوت کنگ ء واستہ ساڑی۔

مات گومے بالادہء بازہ پرہ دلی ء دست ء دورہ بوت ء وتار امزن دل پیشدارگ ء
 جہدہء کت، ”مئے دوزواہ ء پہ ما آس ء روک کتگ، آس ء چپ ء چا گردہء بہ بئے ء وتی گداں
 حشک کنتے۔

ملکوت ء وتی چماناں بند کت، ء مات گوں چکاں وتی چم ء دیم ء لنطانی گو ما مزنیں
 چمک ء چمانی ء کت، بزناں حیاں بہ کنتے، اے ملکمو تیں، آئی ء پہ نامہ چکاں توار کت، گڈا
 آئی ء مستریں بچک ء راتوار کت ”نگلیسی (Ngebe) نوں سک ہور نہ انت، تو برو بست ء
 سراہا مئے کپتنگیں بلاہیں مُشک ء بیار کہ ما آس ء سراہیشی ء را کوہل بہ کنیں، مستریں بچک
 ء مات ء گپاں سر پد بوت، تچان بوت دیم پہ لوگ ء۔

سہتے ء پد مات ء دیم پہ دومی چک ء تڑینت ء گشت: ”نگلی ہا (Ngeha) چونیں
 ترا؟ تچکے پرہ برو ء وتی پساں بہ گرہ زوت زوت گوں وتی گہارہء وا تر کن ء بیا، آئی ء دم پہ سہت
 چکاناں چمک ء چمانی کت، گڈا نگلی ہا تنک دیم پہ لوگ ء ء ہے سہی چک نگلی کاہر
 (Ngegoir) ء، پدا چارمی چک تما سانگ (Tamasang) ہے پیم ء تنک ء شت۔

پدا مات ء کستریں چک او مبنگ (Awambeng) ء نیمگ ء چک ء را
 چکرینت ء گشت ”من زانیں کہ تئی برات ء گہاراں ہما سرا تنگگیں ورگ وارت بلاس کت
 انت، برو اشاں بگش کہ ورگاں ادہء بیار ات کہ مادہء گوں وتی دوزواہ ء ہور ورگ بہ وریں۔

من ”منا اینچو بزرگ مہ کن، ڈن ء ہور انت سارت انت، او مبنگ ء گشت۔ مات ء مزنیں
 دیم سرینوکائی، لونس تاب دیوکائی، چمک ء چمانی ء کت بچک ء را کہ بہ تچیت ء برو ت بلہ
 آئی ء اشاناں کمار نہ کت۔

”تو چیا منا پچک ء لونسک دیگ ءے“؟ آئی ء جست گت۔

مات ء وتی چماناں پرترینت ء اسپیت کت ء ہما گونڈوانی وڑا دست ء تنگ جت

انت تنگ ء اے چک ء ایوک ء یلہ دات ء شت۔

اومبنگ شریں سہتے ء داں آس ء سرانشت، پدا آئی ء آسنی ٹکڑے زرت ء آئی ء را

گرم کنگ ء لگ ات۔

لاپ کشان بوت، ملکموت ء تحت ء چیر ء پترت، آئی ء سے رندا ہے سہر توڑیتنگیں

آسن آئی ء راگت دات۔

ملکموت ء وتارا اے کپ ء آکپ ء سرینت، پداو اب کپت۔

اومبنگ ء آئی ء پدا آسن گت دات، دمانی ء پدا پدا گت دات، گت دیان گت

دیان دانکہ ملکموت ء گشت: ”اللہ! اے نپاد ء منگڈ منا و پسگ نیل انت، ہے گپ ء گوں

پادا تک ء تحت ء چیرا چارگ ء لگ ات، آئی ء چے دیست؟ کندہ ء ناتراشین ء جا ہلیں استل،

اومبنگ ملکموت ء آگپت ء گڑ یوان ء کوکار پہ گشت ”ڈرست تنگ ء شتاں چہ من، بلے تو،

تو منایلہ نہ کنئے ء نہ روئے“، گوئے گیاں گوں آئی ء اومبنگ ء را گپت ء ہے آس ء سرا

بریتک ء یکیں دپار ء وارت۔

کسہ ء گوشدار اینوک:- بانک اگنس لم نڈنگی (Mrs Agnes Lum Ndenge)

کہ آ کیرون (افریقہ) ء جہمنندے۔

اگل ۽ مایاک کجابت

Where is the Wisdom

گوڻگڻين باريگاني گپي (Paukwa, Pakwa) يڪ ميٽنگي ۽ مردے ۽ جن نئے است ات۔ مردموا کائنگليا ۽ (Mwakatungila) يڪ روچے گون وتي جن ۽ گشت : ”من شمارا ادء پيله کناں ۽ پس ۽ گو کے شو باز کناں، گڏ اما هم چواے دگه مردمانی پيم ۽ سير ۽ ازگار بنين“۔

”اللہ تي سرء حيرء به کنت“ آئي ۽ جن سک گل بوت ۽ گشته وش ۽ حير باتے بلے دير مه کن زوت کن ۽ بيا، من نه لوڻاں که مني اولي چکے بونگ ۽ په تو دور ۽ در به بے“۔

موا کائنگليا ۽ کول ۽ مسام کت که زوت واتر بين، ۽ ره گپت په وتي راه ۽ بازيں روچاني سپر ۽ پندے برگ ۽ پد آ يڪ ميٽنگي ۽ سر بوت۔ دزستين مردم ڏن ۽ مچ اتنت ۽ آ بازار ۽ مسترء هے گپ ۽ بابت ۽ حيرء اتنت که آئي ۽ وتي جنک ۽ را وتي جو دے درگيجگ ۽ موکل ۽ اجازت داگ ات چه وتي بازار ۽ مردمانی توک ۽ ايشي ۽ را وتي جا گهه ۽ مير هم کنگ ۽ چچهارگ ات۔

بازار ۽ درستين ورناه وتي ساپ ۽ الڪاپ کنگ ۽ دزگٹ اتنت پے روچ ۽ واسته که ميرء جنک آياناں چه يڪے گچين به کنت ۽ هر يڪے ۽ وتي دل ۽ هے اميت داشنگ ات که آ گچين کنگ بيت۔ موا کائنگليا ۽ فيصله کت که هے مراکش ۽ چارگ ۽ واسته وتار لهتيس روچ ۽ همدا مهتل داراں۔

وہدے کہ ہمے روج اتک گڈاہر یکے ء و تارا ساپ ء سینگار کتگ ات ء میر ء ماٹر
 ء دیم ء اوشتاگ اتنت کہ بلکن آ گچین کنگ بہ بیت ء آہاں وتی شرتریں پوشا کاناں ہم
 پوشگ ات۔

مواکا ٹنگیلا گستاوشتات، اے دگہ مردماں گوں ہووے تور بوئنگ ء دل ء پرکت نہ
 کت چیا کہ آے بیتگ ء مردم نہ ات ء پدا آئی ء گد ء پوشاک چل ء لیگار اتنت پہ چچ مزنیں
 دیوان ء مرگشاں جواں نہ اتنت، ایشی ء ابید آے میٹگے دوداں سر پد نہ ات۔
 میر ء جنک ڈن ء دراتک، مردماناں وش اتک کت، پدا آئی ء میر ء کر ء گورے مچیں
 مردماناں ہبکہ ء حیران کت چیا کہ آئی ء گشت کہ من چنہاوتی لوگ و اجہ گچین کتگ۔
 ”کئے“ ہر یکے ء ہمے جست کت۔

”آ مردکار کہ ماراچہ دور ء گستاچارگ ء انت“ آئی ء پسہ دات ”من آپہ وتی جود
 ء گچین کتگ آئی ء مواکا ٹنگیلا ء نیمگ ء دست ء راشہارت ء آ آرگ ء میر ء دیم ء پیش
 کنگ بوت۔

گڈا مواکا ٹنگیلا ء رامیر کنگ ء جار پڑینگ بوت۔

چد ء پدا آئی ء وتی لوگ ء راشموشت ء ہمے نامہ ء کت کہ آئلڈ ء بانڈے ہمے نیام ء
 آئی ء اولی لوگی آئی ء واستہ وداریک ات، ہمے زمانگ ء آپر آئی ء ودار ء ات آکپت ء جنکلیں
 چکے آورت، نامے موہیا (Mwea) کت کہ ایشی ء نام ء بزانت (ابیتک) ات۔
 ماہ گوستان، سال کبیل بوتوں، آئی ء مات پہ وتی جنکے رودینگ ء بازار ء جان کشی ء ات۔
 موہیا رُست ء مزن بوت ء کش ء کرانی کاراں وتی مات ء دست ء سُبک کنگ ء بنا بوت،
 آئی ء دائم وتی مات ء راجست کتگ ات: ”تو پرچہ منامنی پت ء بابت ء نہ گشے گوں؟ آ
 انگت ء است ء سلا متیں؟“۔

آئی ء مات ء آئی ء راپسہ دات کہ آپہ ازگاری ء شوہازگ ء دراتک ء پدا بہ و اترنہ بوت۔

”اگاں آست ءِ سلا متیں تہ الم مئے شوہازگ ءِ یک روچے کئیت“ موہیا ءِ گشت۔
 ”یک شپ ءِ موا کا ٹنگیلا ءِ وتی اولی جن واب ءِ دیست ءِ گشت ءِ کہ آئی ءِ وتی
 کوہنیں لوگ چارگی انت ءِ حال گرگی انت، گڈا آئی ءِ وتی نوکیں کہول ءِ وتی مردماناں زرت ءِ
 شت پہ وتی کوہنیں ہنکین ءِ۔ وہدے کہ آوتی لوگ ءِ رست تہ آئی ءِ دیست کہ موہیا آلو ءِ
 گزادگ ءِ انت کہ آہانی ہر روچگیں وراک ات۔ آئی ءِ گوں موہیا ءِ گشت کہ من تئی پت
 آں۔ آئی ءِ درکاناں بست دیم پہ مات ءِ ہمے حال ءِ دیگ ءِ کہ آئی ءِ پت لوگ ءِ اتلگ ءِ چہ ٹیکہ
 ءِ بڈ ءِ بار انت پہ تئی واستہ۔

وہدے کہ آئی ءِ لوگی لوگ ءِ پتریت آگور آئی ءِ وش اتکے ہم نہ کنت۔ ”برو“ آئی ءِ
 لوگ بانک گشیت، برو ءِ اگل ءِ مایاک ءِ اے وہدے درگج۔ گڈا، موا کا ٹنگیلا در کئیت، تچک ءِ
 اگل ءِ مایاک ءِ شوہاز ءِ آنیادیاں، پیریں مردمانی کراروت ءِ اگل ءِ مایاک ءِ شوہازگ ءِ بلے
 آئی ءِ چچ جاگہ چہ اش دزنہ کپیت۔

روچ ءِ مروچ مردین اگل ءِ مایاک ءِ راشوہازگ ءِ انت چیا کہ آئی ءِ راتنگہ دست
 ءِ نہ داتگ، آجنین ءِ راہہ سر پد نہ بیت جنین زانت کار ءِ شیوار تر بیت چہ مردین ء۔۔

کسہ ءِ گوشدار اینوک:۔ رُھڈا اگانا (Mrs Rhoda Lugana) کہ تننگنیا کا ءِ چہ

منندے

چہ پیم یک پیرینے ۽ میر ۽ ساہ رکینت

Who an Old man saved a chief's life

انچو کسہ کننت کہ است ات یک میرے کہ نام ۽ ٹمو ابوس (Temwabose) ات، آئی ۽ وتی راج ۽ رعیت سک دوست ات، پیرین ۽ ورنہ۔ آئی ۽ بچکیں چک ۽ است ات کہ نامے مہارا گاویکا (Maharaghawekha) ات۔

ٹمو ابوس مرت اے و ہد ۽ آئی ۽ چک ہڑدہ سال نیگ ات، آئی ۽ مرگ ۽ آگمیک ۽ موتکیگ بوت، ۽ آئی ۽ جنازہ ۽ مردماں چومدگ ۽ سہر بست ۽ شتاں۔

لہتیں پتگاں پد، بازار ۽ رگی ۽ میر ۽ سلاہ ۽ شور کنوک ۽ نوکیں میر مہارا گاویکا ۽ سرا تاج پوشگے واستہ یک مرا گشے ٹہنت۔

دور ۽ گورے ۽ کش ۽ کڑانی درستیں مردماں ماں اے مرا گش ۽ بہر زورگ ۽ اتک انت پہ شاہدی ۽ بزاں ہے مرا گش ۽ تہا گون بوتگ انت گوں۔

بازیں گشتانک ۽ دیگ بوت گوستگیں میر ۽ ستاہ ۽ پہ آئی ۽ مہروانی ۽ مزن مجگی ۽ شیواری ۽ سرا۔ مردماں ورنائیں میر ۽ را شور ۽ سلاہ دات کہ آوتی پت ۽ پادانی پداں گران بہ کنت ۽ بروت۔

ہے مرا گش ۽ لہتیں روچاں پد، مہارا گاویکا ۽ شور ۽ سلاہ دیوکانی گچین بندات کت۔ آئی ۽ وتی سند ۽ امر ۽ مردماناں پہ شور ۽ سلاہ کاری ۽ گچین کنان کت ۽ وتی پت ۽ زمانگ ۽

پیرین ء کتہ کاریں مردماناں بے حال کت کہ مثالاں چہ آئی ء سلاہ ء شور دیان ء ہر ہشونی کنان
پیدا ک اتنت۔

ورنائیں میروتی دل ء تہا ہے گشگ ء ات کہ اے پیریناں وتی ابیل ء ہم
اوشٹارنیگ ء زلورت نہ انت چیا کہ اش نوکیں حیاں ء لیکہانی سک ہلاپ ء داروک بنت۔
چھے شور ء سلاہاں دیوکیں مردماں کہ آئی ء نام گو میز گیکا (Gomezgeka)
ات، چرے فیصلہ ء لیکہ ء وش نہ ات، بلے آچہ ترس ء ہچ گشگ ء نہ ات۔ آئی ء وتی پت
زیرومکاٹی (Zerumakati) ء را کہورکانی تہاٹپینت و ہدے کہ پیرینانی کشت ء کوش
بندات بوت۔

زیرومکاٹی کہورک ء ڈنگرانی تہاٹپ (سزپ) اتگ ات چہ بازار ء باز دور ء
گستا، ہے کشت ء کشارانی لہتیں ساعت ء کلاکاں پد مہارا گاویکا ء تپے ء گپت، پمیشکہ آچہ
لوگ ء دراتک وتی باپ دیگ ء واستہ ڈن ء روچ ء سراتک ء نشت۔

ناگت ء زہر داریں ماری ء آئی ء گردن ء پتات ء وتی سرے آئی ء دیم لوخجان کت۔
اٹکل بہ جن اے ورنائیں میر چہ پیم دل تزک بیت۔ آئی ء جبر کت نہ کت، بس
گریوگ ء ات۔ آئی ء سلاہ دیوکاں کوکار ء مان ات ء بس ء زانگ ء نہ اتاں کہ آئی ء چہ پیم ء بہ
رکھیناں۔ آمار ء کشگ ء پے چیڑگ ء اتنت، بلے اے وڑا میراوں مرایت گوں۔

زیرومکاٹی ء وتی چک ء راگشت کہ شما پگلے بہ گرے ء آئی ء پادے ء بندیکے
بندے ء پدا ہے بندیک ء را دراجیں لٹے ء گوں بندے ء پگل ء مار ء نزیک ء دور بہ دے۔
پگل کہ سٹک جنگ ء لگ ایت گڈا ماروتا راچہ میر ء گٹ ء پچ رتچیت ء پگل ء ڈمب ء کپیت،
پدا مردم مار ء گشت کننت۔

گومز گیکا ء ہمک چیز ء چن ء لاونچ بنا کت، ہما پیم کہ آئی ء پت ء گشتگ ات، ء
مردم کل حیران ء ہبکتی چارگ ء اتنت کہ آپگل ء گوما چے کننت کہ آئی ء ایشی (پگل) ء پادگوں

بندیکے ۽ بستگ ۽ ہے بندیک گوں دڑاجیں لٹے ۽ سربستگ۔ پدا آڳل مارے کرا دؤردات،
 ڳل ۽ سڱ ۽ جنگ بندات کُت، مارے همدان ۽ وتارا پريتک چه ميرے گردن ۽ ڳل ۽ دمب
 ۽ کپت۔ پدا مردمان آکشت۔

ميرے وتي سنگت گومز گيڪا ۽ منت گپت که آئی ۽ آئی ۽ زندمان رکھينت ۽ آئی ۽
 راجست کت توچوں اے پيمیں حيال ۽ ليکه ۽ سازات۔
 گومز گيڪا ۽ گشت که آئی ۽ پيریں پت که کهورکاني تها من ڳپيننگ هائی ۽ منا
 گشتگ گوں که ميرے زندگی ۽ چه پيم رکھينگ بيت۔ اے گپ ۽ اشکنگ ۽ گوں مھارا گويگا
 ۽ پرمان دات که پيرنيانی کشت ۽ کشار بندکنگ به بيت۔

آئی ۽ پدا آدرستیں پيرين وتي ماڙي ۽ داوت داتنت که آهاں آئی ۽ پت ٿمو ابوس ۽
 خدمت کنگ ات آها ناں گشگ بوت که آسوج ۽ سلاه کارے جھت ۽ واتر به بنت ۽ بيا انت۔
 ايشانی تها گومز يڪا هم الم هوارات که آئی ۽ ميرے زندمان ۽ رکھيننگ ات۔
 چھے روج ۽ چه پدورنائیں ميرے دربارے پيرين ۽ ورنایانی شور ۽ سلا باناں گوشدارگ
 بوت۔

کسه گوشدار اينوک: ڏکسن مابولا وامیٿکا (Diskson Mbulawa Mitika)
 انت که آملادی، افریقہ ۽ جھه منندے۔

کپانگبا (Kapangba) ءِ آئی ءِ رار سنگیس مڈی

Kafangba and his Heritage

است ات ملکے ءِ دو میر کہ آچہ سالان شریں سنگت اتنت۔ چمیشاں چہ یکے بیران بوت ءِ آئی ءِ مال ءِ مڈی آئی ءِ چکانی سرا بہر ءِ بانگ بوتنت۔ درست سیر ءِ آبدان بوتنت، آپ ءِ لاپ بوتنت بیدے یک چکے ءِ کہ آئی ءِ نام کپانگبات۔ ایشی ءِ رابلس کولانیگ ءِ یک درچکی بن ءِ رست۔

کپانگبا ءِ گشت : ”منی پت بے کسائیں ہزگاریں مردے ات بلے منابلس یک کولانیگی درچکی بن ءِ رست“۔

آچہ ادے بزاں وتی ملک ءِ دراتک، کولاء تو امیں نیگاناں سرچت ءِ وتی کنجا (کاش ءِ سرا جوڑ بوتگیں کپات) ءِ توک ءِ مان کت ءِ دیم ءِ کت پہ وتی پت ءِ سنگت ءِ بیٹگ ء۔ کولانیگ اے بازار ءِ ہے وڈ کم ات کہ پہ درمانے دست نہ کپت ءِ ہے کشک ءِ آئی ءِ رامار ءِ دپ کپت، آئی ءِ جست کت : ”مار، کجارو گائے؟“ مار ءِ پسہ دات : ”منی مات سک نادراہ انت پمشکہ من دانگے کولانیگ ءِ شہاز ءِ درانگاں کہ من پرے کار ءِ وتی قربانی ءِ بہدیاں“۔

بچک ءوتی کنجاء چہ دانگے کولامارء رادات۔ پدا آئی ءوتی کنجاء رامہرکت ءوتی
 راہ ءرہ گپت۔ کمودیم آئی ءگوں مورے دُچار کپت، ”مور، کجاروگائے؟“ آئی ءجست کت۔
 مورء پسه دات: ”منی مات سک نادراہ انت ءمن کولانینگے ءشہاز دراتنگاں کہ
 پر آئی ءاے قربانی ءدات نہ کنناں“۔

بچک ءوتی کنجاء چہ یک کولانینگے ءدرکت، ءپداوتی راہ ءرہ گپت۔ آشت،
 شت دانکہ آئی ءرایک گانڈو (واگو) ءدپ کپت۔ ”تو کجاروگائے گانڈو؟“ گٹرا جست ءے
 کت۔

گانڈو ءپسه دات: ”منی مات سک نادراہ انت ءمن کولانینگے ءشہاز ء
 دراتنگاں کہ پر آئی ءاے قربانی ءدات بہ کنناں“۔

کپانگبا ءچہوتی کنجاء یک دانگے کولانینگے درکت ءگانڈو ءرادات ءپداہر کس
 وتی راہ ءشت۔

کپانگباروان ات کہ راہ ءآئی ءگوں گوات دچار کپت، آئی ءجست کت :
 ”گوات کجاروگائے؟“۔

گوات ءاوں ہے پیم گشت، ءآئی ءگوات ءراہم دانگے نیبگ دات۔ گڈی
 کپانگبا بینگ ءسربوت، ءادء ہر کس آئی ءشرزانگ ءبجارگ ءات، انچو کہ آئی ءوتی
 کدماناں بازار ءیرکت، بازار ءگزیر (جارچین) ءآئی ءآہگ ءاحوال میر ءرادات :
 ”اے بدء حراہیں بچکے، مارا اش الم کشگی انت، ایشی ءاے کسانے درستیں کولانینگاں
 سرچتگ ءوتی کتگ۔

کپانگبا ءمیر ءکراوتی سپائی پیش کت ءگشت کہ ”منی پت مرتگ، من کستریں
 چک بوتگوں منی بہر ءہے کولانینگے ءبُن ءکپتگ۔

”من دزستیں براناں سرچتگ ءپرتو آؤرتگ، آئی ءگشت۔

میتگ ء ہے فیصلہ کنگ بونگ ء ات کہ آشگ بہ بیت کہ ناں۔

میر ء آئی ء رالوٹا نینت ء گشت ”بازار ء بلاسی ء جنگل ء دز چکے است ہمیشی ء گڈ ء ٹکر
ٹکر بہ کن۔ اے درچک بازار ء نیمگ ء وہل کپتگ ات ء کپا نگبا ء گشگ بوت اگاں اے
درچک بازار ء نیمگ ء کپت بزاں تو کشگ بے۔

بچک دزچک ء راگڈگ ء ات، تیرمان تیرے کتگ ات، گوات اتک، گوں
آئی (کپا نگبا) ء گشتے، ”تو داں روچ ء برکت بونگ ء ودار بہ کن، بزاں دزچک ء مہ گڈ۔
گڈا بچک ء ودار کت، بیگاہ ء وہد ء درچک ء راگڈ ات ء اے جنگل ء تہا کپت۔
میر ہہمنت (حیران) وہدے کہ اے کپتگیں درچکے دیست ماں جنگل ء نیمگ ء

چیا کہ اے بازار ء نیمگ ء وہل بوتگ، اے بچک چہ پیم وتی کار ء سو بین بوت؟
میر ء ہے سوڈگ کت کہ بچک ء رادگہ رنگیں گٹ ء گرگ بہ بیت۔

آئی ء گونی نے بزنج زرت ء وتی ڈگارے ء شانک دات، پدا بچک ء را حکم دات
کہ اے بزنجباں بہ چن ء یکجا گہ کن ء آئی (میر) ء بہ دے۔

کپا نگبا ء وتی دل ء گشت: ”منانپت ء نوں شرجت، بزاں نوں من الم کشگ بوتوں،
اے درستیں برنجباں من چہ پیم چت ء مچ کت کنوں؟“

ہے دمان ء مور رست، درستیں دانانی چنگ ء مچ کنگ ء بندات بوت ء اے دگہ
روچ ء کپا نگبا ء برنجباں میر ء رادات۔

یک روچے مار ء میر ء یکیں جنک ء رادارت ء امرت۔
پدا مار ء گوں کپا نگبا ء گشت کہ تو برو میر ء را بکش بازار ء گزیر (جار چین) ء را
بکش آئی ء ٹکر ٹکر بکن ء ہائی ء جان ء چہ گوشتی پلے بزور ء جنگ ء گرانزانی دپ ء بہ دار، دل ء جم
بو کہ آپدازندگ بیت۔

گڈا گزیر کشگ بوت ء ٹکر ٹکر کنگ بوت ء ہائی ء گوشتی پلے جنک گرانزانی

دپء دارگ بوت آہے حسابء پدازندگ بوت۔ چریشیء میرسک گل بوت، وتی ہلکء را
 ونڈء بھرکت، ونڈے وت زرتء ونڈے کپانگباء رادات ہے گزیرء حال بوت کہ آبچکء
 پہ بدی لونگء ات وت سیاہء گار بوت۔

پہ دگراں چاتء مہ جن کہ وت تہا کپئے!

کسہء گوشدار اینوک:۔ بی بی شرلی ایف۔ رابرٹس (Srs Shirley F.Roberts)
 کہ آلا تبیریا نندو کے۔

پُر شنگیں کوسچ ۽ درپ

The Broken Gourd

است ات یک پیراں زالے کہ آگول وتی جنک ۽ نشنگ ات۔ یک روپے
 پیراں زال ۽ وتی جنک ۽ را آپ ۽ آرگ ۽ کور ۽ دیم دات۔
 کسانیں جنک رہ گپت، ۽ وہدے آپ ۽ کہ آ کور ۽ سراسر بوت، آئی ۽ اود ۽ بڑے
 جنک دیست، آمزن ۽ تیار اتاں، آئی ۽ گور آیاں گشت: ”شما منی کوسچ ۽ درپ ۽ پر نہ کنئے
 گول؟ چیا کہ من سک کساناں ۽ کور ۽ چہ جہل ایر کپت نہ کنناں، ہو بابی! منا چرے بلا ہیں کور ۽
 زاناں چوں ترسیت۔“

مز نیں جنکاں پر آئی ۽ آپ آورت، بلے انچو کہ آلیشی ۽ را کوسچ ۽ دست ۽ دنیگ ۽
 اتنت کہ کوسچ لگشت ۽ کپت، ٹکر ٹکر بوت۔ کسانیں جنک ۽ گریت ۽ گشت: ”شما منی
 جلونا کیں کوسچ ۽ درپ ۽ را پر وشت، ۽ منی مات منی ودار ۽ انت کہ من گول آپاں واتر بان ۽
 کایاں۔ نول من نہ زانیں کہ گور آئی چے بہ گشاں۔“ جنکاں آئی ۽ را گوشتی ٹکر ۽ دات کہ
 برے وتی مات ۽ بہ دئے ات۔ کشک ۽ آئی ۽ ماں آزمان ۽ دیست یک مرگے۔ یک
 ظالمیں ۽ کسبیں مرگے، آئی ۽ وشین توارے ۽ گول توار پر جت ”گوشت وار، چلی لی، منی
 گوشت ۽ چارگار انت۔“

مرگ جہل اتک، آئی ۽ گوشت ۽ راتچ گپت ۽ برت دیم پہ آزمان ۽۔

جنک ۽ بلا ۾ ڊپے پڇ ڪت، موتڪ ۽ شهموتڪ ۽ لگ ات، آئی ۽ توار ۽ گریوگانی
اشکنگ ۽، مرگ ۽ بیرہ ڪت ۽ اتڪ ۽ آئی ۽ راجوانیں بابزلی پٹ ۽ دات۔
آئی (جنک) ۽ وتی ڪشڪ ۽ برے جنین دیست کہ آہانی لنکانی توک ۽ بہ
تُروُنشک شنگ ات ۽ آگول لٹکاں اشاناں درکنگ ۽ اتنت۔ گڏ آئی ۽ ہمیشاناں وتی جوانیں
بازلی پٹ ۽ رادات کہ وتی بہ تُروُنشکاں در بہ کناں۔ بازل پڙشت، آئی ۽ گزیت، گریوان ۽
سوت ۽ ڊپ ۽ ڪت:

شما پروشت منی بازل

کہ داتگ آمنامرگ ۽

کہ وارنگ آئی ۽ منی گوشت

کہ داتگ آمناکاڙاں

کہ آہاں پروشتک ات کوسچ

کہ دات، منامنی مادریں مات ۽

گڏ اچھے پیریں جنیاں چه زالے ۽ آئی ۽ رابلا ۾ لٹے دات۔ آئی ۽ بیرہ کنگ ات
۽ روگ ۽ ات کہ بُرے بچک آئی ۽ دیست کہ آیک پزوریں مادگے ۽ گول دستاں جنگ ۽
اتنت۔

گڏ آئی ۽ وتی ذرا جیں لٹ دت بچکاناں، بلے انچو کہ بچکاں ایشی ۽ رامادگ ۽
راجت، اے پرشت ۽ ٹکر ٹکر بوت۔

”الے!“ آئی ۽ گزیت ۽ ڊپ ۽ ڪت سوتے

”شما پروشت منی اے لٹ

کہ دات منابلک ۽ پیرین

کہ آہاں پروشت منی بازل

کہ دات منابلی میں مرگ ء

کہ چامپت ء دت ء گوشت ء را

کہ دات مناما ہلیں کاڑاں

کہ آہاں پروشت منی کوچ

کہ دات منا، منی مکہیں مات ء

گڈا بچکاں بدل ء آئی ء را پزوریں مادگ ء جند دات ء آشت وتی لوگ ء وتی

مات ء کراتوا میں کسہ ء آورتاں۔ جد ء پد آیاں شادانیں زند ء گوازینت۔

مادگ ء شیر دات، چریشاں چہ آیاں نیمگ، پنیر، مستگ (بستگ) جوڑکت، ء

آہانی کرااے چیز ہینچو باز بوت کہ آہاں پریں زندمان پہ گل ء شات گوازینت۔

کسہ ء گوشدار اینوک:- الزبتھ جیکٹن (Elizabeth Jacton) کہ آکینیا ء جہہ

منندے۔

کلنڈی

Akataka

است ات میٹگے ء یک مرد ء جن ءے۔ زال گہرت، زرنگ ء ڈ وڈارات۔ آئی ء مرد برادر ء کاری یے ات۔ آبانی لوگ ء نام بازار ء موانا لنجی (Mwanalilenji) ء نام ء نامدارات (بزان ہما کہ چک نہ لوٹیت) چیا کہ اشانی کرا ہر رنگ ء ہر تہرے وردن ء وراک است ات چشکہ، مکی، ماک، موز، پنڈال اشاناں پر آسراتیں لوگے ہم است ات بلے چک ات۔

یک روپے آئی ء لوگ بانک ء گوں وتی لوگ واجہ ء گشت مناچد ء گیش پچ چیز ء تماہ نہ بیت بیدے نیستیں، نیستیں ”leka-leka“ ء بزانت چے انت آئی ء وتی لوگ واجہ ء گوں ہمے گپ ء راگیشینت کہ مناں چکے لوٹیت۔

گڈا آدوئیں شتاں ساحریں طبیب ءے گور ء آئی ء زال ء را تہلگ ء دارودات ء لہتیں و ہد ء پد زال ء چک بوت، باز ڈولداریں چکے ات کہ نام مات ء کلنڈی (Akataka) پرکت۔

چک رست ء بارست بوت، ٹہلکیں جنکے ات، بازیں دزگہار ء ہمگنگی ء است
 اتے۔ ہمک روج آکاں آئی ء لوگ ء چپ ء چاگرداں گورآئی ء لئیب ء گوازی کت۔ بلے
 یک روچے آہاں چرآئی ء مات جازات گپت کہ ما (Akataka) ء گوں وت لئیب ء
 براں گوں وتی جنء لوگاں، بلے آئی ء مات ء چہ وتی ترس دل اوں پُرکت نہ کت چیا کہ آئی ء
 تنیگہ ساحریں طیب ء زرانان نہ داتگ پہ آئی ء ٹک ء ٹاک ء، بلے آئی ء وتی چک ء راکڈن
 کت کہ ”کورء جان مہ شود، دگرانی لوگ ء مہ داراگاں تو دیست کہ جمبراں بستگ ء اند ء
 ناند ء ہور گواریت، ہور ء سر اللئیب مہ کن۔“

آئی ء وتی جنک ء راسوتے دربرائینگ ات ء گشتے ہر وہدے کہ تو دیست کہ پہ
 من ترس ء بیمردان انت یا من بلاہیں گچلے ء کپگی یاں گڈبزاں تو اے سوت ء دائم بہ جن ء
 دیم پہ لوگ ء تچان بو ء بیا۔
 سوت چو اے پیمات

Mother: “Akataka tila tila tilani Maundi”

مات: ”کلنڈی تچ تچ کہ جمبراں بستگ“

Child: "amawe ngwisane"

چک: ”امان من پیداک“

Chorus: "Tilani maundi Akataka tila tila Tilani Maundi"

جوابی: ”بہ تچ کہ جمبراں بستگ کلنڈی بہ تچ کہ جمبراں بستگ“

چمے روج ء چہ پد، کلنڈی دائم شت گوں وتی دزگہاراں ڈن ء گوراں لئیب ء یک
 روچے اللئیب ء ات کہ بلاہیں گوا تے ء بست جمبری ء جمبر شورگران بوتوں۔
 مات ء وتی سوت ء راوتی چک ء را پہ ڈہ دیان کت ء جت۔
 ”کلنڈی تچ تچ کہ جمبراں بستگ“

جمہراں کہ ترمب جنگ بندات کت، چک ء پسه دات
 ”اماں من پیداک“

چک تچان بوت، تچان بوت، کہ تچگے توک ء آئی ء لوگ دیست انت، بلے نہ
 داشتے پہ ہور ء رگھک ء، آئی ء دز گہاراں ہم آئی ء گوں دز بندی کت کہ دمانے بہ جل۔ دانکہ
 ہور ء دپ چومشک ء پیچ بوت ء آپ بوہان رچان ء لڈان ء کپان بوت کہ آئی ء جند ء لوگ،
 چہ آئی بس کے پسند اتنت، آ بن ء کپت ء آئی ء مات گندگ ء ات کہ آئی ء چمانی کل ء آئی ء
 جنک آپ بوت ء شت۔

کسہ ء گوشدار اینوک :- ہنیورٹ پنچی (Everett Panje) کہ ملاوی (افریقہ) ء جہہ
 منندے۔

دل تبیں جو د

A Desirable Husband

است ات یک جنوزامے، کہ آگوں وتی یکیں جنکیں چک ۽ ہورزند گوازینگ ۽
 ات۔ آہاں بست کاری کت ۽ وتی زند ۽ روچاناں تیلانک دات۔ جنک کہ رست ۽ بارست
 ٹھلیں جنکے دراتک۔ آئی ۽ شرنگی ۽ بازار ۽ ورناباناں گنوک کتگ ات ۽ ہر یکے ہے سوگند ۽ قسم ۽
 ورگ ۽ ات کہ آگور آئی ۽ سور کناں۔

مات ۽ ہے گپ ۽ رامرتگ ات پممشکہ وتی چک ۽ را کڈنے کت کہ ہر کس ۽
 ناکس ۽ گپاں مہ زور دانکہ من تئی مات آئی ۽ را قبول مہ کناں۔

ورنا آئی ۽ لوگ ۽ سرا چو ہور ۽ گوارگ ۽ اتنت، چومد گے نیگ ۽ وتی سہرے
 بستگ ات ۽ پررتگ اتنت، یکے ۽ پشت ۽ دومی اتک پہ سانگ ۽ سور ۽۔

ہر وہد یکہ ورنہ ہے اتک لوگ ۽، جنک ۽ وش اتک کت، چاہ ۽ آپ کت، پدا
 دراتک ۽ شت دیم پہ وتی مات ۽ کہ آبستانی سرا کارا ات، کدے راہ ۽ اوشات ۽ توارے
 پر جت مات ۽ را

“Mama wee” “اواماں!”

“KU kayokuwe Wanye ni wee”

لوگ ۽ مہمانے اتلگ

“Ooo: Mwanagu wee”

”ہو، منی جنک“

پدامات ٹُت لوگ ء پاد ء پُشت ء گران ات زیادہیں دردانی سوب ء لوگ ء روگ
ء سجہیں کشک ء آئی ء اے سوت ء رادپ ء کت۔

Meska Kilema si Mkwe wangu

”A Lombwa Mwarangu alombwa“

ہر دیں سور بہ بیت منی جنکے،،

انچو کہ لوگ نزیک بوتان آژمب ء آریا بوت چیا کہ پاد ء ٹپ ء آئی ء داچد ء گیش
دیم ء ٹلگ ء نہ اشت۔

بازیں بچکے ء آئی ء نیمگ ء چارگ واک نہ بوت ء انچو چہ لوگ ء دو درکت کہ وتی
آنک ء زانت روگ انان۔

”ہر دیں کہ بچکے ء پر آئی ء کندات، بیشکرت، گدامات ء گشت گوں وتی جنک ء
کہ منی سرا کندوک ء بیشکروک تئی جو دبو نگے لائق نہ انت۔

گڈی ء یک مردے اتک، آئی ء چشم نہ کت کہ ساری ترے بچکاں کتگ ات،
آئی ء وہدے پیراں زال دیست ماں درد ء دورانی تہا، آئی ء پچ سُر ء کائی نہ کت انچو ہاموشی ء
اوشنات۔ پیراں زال سر سلو ٹلکی نشت ء سوت جنک ء بنا بوت۔

Miska kilema si mkwe mwngu

”Mwanangu alombwa A Lombwa“

ہما کہ کندیت ء پر پہ لنگے ء

بوت نہ کنت زامات منی

ہر دیں سور بہ بیت منی جنکے

آپیراں زال، شت دیم پہ ورنابیں بچک ء کنزان ء آئی ء (بچک) ء جنک ء را حکم

دات کہ آپ گرم کن، پیراں زال ء جان ء ششست پدا آئی ء پیراں زال ء شری ء سرانادینت
چلی نیں پٹی ء رانچ کت کہ دائم آئی ء پاد ء بستگ ات۔ ایشی ء چہ پیسر کہ آ (بچک) چد ء گیشتر
بہ کنت، آ (پیراں زال) پاد اتک ء اوشتات ء گشت ء: ”تو ہما مردے کہ پہ حق ء دل منی
جنک ء جو د بوت کنتے تو پہ منی لنگ ء لنشگانی سرانہ کنڈات ء پر، من پرے گپ ء سدکاں کہ تو
منی جنک ء راجان دراہی ء نادراہی ء زمانگاں شرچار ء گدار ء کنتے، ہے پیم واری ء ہزگاری ء
زمانگاں ہم ء تو منی اوں حیال داری ء کنتے پہ گوم ء گیگ۔

کسہ ء گوشدارا ینوک:۔ میرین چیسوگا (Marion Chisonga) کہ آتزانہ
(افریقہ) ء نندو کے۔

ایممنیں زالء رادادے

The Reward of a Peaceful woman

اے نڈی من وینی (Ndimunwene) نامیں زالےء کسہ انت۔

عہدء زمانگاں است ات جنین نئے کہ نامء ”نڈی من وینی“ ات کہ آئیء لوگ
 واجہء بازیں جن نئے گپتنگ ات۔ اے زالء راجک نیست ات۔ آئیء لوگ واجہ دائمء کاتم
 گول وتی آدگہ جنانء چکاں ملماءء دلگوش ات ء ایشی ء ہیچ حیال ء نہ ات۔

اے دگہ جنان آئیء راہر وہدء کڑینت، سلگ ء گوندوچ کت ء بہ آرام ء دل
 ننگ نہ اشت، بلے بدل ء نہ آئیء وتی ہپوگ ء ننیکہ وتی لوگ واجہء پہ لیزے کش ات۔
 ہر وہدے کہ آزرہء پر بوت گڈا آئیء وتی دپء را آپء پر کت دانکہ ہر چیزء کہ
 منی دل ء جگ ء ماننت، دپء مہ یا انت۔

روچء روزگارء اے نہ پہ ملاہاں شت پہ وتی واستہ چکے ء ناں کہ ساحرانی کرا پہ وتی

مردء راسہرء موٹ بہ کنت کہ آئی ء حیا ل بس تہنا پمانی ء گور بہ بیت۔

زال ء لاپ پر بوت، کپگ ء روچ ء ہمک مردم ودار ء ات انت پہ آؤ کیں

چک ء۔ بہ حیڑہ کہ جاوڑہ رنگ ء بوت کناں؟

آئی ء چکے بدل ء گڈوے آؤرت۔ پرایشی ء آئی ء مردسک زہر بوت ء گشتے ”اے

چہ بلا ہے تو آؤرتگ“

”نڈی من وینی“ ء تر گے نہ سست، آئی ء بس وتی دپ آپ ء پرکت، ء گڈوے را

لوگے کنڈے ء ایرکت۔ یک روچے ”نڈی من وینی“ گریوگ ء پرکنزگ ء لگ ات،

چیا کہ ناں آئی ء کراورد ء ورا کے است ات ناں شاہے دار پہ سوچگ ء کہ آزمستانی روچاں وتی

لوگ ء راباپ بہ دنت۔

آئی ء وتی پیرک ء بن پیرکاناں تو ار پر جت ء گشت کہ بیائے ء منارا چرے کچل ء

زہریں دگنیاء درکننے ء گوں وت برے، بلے مرگ ہم آئی ء ابیل ء نہ یتک۔

اے دگہ روچ ء آپہ کار ء باگ ء شت ء وہدے کہ آوا تر بوت گڈا آئی ء دیست کہ

لوگ ء وراک ء وردن انت، لوہیگاں آپ مان ء سوچگ ء پہ دار انت چد ء گیش اش کہ لوگ

رُپتگ چو دست ء دل ء انت، سپاسپا ”اے مہروانیں مردم کئے انت کہ آئی پہ من چُشیں کار

کتگ“، آئی ء گریت ء آئی ء رانیک دوئی کت۔

اے دگہ روچ ء ہم ہمے وڑات، بزاں اے کاراں کدوات کہ کنگ ء ات، کدوے

میٹگے اے دگہ گونڈوانی گوماوچ رنگ ء کار دل ء نہ ات، چناہا، گڈا آئی ء یک سوتے جت۔

منی دزگہاراں میٹگے Bantani King'wena ng'wena

بیائے منی ہمرائی ء Tubeke kin' wena ng' wena

Kukogaking, wena ng, wena کورء سمر (Kiwara) ماں کویرا

Kungunu king, wena ng, wena جانء بہ شو دیں میتگء

وہدے کہ کسانیں چکاں اے سوت اشکت گڈا آ کدوء دمبء کپتاں، بلے

وہدے کورء سمر سمر بوتان، کدو گندگ نہ بوت۔

دمانےء پدا آئیء پدا سوتے جنگ بندات کت:

Bantani king' wena ng wena

Tubuke king' wena ng' wena بیائے منی دز گہار کاں

Kukoga king' wena ng' wena

Togibemo king' wena ng' wena کورء ماششتگ بازیں جان

wena

Mwa kibila king' wena, ng; wena نوں واترپہ لوگان بنیں

Kivgunu king' wena ng' wena نوں واترپہ لوگان نئیں

داں ماہےء ہے جاو اتنت، میتگے گوئڈواں وتی مات ء پت ہے بابتء حال

دانت، کہ ماہے بیت اے رنگیں جاو رانت منے کورء سمر۔ بزاں اودء کدو سوت جنت۔

یک روچے بازارء درستیں ڈلگیں مردم شت انت کورے سمر اپہ چارگ کہ اے

دروگء کہ راستء؟ آکل مردم کورے لمبء اوشتانت کہ پدا کدوء سوت بندات کت:

Bantani king' wena ng wena بیائے منی دز گہار کاں

Tubuke king' wena ng' wena واترپہ لوگان رویں

kwowa king' wena ng' wena کورء ماششتگ بازیں جان

Togibemo king' wena ng' wena نون واطر پہ لوگان بنیں

Kungunu king' wena ng' wena,, نون واطر پہ لوگان نہیں,,

ناگت ء گڈ و کور ء پتاردات، کورے ء دومی لمب ء یک ڈولداریں جنکے دراتک۔

پدا آوتی مات ء پتاں گوں ہور ء تور بوت ء آئی ء پت آئی ء گندگ ء گوں چتور گل بوت کہ آئی ء

چونیں ڈولداریں جنکے بوت، ء آئی ء وتی زال ء کراوتی کتگینانی سرا پہلی لوٹ ات۔ چد ء پدا

یکجا گے نشتاں پہ گل ء شادانی۔

منی مات ء منا گشتگ ات کہ اے پہ یک جنینے ء دادے کہ پہ ایمنی ء ساکی گوں

وتی لوگ واجہ ء نشتگ ات۔

کسہ ء اشکنا ینوک :- آر۔ ایل۔ کپمبا (R.L. Kapimba) کہ آتگینا کا ء نندو کے۔

میرے کُشت و حسد

The jealousy of a Chief

زمانگی گپے کہ کیکویو (Kikuyu) ء دو میر کماؤ (Kamau) ء نجوروج (Njoroje) سکین بلاہیں سنگت اتنت، بلے آچہ یک دومی ء دور ء گستاہیں ہلکاں نندوک اتاں یک روچے کماؤ ء تاراچہ ٹیکی ء لڈات ء سرگپت وتی سنگت نجوروج ء گندکی ء۔ ہے راہ ء کہ آروگ ء ات گڈا ہے کشک ء آئی ء آئی ء بازیں کاردارے دپ کپت ء آہمانی ء ہمراہ بوت ء شت انت گوں۔

واتری ء وہداتک گڈا کماؤ ء گوں وتی سنگت نجوروج ء گوما دست ء دز بندی ء کت کہ دگہ کے روچ ء بہ دار، بلے آئی ء پہلی لوٹ ات۔

گڈی ء نجوروج ء لوگی ء بازیں پریات ء کت گڈا اندگ ء رضامنڈ بوت۔
 ”چونیں عجیبیں گپے“ اے بوت، میر نجوروج ء خیال کت ماں وتی دل ء، کہ ”وہدے من دارگ ء کُشت گڈا آئی ء دست پہ جان ء نہ اشت، ء نون آپہ اد ء جگگ ء ساڑی بوت۔
 چمداچہ میر نجوروج ء وتی سنگت ء سراسک زہر ء کنت پیدا ک بوہان بوت ء آئی ء وتی ء آئی ء (لوگی) نیما ء ہرچ سر ء پرے کہ بوت ہورت ہورت ء چاران کت انت۔ آئی ء نون وتی سنگت ء سراسک زہر ء کنت پیدا ک ات، آئی ء چماں کشیکاں آئی ء چار سر پرات

پممشکہ آئی ء فیصلہ کت کہ آئی ء راکشگ بہ بیت، پرے کار ء واستہ آئی ء وتی سپاہیگے ء راہے
کار ء کنگ ء واستہ لوٹا نینت ء گشت کہ میر کماؤ ء راہے کش۔

سپاہیگ ء لہتیں روج لوٹ ات کہ آے جاوے سراسر کے خیال کنت ء جیڑیت۔
پدا آ (سپاہیگ) شت پہ میر نجوروج ء لوگی ء کرا ء آئی ء لوگ واجہ ء ٹھہیننگیں پنڈل ء بابت ء
سر پد کت۔

آ (میر نجوروج ء لوگی) ہما دمان ء گوں سپاہیگ ء رضا مند بوت کہ ترا ء میر کماؤ ء پہ
لنگ ء چداں در آیک کمک کنگ بیت۔

آئی ء لوگ واجہ ء دیست کہ آئی ء مہمان بیگواہ بوت، پممشکہ آئی ء چہ زہر ء وتی زال
ء رابندی جاہ ء بندیک جوڑکت۔

کے رند ء پدا آئی ء جنکیں چکے آورت۔ وہدے آئی ء لوگ واجہ اے گپ ء سہی ء
سر پد بوت گڈا گشت نے کہ اے چک منی نہ انت ء آئی ء سپاہیگے ء راکشگ کہ ننگ ء بہ
کش۔ سپاہیگ ء اے کار کت نہ کت، گڈا آئی ء ننو ء رازرت دوریں ہلکے ء درا تک ء آئی ء
را کہور کانی توک ء ایرکت۔

ہے نزیک ء گوراں شپانکی چکے لنبب ء ات، ننوے زرت ء دیم پہ لوگ ء شت، ء
ہے ننوشپانک ء لوگ ء رست ء مزان بوت۔

چش ات کہ کہ ہے زروان (Island) میر کماؤ ء حد ء ایلاں نزیک ات، لہتیں
سالاں پدا آئی (میر کماؤ) ء ڈولداریں بچ چہ شپانک ء لوگ ء کرا گوزگ ء ات آئی ء شررنگیں
جنکے دیست، گندگے شرت ء آئی ء مہر ء گرتار بوت۔

ہے گپ کہ آئی ء پت ء سر بوت گڈا آئی ء پت ء گوں شپانک ء چک ء وتی بچ ء
سور ء کنگ نہ من ات۔

پدا بچک ء جنک ء رازرت، وتی مال ء بالاناں بست دیم پہ دوریں دیارے رہ

گپتاں۔ آدگہ ہلک ۽ دمگے نہ ات، بلکن ۽ آمیرنجوروج ۽ ہلک ۽ بازارات۔

میرنجوروج ۽ لوگ بانک کہ تنیکہ بندیگ ات ماں بندی جاہ ۽ ات، کہ آئی ۽ یک

رونچ ۽ بندی جاہ ۽ دپ ۽ چہ وتی جنک ۽ راگوزگ ۽ دیست ۽ آئی ۽ راہامان ۽ پجاہ آؤرت۔

میرنجوروج ۽ اش کت کہ آئی ۽ جنک واتر بوتگ ۽ اتگگ، گڈا آئی ۽ وتی زہرانان

وارت ۽ وتی لوگی ۽ راچہ بندی جاہ ۽ آجوکت ۽ وتی لوگ ۽ آیک اشت۔

زوتان پد آئی ۽ جنک ۽ میرکماؤ ۽ چک ۽ سورکت ۽ درستان گل ۽ شادانیں زند ۽

گوازینت پہ جُستی۔

کسہ ۽ گوشدارا مینوک:، بانک گیٹو (Gitau) کہ آ (کینیا) ۽ چہ منندے ۽ اے کسہ ۽

چہ واجہ کماؤ (Kamu) ۽ اشکتگ۔

اولی اسپیتیں مردم ماں کینیا

The first white Man in Kenya

شما کدی اے اشکتگ کہ کینیا ء اولی اسپیتیں مردم چه پیم ء اتلگ؟ بلے اے گپ ء ساری من شمارا ”تلائی“ (Talai) ء کٹم ء بابت گشیں گوں۔

اے کینیا ء چل ء سے ٹک ء بولکانی تہا کستر تریں ٹک انت ء دنیگہ داں مہر ء زور مند تریں ٹک زانگ بیت ء اشاں یورپ ء مردمانی آہگ ء پیش ملک ء سراحا کمی کتگ۔

تلائی ٹک ء را پیش گشی ء حدائی داد ء رستگ ات۔ تو امیں ٹک ء اے داد گون نہ ات، بس یک کٹمے ء کہ آئی ء نام ”کاپٹروگاٹ“ (Kapturugat) ات کہ چمیشاں چه تو امیں ٹک ء سروک ء مہتر در اتک۔ اے سروک ء چه در کسانى حدائی ء داد ء گون ات کہ آئی ء چه وتی و اباں آو کیں روچانی بابت ء گشت۔

آئی ء را وتی چھے حدائی داد ء سوب ء چُننا ہا سروک جوڑ کنگ بوت، ایشی ء را ”اورگی یاٹ“ (Orgeiyot) ء نام ء زانگ بیت۔ ایشی ء مردماں چریشی ء چه سک ترس ء بیم اتک

۽ اشاں ایشی ۽ راسک باز شرپ دات۔ ہر دیں کہ ملک ۽ ڈکال ۽ اتک ۽ اے تچانی ۽ پر آئی ۽
 ثناں ۽ جست اش کت ہو ۽ بونگ ۽ بابت ۽ ہو رانی بونگ ۽ شاد بانی ۽، آئی ۽ دوسور نہ کتگیں
 کاڑدیم دیگ بوت کہ آئی ۽ پہ جو ۽ شراب (Beer) کد ہاں مان بہ رتیچ انت ۽ بہ دینت ۽ دو
 ورنہیں بچک ۽ راگوں دو مادگیں گوک ۽ راہ دیگ بوت۔ گڈا ”اور گیاٹ“ ۽ اشاں پہ نیک
 دعائی کت ۽ گشت کہ ہو ر پیداکیں۔ آئی ۽ را پرے گپ چچ کچ ۽ توت ۽ پر نیست ات کہ
 ہے ڈو لدریں جنکاں گوں سور بہ کنت چیا کہ اے ترس مرگ نیگ ات ۽ ڈکال آما چیا نی ات
 پمشکہ آہاں ”زگ“ نہ کت اے بابت ۽ بلے کہ آپیریں ڈیڈارے ات۔

”اور گیاٹ“ یک سری ۽ دیگی ۽ است ات کہ آئی ۽ نام ”ماوٹیاٹ“ (Maotiot)
 ات۔ ہر دیں کہ آ (اور گیاٹ) رزگٹ بوت، اتک ۽ نہ کت جاگہے، یا کہ کسے ۽ پہ ناشری ۽
 بیشکاری ۽ دلما نگ ات، گڈا ہے مرد ۽ گپانی پدا ”اور گیاٹ“ ۽ آوتی کرا آیک نہ اشت نوں
 من شمارا ہما کسہ ۽ پہ کاران ۽ گشگ لوٹاں کہ اولی اسپتیں مردم چہ پیم ۽ کینیا ۽ اتک۔
 وہدے ہے اسپتیں مرد کہ اتک سر بوت گڈا آئی ۽ گشت کہ ”اور گیاٹ“ ۽ گوں
 دپ کپگ لوٹیت، گڈا آئی (اور گیاٹ) ۽ وتی جاگہ ۽ ”ماوٹیاٹ“ ۽ رادیم دات کہ آہ روت
 گو م ۽ اسپتیں مرد ۽ دپ پہ کپیت۔

تو ”اور گیاٹ“ ۽؟“ اسپتیں مرد ۽ جست کت۔

”ہو مناں“ ماوٹیاٹ ۽ پسہ دات۔

بلے مردماں اسپتیں مرد ۽ راگشت ”اے بس آہانی سروک ۽ مستر ۽ سری ۽ دیگی
 انت، آئی ۽ دیم ۽ مردم انت۔ اسپتیں مرد ۽ چار رند دات، گڈا ”اور گیاٹ“ ۽ جندوت آئی ۽
 گندگ ۽ شت۔

”اور گیاٹ“ ۽ لوٹ ات کہ مرد ۽ گوں ”دست ۽ دروہ“ بہ ہاں۔ ”تپے، تپے،

("Ngus:","Ngus","Ngus") مردماں وتی دپ پچ لگوشگ انت۔ چیا کہ اسپتیں
 مرداپس ء سوارات۔ گڈا ”اورگیاٹ“ ء آڑپ ات ء بن ء دور دات۔ وہدے اسپتیں مردے
 گاٹ ء دیست کہ آئی ء واجہ ژ پگ ء بن ء دور دیگ بوت، آئی ء دہما دمان ء تیرے پہ
 ”اورگیاٹ“ ء آس دات، ”اورگیاٹ“ ہما جا گہہ ء مر ت۔

مردم تنک انت ء وتی دپ ء پچ لگوشگ انت ء کوکار کنان ء گشت ء ”کُشگ بوت،
 جنگ بوت، کُشگ بوت، آتیر گوار کنگ بوت، آتیر گوار کنگ بوت، (“Kagebarre!!”)
 (“Kagemowee”)، (“Kagemowee”)، (“Kagebarre!!”) ء ہے
 پیم ء منی کسہ ہلاس بوت۔

کسہ گوشدار اینوک :- واجہ ایف۔ اے لی لی ای (F.A.Lelei) انت کہ آکینیا ء
 نندو کے کہ آچہ تلانی ٹک ء سروکان انت۔

یک ملکہ ۽ باندآ

The Future of a Kingdome

ڪرن ۽ سالان پيش ”ڏيگو“ (Dago) ۽ اسٽاٽ جنين ۽ ڪه ناهي ”نشاهي
 شاهي“ (Nishahidi Shahidi) ڪه آباد شاه ”موابافوٽا بافوٽا (Mwabafuta
 Bafuta) ۽ ملڪ ۽ جهه مندآ۔

آمر دما وٽي سر وڪ در چنگ اٽ ۽ پارليمنٽ ۽ باسڪي جوڙ ڪتگ اٽ چيا ڪه
 آڀال ۽ گوندو ۽ ۽ ديگ ۽ پيش گشي ۽ سڪ بلدآ۔

يڪ روڇي بادشاه ۽ آئي ۽ راپارليمنٽ ۽ لوٽا نينٽ ۽ آئي ۽ گون گشت ”چڊ ۽ پيش ڪه
 من به مرا، مارا به گش ڪه مني ملڪ ۽ ولايت انڇو ڪه مرڇي اسٽ ۽ سلامت انت اوکين
 روڇا ۽ هي پيم مانيت ۽ سرڪيت؟“

نشاهي شاهي ۽ پارليمنٽ ۽ باسڪانا لوٽا نينٽ ڪه شادرسٽ ڏن ۽ ”مواري“
 (Mware) ۽ بلاهين در چڪي چيرا گرد گرد ۽ به نند ۽۔ پدا آ (نشاهي) وٽ در چڪ ۽ سر
 ڪپٽ۔ وهد ڪه آئن ۽ اير اٽڪ، آئي ۽ گون بادشاه ۽ راگشتانڪ ديان ۽ گشت: ”تو وٽي
 لوگ ۽ چڊ ڏن مرئ، تي چڪ ۽ راپ تي وارث بونگ ۽ تي پشت ۽ دارگ ۽ باز ڪم وهد رسيت تي
 رعيت په وٽي ژندياني دور ڪنگ ۽ وٽي بالاداني وژنود ڪنائينگ ۽ گرين آپ وراٽ۔ بازيں

سالانی گوزگ ء پدتی ملک ء حد ء ابیل ہج نہ رودینت، زمین ء میزری بلاس ء تئی تو امیں کور ء،
گمب ء تلمش ء چمگ چہ گنج ء کپاں سر بار بنت۔“

پارلیمنٹ ء باسک اے گووندو ء پیش گیشانی منگ ء ساڑی نہ اتنت۔ بادشاہ ء
گشت: ”ماراداں پنچ سال ء پرے پیش گشی یاں ودارکنگی انت کہ باریں راست بنت کہ
ناں ء اگان نہ بوتوں، گڈ انشاہدی شاہدی ء راے گپانی سراپسہ دیگ کپیت۔“

تنگہ پنچ سال نہ گوستگ ات، کہ بادشاہ ”موابافوٹا بافوٹا“ وتی ملک ء مروت، بلے
وتی جند ء لوگ ء چہ باز دور ء گستا۔ آئی ء پنچ ء بادشاہی ورسست بلے سے ماہ ء تہا مروت۔ اے ہم
بلاہیں راستی ات کہ اے ملک ء مردم پہ چاہ ء انچشاں کہ اشانی سرد رانت پہ چاہ ء زمین ء
میزری ہم جد ء گیش سر نیتک۔ مردماں وتی گد ء جز اناں کوراں ششت ء ہمے صابونانی گج
آں تو امیں زمین ء راپنچ گپت۔

بست ء ڈگار ء کابیل آں برزیں ماڑیانی مک کنگ ء واستہ شوگ بوت ء ہمے
بلک ء سرکاری بان ء بادگیرانی بنجل ء جوڑ کنگ ء ہمے چہ ”ٹانگا“ ء ہمے موٹلانی ”رو ء آ“ ء واستہ شہ
دگے جوڑ کنگ بوت۔

ہمے حساب ء اے گووندو ء پیش گشی راست بوتوں ء مرچی کہ اے کسہ ء راسد ء پنچاہ
سال گوستگ دنیگہ منے راج ء اس مردماں گوں ہمگر پنچ ء پیوستیں۔

کسہ ء گوشدار اینوک:- واجہ اے۔ ایم۔ سی، ورا کہ (Mr: A-M-C Warrkah)
”ممباسا“ (Mombasa) کینیا ء نندو کے ء اے کسہ ء وتی مات ء پت ء پء اشکتگ۔

Basutoland	باسوٹولینڈ:-	۱
Cameroon	کیمیرون:-	۲
Ethopia	ایتھوپیا:-	۳
Gambia	گیمبیا:-	۴
Kenya	کینیا:-	۵
Liberia	لائبیریا:-	۶
Malawi	ملاوی:-	۷
Nigeria	نائیجیریا:-	۸
Sierra-Leone	سیرالیون:-	۹
Swazi Land	سوازی لینڈ:-	۱۰
Tanganyika	تنگانیا:-	۱۱
Uganda	یوگنڈا:-	۲۱
Zimbabwe	زمبابوے:-	۳۱

سیمی بہر

ہندی بامردءدود

Part Three: Local Legends and Traditions

باکوبنگ (Bakubung) ہپوپاٹومس ء مردم ء عالم

Bakubung-the people of the Hippo tamus

کرن ء مدتاں پیش باسوٹولینڈ ء حشکی ء مان شانت، مردمانی یک ٹکے دراتک، آ
 برے اد ء آود بوتان۔ آیاں و ہدنیست ات کہ آرام ء دل بہ ننداں بست ء ڈگارکاری نے بہ
 کناں ء ننکہ آہاں وتارازمین ء جاگہے است ات۔ گڈاسرا آنچیں جاگے اتک ء سر بوتان کہ
 اود ء بازیں کورے تچک ء ات۔ اد ء جنگلی رستر ء جناور اے کپ ء آکپ ء تر ء گرد کنگ ء
 اتنت، ء انچو کہ مردم شدیک بوتان گڈا آیاں وتی کمان (Assegais) زرتاں ء ڈن ء
 دراں پہ شکار ء دراتکاں یک روچے آہانی کشک ء بلاہیں جناورے پدر بوت۔ آہاں وتی
 کماناں سک ترندی ء چک ات کہ تیر جہل ء شت ماں آئی ء پوست ء آئی ء راکشت ات۔
 آہاں ایشی ء راگران کت ء لوگ ء آورت ء جنیناناں ایشی ء کوہل کت، ء آگوں
 وتی چک ء چلانگاں ہورنشتاں ء دل ء سیر ء وارت ء اے جناور ہپوپاٹومس ات (کوبو
 ماں سیسو تو ء گشگ بیت) چھے روچ ء چہ اے جاگہہ ء نام کوبنگ (Kubung) گشگ

بوت۔ مردماں اے جناورے رسگ ء ذرکپگ ء پے بازشگر ء منت گپت کہ آئی ء گوشت پے
 ورگ ء سک وش ات ء آئی ء پوست کمبل ء گد ء حساب ء کارمرزکنگ بوت۔
 اے بسوٹوٹاٹمک (Busututotemic) بو لکے نیزہ انت کہ آبا کوبنگ ء
 نام ء زانگ بیت، بزاں بیپو پوٹامس ء مردم ء آلم۔

کسہ ء گوشدارائینوک :- بانک یوناموسالا (Euna Mosala) چہ باسوٹولینڈ ء کہ آئی ء
 وتی مزنیں مات ء کرا اے کسہ اشکتگ

سیا کہ مین (Syakiman) ۽ گوندو

The prophec of Syakiman

مدتاں پیش یورپی کہ مئے ملک ۽ نہ نیلگ اتنت، اد۽ یک جنینیں مہترے است
ات کہ آئی ۽ نام سیا کی مین ات۔

یک روچے آئی ۽ گشت بازار ۽ مستریناں کہ مئے یہی ناچ ۽ سمبکے منی لوگ ۽
ٹہنگ بہ بیت۔

اے مسترین مراکش ات کہ تنی سڈی ۽ ملک ۽ تہا دارگ بونگ ۽ ات بزاں چد۽
پیش اے رنگ ۽ اے دروشم ۽ مراکش نہ بوتگ ات، اے مراکش داں سشش روچ ۽ برجم
ات۔ ناچ وتی گڈی سمسراں ات، ہر کس گوچگ ۽ گوات ۽ دیگ ۽ ات آئی ۽ برزیں تواری۽
کوکارکت: ”مردماں، منی مردماں دلگوشاں منی نیمگ ۽ بہ کنتے! من دیستگ کہ زوت اے
ملک ۽ تہا چونیں چیز کپنت ۽ ماں۔

من دیستگ کہ برزیں مردماں گوں دراجیں پونزاں
آہانی چم پشی اَنت۔

آہانی کیسگاں آس ماں

آچہ آپاں آدیم کائنت

آمنے ملک ء سیہ سڈ کننت

منے چک چو جنگلیں مرگان گپ کننت۔“

ہر یکے ء دل چیرے پپاں شت ء سمراش پر نہ بوت کہ چے بہ کنناں چمیشاں کماش
تہریں مردے ء گشت: ”گڈ اپیائے پس ء گُشان ءے حونانی ریچان ءے ء ہے زال ء گوں
دز بندی کننتے کہ آپہ منے واستہ یک جوانیں باندات ء آرگ ء وتی آستو نکاں بہ لانچیت۔

آہاں انچو کننت، آہاں وتی پس ء راکشت۔

گوں پرشتگیں دلے، مردم وتی لوگاں واتر بوتنت۔

سیاکی مین وتی گوندو ء پیلہ بونگ ء پیش مرت، بلے مردم گوں گمیگیں دلے
سراتکاں، ہے ودار ء کہ باریں چے بیت۔ ہے روچ ہم اتکاں۔ انگریز اتکاں، کہ آہاں وتی
کیسگاں آس آورت۔ باکسانی ڈبی، آیاں چو جنگلانی دروشم ء جبرکت۔

اے کسہ ء گوشدار اینوک:۔ بانک الائنس (Mrs. Alice Kivuvani) کی وووانی
(Kivuvani) کہ آکینیا ء جہہ منندے۔

موشی (Moshi) چہ پیم ۽ مارنگو (Marangu) ۽ میر ۽ مسٹر بوتتا

How Moshi became chief of the Marangu

مدتاں پیش کلی منجارو (Kiliminjaro) ۽ دور ہدر برندوک ات، موشی ۽

مٹوئی (MTUI)۔

دوینانی نیام ۽ جنگے مچ ات۔ موشی ۽ جنگول سک باز سرنتا میں نہ ترس اتاں۔ بلے

مٹوئی ۽ جنگول اے رنگ ۽ نہ اتاں مرطوک ۽ نہ ترس، بلے آہاں یک کر کینکے (Snail) است

ات کہ آیاناں کمکے کت۔ اے کر کینک کور ۽ لمب ۽ رتگیں بلاہیں ڈر چکے ۽ چیرا ات ۽

ہر وہدے کہ مٹوئی ۽ سپاہیگے کُشگ بوت، آہاں ہے مرتگیں سپاہیگ ۽ رازرت ۽ برت پہ ہما

کر کینک ۽، گڈا کر کینک ۽ وتی للک کش ات ۽ ہما مرتگیں سپاہیگے ۽ سرامرزت ۽ ترینت ۽

آپدازندگ بوت ہما دمان ۽ پاداتک ۽ جنگ ۽ شت۔

جنگ ۽ بازیں روچے گو سنگ ات، بلے تنیگت ۽ جنگ است ات۔

موشی اے زانگ ۽ جہد ۽ اتنت کہ مٹوئی ۽ مرتگیں مردم چیا پداجنگ ۽ پیدا ک انت۔

یک جنکے چارو (Spy) کنگ بوت ء آئی ء راگشگ بوت کہ تو بروہمودء کہ مٹوئیانی ہندانت کہ آچے کننت ء پدامارا حالاں سرکن، بلے اے جنک ء رامولد ء دروشم ء راہ دیگ بوت کہ آزانت ء مہ کناں۔ یک شپے ہمے جنک چاروگری ء ات کہ آئی ء دیست کہ باریں چے بونگ ء انت گڈا آئی ء دیست کہ مٹوئی وتی مرتگیں مردماناں بڈء کنگ ء کورء لمب ء برگ ء انت۔ کرکینک چہ آپ ء درکنیت ء کنیتیں درچکے بن ء مرتگیں سپاہیگان وتی للکے سرامزیت ء لتاریت، چریشی ء پاداکاينت ء پدازندگ بنت۔

جنک ء وتی تگانان ہمے جاگہ ء چہ بست دیم پے موشیانی کرا کہ اسلیں گپ چے انت۔ پداموشی کورء پترتاں، کرکینک ء راکشت، ء وہدے کہ مٹوئی گوں وتی مردگاں اتکاں، آہاں دیست کہ کرکینک مرتگ ء نیستیں۔

چریشی ء پدموشیاں جنگ ء باج برت ء روج ء مروج آمارنگو ء سروک ء مستراں۔

اے کسہ تنگانیا کائیگ انت کہ بانک ”ہنا کسائی“ (Hannah Kissassi) ء گوشدار اینتنگ ات کہ ازنجبار (Zanzibar) ء نندو کے۔

چیا کیبو (Kibo) ۽ ماونزی (Mawenzi) ۽ کوہ یک دومی ۽

گوں سست ۽ سید بوتنت ۽ پرچہ ماونزی زبر ۽ گرگرگ انت

Why MT. Kibo and MT. Mawenzi seperated

and why MT. awenzi has a rough surface

انچو کہ شما زانے کلي منجارو (Kilimanjaro) پہ حق ۽ راستی دو کوہانی هواری

انت۔ یکے کیبو ۽ برزیس چمبال انت ۽ دومی ماونزی ۽ تسک ۽ زبرنا کین ٹل۔

یک زمانکے کیبو ۽ ماونزی همسانگ انتت، ۽ چوایدگه همسانگاں آیک دومی ۽ کرا

پہ آس ۽ رندا شتاں۔

یک روچے ماونزی شت کیبوئے لوگ ۽ پہ آس ۽ رندا، دیست کہ کیبونارشت

۽ گرادگ ۽ انت۔ ماونزی ۽ منجبلے ۽ تها چارت ۽ گشت کہ من نارشتانی تام ۽ چارات کناں کہ

اے چیچو تامداراں؟

آئی ۽ نارشتانی تام چارات ۽ گشت کہ ”سک تامداراں“۔

ماونزی پداشت وتی لوگ ۽ نیمگ ۽، راه ۽ نیام ۽ وتی دست ۽ آس ۽ دوردات ۽

یک برے پدا کیبوئے لوگ ۽ اتک پہ گیشتر آس ۽ واسته ۽ پدا جست ۽ کت کہ من پدانارشتانی

تام ۽ پہ چاراں۔ وهدے آچہ لوگ ۽ دراتک پدا آئی آس ۽ رادوردات ۽ واترے کت پہ

کیبویئے لوگء۔

اے ماونزیء چارمی رند ات پہ آسء واستہ ء ہمک رندا آئیء نارشتانی تام

چارت۔

چریشی کیبویئے شیطان سک حراب بوت، زرتے چل ء چہ روکیں دارئے سرا

کپت ماونزیء، جنان جنان داں چرے ہندء ابیلاں برت ء دورسرت۔ گڈ اچھے روجء چہ

ماونزیء ء کیبوسست ء سید بوتان ہما انت کہ آئیء پشت ء روکیں دارء گول ٹپیگ بوت گڈا

آئیء بالادز برء گزناک بوت ہے لٹ واریء چہ رند۔

اے کسہء را ء چگا کسہء، گش (Chagga tale) انت کہ اشیء، سیادی چہ کلی منجاروتنگانیا

کا ء انت ء ایشیء ء گشوک ہنا کساسی (Hannah Kissassi) انت کہ آرنجار

(Zamzibar) ء نندوکیں۔

باسوٹاساں (Basutos) وتی مردگان ء چہ پیم کل کت

How the Basutos Buried their Dead

منی بُن بلک باٹونگا (Batunga) ٹک ء مستر تریں میر ء جنک ات کہ آیانی
 چیدگ ء نشان مزار (شیر) ات۔ 1930 ء زمانگاں و ہدے کہ من آئی ء چارگ ء سیلو (Siloe)
 ء شتاں کہ آزر باری مسیر و (Maseru) ء انت، آ باز پیر ات، چلاں برتگ ات۔
 آئی ء منارا ہادمان ء نہ زانت چیا کہ آئی ء چم کنٹ میم اتنت۔ پدا من آئی ء راتوار
 پرجت ء گشت ”مزنیں مات“ ”Nkhone, Lume“ تو چونے؟، آئی ء ہادمانا ء منی
 گالوار ء۔ راجت ء منارا زانت۔ ندر اں منی چُکک، آئی ء چہ گل ء گریت۔
 مگر ب تہار ء ماورگ وارنگ ات، آئی ء چوپیش ء وڑا جست کت، ”من ترانوں
 چونیں کسہ ء بہ جنان ء بہ دیاں؟“

”پیر مات، تو وتی مستر وتے ہروڑین ءے جنے بہ جن۔“ من پسہ دات۔ وتی
 جندے گو ما بیشکر ان ء رند آئی ء گشت ”من ہے خیال ء آں کہ من ترا کسہ ء بہ جنان ء بہ دیان
 کہ مئے پت ء پیر کاں وتی مردگ چہ پیم کل کتگ انت تو چے گشے آیاں اشاں ہچ تمسبل نہ
 بوتگ پمیشکہ اشاں آہاں گدے ء پتا تگ ء پیتی ءے ء مان کتگ ء وکنڈے ء دورداتگ؟“

ناں، نانا، اے وڑ نہ انت! آزما نگاں مردمانی تہا پہ دومی ء باز مہر بوتگ، آروچاں کسے کہ
 بیران بوتگ گڈا کلیں بیٹگ پرسیگ بوتگ۔ یک گنبدے شترکنگ بوتگ ء مرتگیں مردم
 گوں توم ء از باباں ہمود ء باردیگ بوتگ۔ آئی ء راسرسلونٹکی نادینگ بوتگ کہ آدومی زمین
 ء سراروگ ء پہ دہ دہ ء پاداتک ء شت بہ کنت۔ من زاناں کہ مئے مرتگیں اللہ ء کراسر بوتگاں پہ
 دومی گل ء شادانیں دروریں زمین ء سر بوہگ ء واستہ۔

آمرد ء راگنبد ء توک ء کبر ء کسارت کنگ ء پدما نرم نرم ء چش گشتگ ”تو ء تئی
 ارواہ تاہیر گراتاں، بہ روپہ ما یمنی ء پر ء سیرین جہان ء لوط ء بہ کن۔“
 توزانے، اے گپ ء مازانیں کہ مئے مرتگیں گل ء شادانیں جہانے ء شتگاں اود ء
 مارندا گوں آیاں دپ کپیں، راستی اش انت کہ من بازوت گور آیاں دپ کپاں۔“

اے کسہ ء گوشدار اینوک بی بی فلاڈل (Philadel Lesendyeho) لیسے نیھے ہو
 انت کہ آچہ باسوٹولینڈ ء سیادی داریت کہ آئی ء اے کسہ وتی بن بلک ء چہ اشکتگ کہ آباٹسوٹگا
 (Bataunga) ء میر ء جنک انت۔

اسپیتاں جہان ۽ سراجہ پیم ۽ بادشاہی کنگ دزکپت

How the white man came to rule the world

عہدے ۽ کسہ انت کہ مردم جہان ۽ اے دیم ۽ آدیماں یلہ چر ۽ ویل اتاں، یک
سریالیں مردے ۽ مزن، دانا، مہروان، ازگاریں، مردے بابت ۽ جاگہ ۽ اشکلنگ ات کہ
آبرزیں کاہانی سرا انت، بلے آحیال ۽ گمان چہ ہم باز دور ۽ گستا انت ۽ گندگے سک گران انت۔
اے مرد اسپیت ۽ تنک ات، دراجیں مودا انت ۽ نیلیں چم، دراجیں پونز، ایشی ۽
سوژگ کت کہ مزن، دانا، مہروان، ازگاریں مردے کرا روان ۽ چر آئی ۽ چیزے ۽ لوٹ
کناں، گڈا آشت ہمانیگا۔

دور رستگ ات کہ آئی ۽ بور چمیں، زردگیں مردے دپ ۽ کپت۔ آئی ۽ گوراے مردے
گشت: منی سنگت کجارو گائے؟

زردگیں مردے وتی لنکک ہما کوہے نیمگ ۽ شہار دات کہ ہمود ۽ مزن، دانا،
مہروان، ازگاریں مردے دوارات، ۽ گشت کہ من آئی ۽ چہ پرارزشتیں چیزے ۽ لوٹ ۽ کناں
اسپتیں مردے گشت من ہم ہے واستہ آئی ۽ کرا روگایاں، منی دوست، بیہوری ۽ رویں۔
آدوئیں ہوری ۽ روان بوتان آہاں سیاہیں مردے گوں تڑپوکیں چماں دپ کپت کہ
آئی ۽ سیاہیں لککیں مودا انت۔

آہاں آئی ء پرس ات ”سنگت کجاروگ ء ءے؟“ ”من انچو اے دیم ء دیم ء ترگایاں، پرارزشت داریں جاگہ ء اوں روگ ء نیاں“۔ آیاں گشت ”ترا کہ چکار پہ کنگ ء نیست گڈ ایامے ہمبراہ بوگوں، آرزامند بوت ء گور آیاں شت گوں۔

وہدے آ، مزن، دانا، مہروان، ازگاریں مردے کر اسر بوتان گڈ آئی ء گوں اسپتیں مرد ء راجست کت ”ترا چے لوٹیت، منی مردم؟“ اسپتیں مرد ء پسه دات ”مناتا گت دار بہ کن ء من لوٹان کہ من تو امیں دگنیا ء سراء آئی ء تو امیں نشگیلانی سر بادشاہی بہ کنان، منی واجہ“، ”جوان“، من ترادیاں اشی ء ”مزن، دانا، مہروان، ازگاریں مرد ء پسه دات“۔

پدا آئی ء دیم ترینت گوں زردگیں مرد ء کت ء جست کت ”ترا چے لوٹیت چہ منا منی مردم؟“۔ ”منالوٹ ایت کہ من یک بیپارے تہاسک بازرائنکار ء شیوار بہ بان“ ”رستگ ترا“ پسه دات۔

پدامزن، دانا، مہروان ء ازگاریں مرد ء سیاہیں مرد ء راجارات ء جست کت ”گڈا ترا؟“

”من انچوتی سنگتانی ہمبراہ یاں واجہ“، ”شر“ پدا ہمیشانی گوم ء لوگ ء بروگوں آئی (واجہ) ء گشت“۔ آپداشتاں۔ ہماروچ ء چہ اسپت ہر مرد مے سراء ہر چیزے سر بادشاہی کنگ ء انت ء ہے پیم ء آئی ء سنگت ہم یک بیپاری تے تہاسک زائنکار ء شیوار انت۔ ء اے دویناں سیاہیں مرد ء راوتی گلام جوڑ کنگ۔

کسہ ء گوشدار اینوک:۔ ماپوئی سیسی (Mapoi Seeise) انت کہ باسولولینڈ

(Basutoland) ء نندو کے ء اے کسہے چہوتی مزنین مات ء اشکتگ۔

کیکیو یو کٹم ۽ بنزہ ۽ بیہہ

The Origion of the kIkuyu Tribe

کرن ۽ نوبتاں پیش کیکیو یوسر ڈگار ۽ سمر ا کسے نندوک ات گڈا آولی کیکیو یوانی پت ۽ مات اتنت۔ آہانی ناگیکیو یا (Gikuya) ۽ مبی (Mubi) اتنت کہ آ کینیا ۽ کوہ ۽ کرا نندوک اتنت۔

اے د مگ سارت ات پمیشکہ آچرے د مگ ۽ در کابنت ۽ دگہ ہلکے ۽ رونت کہ آ ہلک ۽ نام بیت ”موکروی نیا گاتاگا“ (Mukurwe Nyagathanga) اد ۽ اشان وہ جنکلیں چک آورت کہ اشانی اتنت ون جیکو، ون جیری، ومویو، وانگوئی، ویری مو، وانگاری، وسیریا، وامبورا، ونجیرو ۽ وامبوئی۔ وہدے ہے جنک رست ۽ مزن بوتنت، آہانی مات ۽ وتی لوگ واجہ ۽ راجست کت: ”مئے جنکانی شورچی انت؟، اشاناں گوں سور کئے کنت؟“ لوگ واجہ ۽ پٹہ دات: ”مارا الم حداء راگشگی انت کہ پھ منی جنکاں مردین دیم بہ دنت کہ گور آیاں سور بہ کنت“۔ لہتیں وہد ۽ دہیں گہارت ۽ تالے ۽ در اتک انت۔ کجام وش

بہتی! آہاں دیست کہ دہ ڈولداریں مردین ہمایانی نیمگ ء پیداک، دہیں ہر یکے ء پہوت پہ
 وتی جودی ء گچین کت انت ء چریشاں کیکیو یوکٹم ء دہ بولک ء شاہ جوڑ بوت کہ آرنڈانیاری
 (Nyeri) ء کیئمبو (Kiambu) ء دمگاں تالان بوتنت۔
 مئے کیکیو بوجنین کیکیو یا ء مسمی ء جنکاں چہ نام کپت انت۔

کسہ ء گوشدار اینوک : بانک ایف مامویا کہ آکینیا ء نندو کے ء آئی ء اے کسہ چہ وتی
 مزنیں مات ء اشکتگ۔

مسائی ٹک چہ کجا بندات بیت

Where the Masai Tribe started

کرن ۽ سنداں پیش کینیا ۽ ہمک نیمگ چہ بزیں جنگلاں چُپگ ات، ۽ آئی ۽ پٹ ۽ سنداں دراجیں کاہ ۽ بید پچ نیست ات، ۽ اے بے مٹیں سرڈ گار ۽ سرازندگیں پچ چیز ۽ گوہ نہ کت۔
 حداء اولی مسائی مردین ایسو (Eso) لانگاناٹ (Longonot) کو پے سرا
 دوردات کہ آگوں جمبراں پتا تگ ات ۽ وڈے آئی ۽ سرا سرکپت، آئی ۽ تانسرا ۽ بن کت ۽
 دوتاں پتا ت۔ ایسو کوہ ۽ چہ جہل ایر کپان بوت ۽ بن ۽ آئی ۽ دیست کہ یک سانڈے، یک
 مادگے، یک گوسکے، یک ”بل“ (نیزہ) ۽ یک اسپرے۔ آئی ۽ گوں وت جبرکت
 ”اے بل“ ۽ اسپرمنی پھریز گے نیگ انت، ۽ جناور منی وردن ۽ وراک انت۔
 آسالاں ایوکی ۽ ہدانت، زندگ بونگے واستہ شیر ۽ جناورانی گوشت ۽ وارتن،
 بلے انگت ابیتک ات، ۽ آئی ۽ مر ت ہمے گپ ۽ را کہ گندے منا ہمرا ہے بوتیں چوں شر
 ات۔ گڈا یک شپ ۽ آئی ۽ اللہ ۽ کرا دعا ۽ پسپارکت ”مہربانی بکن“، پہ من یک مردے روان
 بکن کہ گور آئی ۽ من وتی زند ۽ وشی ۽ گماں بہر ۽ بانگ کت بہ کنیں“۔ آئی ۽ وتی چماں پچ کت
 گڈا دیست ۽ یک جنین ۽ آئی ۽ دیم ۽ اوشتا تگ۔ آپدا اتک ۽ اوشتا ت ۽ ہمے جنین ۽ بوسگے
 گپت۔ گڈا ”ایسو“ ۽ گشت ”تر اے بے مٹیں سرڈ گار ۽ سراوش اتک کناں ۽ اد ۽ ہمک چیز
 تی انت“۔

آئی ءِ را پیشداشت کہ بہ چار گوک ءِ چہ پیم دوشاں۔ ”تئی کار ہمیش انت، نون منارا
 پہ مئے سرانی چیر دیگ ءِ لوگ ءِ بندگی انت ءِ من اے لوگ ءِ مستر حساب باں ءِ ترا چہ ہر وڑیں
 تر سنا کیں چیز ءِ گم ءِ گرستاں چہ پھر یزراں، ءِ منی کار ہمیش انت کہ من وتی گوک ءِ گورمانی
 گوآل بہ باں۔“

آہوری ءِ پہ گل ءِ شادان زند گوازینگ ءِ انتت، کہ اللہ ءِ پر آیان رحم کت، آیاناں
 چک ءِ چپیل دات، بچک ءِ جنک کہ آرسٹ ءِ مزن بوتنت، کہ زرنگ ءِ چوژناک انتت۔
 یک بیگہ ءِ ”ایسو“ ءِ وتی چک ءِ چپیل توار کت انت ءِ ہور ءِ نادینت انت ءِ
 گور آیاں گشت ”منی چکاں، من شمارا ہر کس ءِ را یک ”بل“ ءِ اسپرے دیاں کہ اے شمنے
 چک ءِ پس آئیند گانی پھر یزوک بنت ءِ دگہ یک چیزے، ہر وہدے کہ شما کجا ہم مال ءِ دلت
 ءِ دیست کہ گڈ ایشاں لوگ ءِ بیارے کہ اللہ ءِ اے دلت تہنا مارا داتگ انت۔“ پدا آئی ءِ
 گشت گوں وتی جنکاں ”شما من جنکے، وتی بڑ اتانی حیا لداری ءِ بہ کنتے ءِ گور آیاں مہر بہ کنتے ءِ
 اے گپ ءِ ہر وہدے یات بہ دارے کہ مارا وتی مات ءِ کمک کنگی انت ءِ آئی ءِ چہ ہج وڑنا حبر
 ہونگی نہ انت۔“

کسہ ءِ گوشدار اینوک :- بانک زیپورا ٹامینو (Zipporah Tameno) انت کہ آئی ءِ
 اے کسہ چہ کینیا ءِ نامی نیں کسہ جن لوروا (Lorua) ءِ اشکتگ۔

پرچہ یک کوہے ”تاباروزن“ (شپ ۽ کوہ) گشگ بیت

Why a Mountain was named "Thaba Rosin"

"Mountain of the Night"

کوہ ۽ ریکپاداں بازار ۽ است کہ ایشی ۽ نام اوں ”تاباروزن“ انت۔

زمستان وتی نیم ۽ ات من ہمود ۽ وتی ناکو ۽ گند کی ۽ شتاں، مادہ آس ۽ چپ ۽

چاگرد ۽ نشنگ اتیں ۽ مکنیانی گوشگاں (Mealies) کوہل کنگ ۽ اتیں۔

”منی گہارزتگ“، (”Mochn'aka“)، ناکو ۽ گشت گوں من: ”توالم منے

سریال ۽ نامداریں بادشاہ ”موشیوشو“ ۽ مہرین سنگر ۽ گون وتی چماں بہ چار، کہ وہدے ۽ آئی ۽

جاگہ ۽ ہنجل بوتگ۔ تو باندا کوہ ۽ سرکپ، بلے من ترا پیسرا کسہ ۽ جنان ۽ دیان کہ اے چون ۽

چہ پیم نام کپتنگ۔

ما کسان اتیں، ”آئی ۽ کسہ بندات کت، ”منے مزنیں مات ۽ گشتگ ات کہ آچہ پیم

جنگانی سوب ۽ گچپاں کپتنگ اتاں ۽ ”چو پشی ۽ ہپت لوگی“ ۽ برے اد ۽ برے اود ۽ اتاں۔

گڈی ۽ آد ۽ اتک انت۔ آژند ۽ پنڈاتاں ۽ سک شدیگ ۽ گزنگ اتاں، آیاں

کوہ ۽ بن ۽ وتی باراناں بوتگ ۽ نشتاں ۽ وتی دم بالا کت۔

شپ ۽ ہے کوہ گشگیاں ردان بوت ۽ سک برز ۽ ترسناک بوت، پمشکہ آہاں اشی

ءرا ”تاباروزن“ (شپء کوہ) گشت۔

اے دگر روجء ”موشیوشو“ ءآئیء مردم ہے کوہء سر کپتاں، کہ روجء ءچ برز گندگ ءنتیک۔ وہدے کہ آ کوہء ٹلء سر بوتان، گڈا آہاں دیست کہ کوہے سر بر چودست ء دلء انت ء آیاں کوہء پبء سراوتی ہلک ء راجوڑکت ء نشتاں۔

برزء آیاں داں دورء وتی دژ منناں وتی نیمگ ء آ یگ ء دیست ء آساڑی بوتان ء جہلء آیانی سراتلارانی بلا ہیں کپاناں یلہ دات۔ گڈا ہے حساب ”بساٹو“ ایمن ء دل نشتاں۔ اے شپ پھ منادرا جیں شپ ءے ات کہ من پہ ہے کوہء سر کپگ ء سک بازوداریگ اتاں کہ ”بساٹولینڈ“ ء سرائیں میرء مہترانی مانشجاہ انت۔

کسء گوشدار اینوک :- بانک فلاڈل لیسن یاؤ (Philadel Lesen Yaho) انت کہ آ ”بساٹولینڈ“ ء جہ منندے ء اے کسء ء چہ وتی نا کوہء اشکتگ۔

کانگنڈ وزید وئی نام چہ پیم و رست

How the Kangundo Location Got its name

تومنی زید وئی بابت چہ چیزے اشکنگ لوٹے کہ ایشی و راجیا ”کانگنڈ و“ گش انت۔
 ہماوہد و گپ انت کہ یور پیانی مئے ملک و آگ و چہ باز ساری، یک بلا ہیں جنگے
 اد و نشنگیں کٹم و ٹکانی تہا بندات بوت۔

”کامبا“ ٹک و یک بامردے مان ات کہ نامے ”ناگمبا و“ (Nagumbau)
 ات کہ ایشی و نام و مانا و بزانت ”جنگول“ ات۔ اے سکیں مزن دل و نہ ترس اتاں و جنگ و
 پڑا بہ پشت و نہ دات و نہ تنکاں۔

یک رندے ”کامبا“ ٹکے گوں ”واس و ہلی“ مردمانی گو ما ارش و بوت کہ اش وئی
 از باب و سہتانی بہا کنگ و پے اے ملک و اتنگ اتنت آہاں گشت کہ اگاں شاما را وئی مال و
 از بابانی بہا نہ اشت، گڈ اما شمنے ہر چیز و را اس ماندارین و بن دینیں۔

گڈ اے ماندار و کائی مئے زیداں بندات بوت مئے سروک ’نگنڈ و‘، ات، کہ آ باز
 مزن دل و نہ ترسیں جنگولے ات۔ وہدے آئی و دیست کہ ”واس و ہلی“ آں گدام و کرگین و
 امباراناں اس جنان کت و پچ نہ سر آرت، آئی و برزیں توارے و گوں الگاش و کوکار کت

جنین ء چک مہر پہنیا میں جا گہاں پہ وتی رکھینگ ء ٹپ اتنت ء مردیناں وتارا
 ”واس وہلی“ آنی گوما پہ جنگ ء ساڑی کت کہ آتنگہ گدام ء کرگیناں مانداران اتنت۔ آہاں
 اے گپ ء سرپدی نیست ات کہ ”کامبا“ نکلے مردم زہر ء گوں ششتگیں تیر کارمرز کنگ ء
 انت۔ ننگڈو، ء وتی مردماناں ہکل کت کہ اشاں تیر آماج کنئے، ہے ہکلے پداہریکے ء وتی
 کمان (Uta) چست کت انت ء دمان ء بازیں ”واس وہلی“ یہ کُشگ بوت، بلے کہ آہاں
 (واس وہلیاں) تپنگ گون ات انت۔

چمایاں کہ کسے سراتک، جنگل ء گریشگاں تچانی ء شتاں، کامبا کٹم ء مردینانی نیمگ
 ء کہ آہاں اشاناں کشت

چمے روج ء چہ پد ”واس وہلیاں“ ”کامبا“ کٹم ء گدام ء کرگیناناں آس دیگ بند
 کت، ء آ (کامبا) چہ ”نگنڈو“ ء بازوش بوتوں ء آیاں وتی زید ء راہمانی ء نام ء راپر کت
 ”کوانگنڈو“ (Kwa Ngundu) کہ داں مرچی ء ”کانگنڈو“ گشگ بیت۔

کسے ء گوشدار اینوک:- بانک ”میری کٹوا“ (Mary Kitwa) انت کہ آ ”کینیا“ ء
 نندو کے ء اے کسے چہ وتی مزنیں مات ء اشکتگ۔

شیطان زمین ء چہ پیم ء اتک

How the Devil came down to Earth

مڈتاں پیش یوگنڈا ء، است ات مردے کہ نامے کیوٹی (Kiuti) ات ء آئی است
 ات جن ءے کہ نامے نمسی (Nambi) ات۔

آبہشت ء شتاں ء اود ء آپہ چک ء چلانگ ء کپتاں۔ آبہشت ء گل ء شادان اتاں
 چیا کہ آدائم چہ شیطان ء کرادل ترک اتنت کہ آیانی ہمسانگ ات۔ شیطان ء نام و نمسی
 (Walumbe) ات کہ آئی ء نام ء مانا ات (ہما کہ مردم کشیت)۔

یک روچ کیوٹی ء نمسی ء شور ء سلاہ کت کہ آچداں چہ دررونت ء و نمسی ء بہشت
 ایوک ء یلہ کننت۔ زوتاں زوت یک شپے اشاں ارد ء پتینک، مال ء حالاں بست دیم چہ
 زمین ء انکاں ء ولبی ء را ایوک ء تہنا یلہ کت۔

وہدے آ زمین ء سر بوتوں گدا آیاں وتی ارد ء پتینکانی پچ کنگ بندات کت۔
 نمسی ء گشت: ”من وتی کاشی ء ہمود ء بے حال کتگ“۔

”ہیج دل ءمہ یار اے گپ ء“ ما بے کاشی ء میں ء دگہ کاشی ءے ء بکس ء بند ء کت
کنیں“۔

ما پہ مرگاں گوری وتارا چہ شیطان ء دست چڈا نیتنگ نون پدا اود ء وتی مان شر دنیگ
ء ہیج زلورت نہ انت۔

”من الم وتی کاشی ء کاراں“ نمسی ء پسه دات، ء آدمی پہ بہشت ء نیمگار ہادگ بوت۔
انچو کہ تو امیت کنگ ء ات، ولبی آئی ء و دار یگ ات انچو کہ آرسٹ۔
”ہو، ڈے ہو! بزاں تو اتکے“ آئی ء گشت تو منا ء کاشی ہر دو شمشتاں، نون ما پگی ء
رویں“۔

گڈا نمسی ء وتی کاشی ء رازرت ء گوں ولبی ء ہوار زمین ء اتک۔
انچو کہ آ زمین ء سر بوتتاں، ولبی ء نمسی ء چکانی کشگ ء دور دیگ بند ات کت۔
روح ء مروچ کہ چکے مرایت مردم ولبی ء راپٹ ء لعنت ء ملامت کناں۔

کسہ ء گوشدار اینوک :- بانک گریس سنکی بوجی (Gracesenkibuje) کہ آ یو گنڈا ء
جہہ مندے

روح ء ماہ پر چہ سست ء سید بوتنت

Why the Sun and the Moon parted

سال ء ماہاں پیش، روح، ماہ ء استالاں ہوری ء زندمان گوازینت۔ روح پت ات، مات ات ء استال بچک ء جنکیں چک اتنت۔ آبانی وشین زندمانے ات، آہاں ہور کار ء چلو پگاناں کت ء یکیں گدام ء نندوک اتنت۔

یک روح ء ماہ شت وتی دوستیں مردی ء گندک ء آئی ء زبان کت کہ دوکلاک ء واتر باں۔

روح ء گوں وتی چکاں لوگ ء ودار کت۔ دوکلاک گوست بلے ماہ تنیگت ء گندگ بوتگ ء نہ ات۔ استال سک شد یک اتنت، ء آہاں ودار پہ ودار ات، بلے آبانی مات ماہ تنیگت ء ظاہر نہ ات۔ پہ راستی روح سک باز زہرات۔ شش کلاکے گوزگ ء پدماہ واتر بوت وتی لوگ ء۔

روح ء گشت: ”تو چیا اینچو دیر کتگ؟“ بہ چار ماچہ پیم شندریکاں!

ماہءِ پُسہ دات: ”گڈ اتو پرچہ ورگ نہ گراستگ؟“ تئی حیاں ءِ زاناں من تئی

مولداں؟“

روح پرے گپ ءِ سرازہر بوت ءِ یک بلاہیں داوائے مچ ات دوئینانی نیام ء۔

گڈی ءِ ماہ ءِ گشت: ”چد ءِ پد من تئی جن نیاں، من وتی چکاں گوں چہ تئی کرا روگ ءِ یاں“۔

آئی ءِ ہے وڑکت۔ آگوں استالاں گار بوت۔

روح ءِ ہر دیم ءِ پول ات بلے کسے دست نہ کپت۔

پمشکہ روح ایوک انت ءِ ماہ ءِ استال ہو ر ءِ کیجا گہ انت۔ ءِ روح انگت وتی چکاں

شوہازگ ءِ انت۔ برے برے بہ چار کہ روح ماہ ءِ راچہ پیم ءِ گیپت، کشیگاں روح ماہ ءِ را

تڑی ءِ بیہار دیگ ءِ انت: ”ہر جا گہ کہ ترا بہ گنداں، ترا گران ءِ پتایاں“۔

کسہ گوشدارا ئینوک:۔ بانک ڈلاوا بو (Dulla Wabu) کہ آتنگانیا کائی ءِ جہہ منندے۔

مردم پرچہ مرانت ء پدا بہہ پادنیانت

Why peoples Die and uever rise again

پیش ء گیشان ساری ، وہدے کہ اولی رندا مردماناں جوڑ کنگ بوت ، حداء نہ لوٹ ات کہ دراہیں مردم کشگ بہ بنت ، پمشکہ آئی ء رنگ مٹ کنوکیں باگاڑے (Chameleon) اے گشت کہ برو مردماں بگش کہ ہر مردے مریت آپدازندگ کنگ ء پاد کنگ بیت۔ رنگ مٹ کنوکیں باگاڑ پاداں سک کنٹ بنت سک کنتھی ء سوب ء آئی ء حداء کلہانی مردمانی کراسر کنگ سک باز وہدے زرت۔

حدا گمگ ات کہ رنگ مٹ کنوکیں باگاڑ واتر بونگ ء باز وہد زورگ ء ات۔ گدا آئی ء فیصلہ کت کہ کیپک نے (Gecke) آئی ء جاگہ ء روان دیاں کہ آمردماں ہے کلہ ء بہ دنت کہ ہر یکے مرایت آپدازندگ کنگ ء پاد کنگ نہ بیت۔

کیپک تچگ ء سک گشادات ، آئی ء پتچگ رنگ مٹ کنوکیں باگاڑ ء گوازینت ء حداء کلوه مردمانی کراسر کت۔

گڈی ء رنگ مٹ کنوکیں باگاڑ اتک ء رست ، گوں مردماں گشتے ، ”گوش بہ دارے ، مناچہ حداء نیمگ ء آئی ء باز پر ازشتیں کلہے گون انت پہ شما“۔

مردماں آئی ء راپسہ دات، ’’حداء کله ء راجوناہا اشکتگ ات کہ کیپک ء آورت ء پہ
 ماسرکت، مانوں چتوashi ء گوش دارگ نہ لوٹاں، ء ہر یکے پہ وتی کار ء ہزمتاں پہ رہ گپتاں۔
 ہے وڑارنگ مٹ کنوکیں باگاڑ ء راموہ دیگ نہ بوت کہ آحداء داتگیں کله ء ہمایاں
 بہ دنت کہ آئی ء راگشگ بوتگ ات۔
 پممشکہ مرچی اوں، مردم پیر بیت ء مریت ء آبہ پادمنیت ء پہ حاک روت۔

کسہ ء گوشدار وائینوک :- ارنسٹائن واسٹر پال (Ernestine Waster Fall) کہ آر
 ہوڈ (زمبابوے) یشیائی ء نندو کے

